

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapestben 8. vidéken 10 fillér.

A libabőr.

Budapest, augusztus 30.

(8.) Éppen tizennégy hónap van még hátra a mostani országgyűlés törvényes életkorából. Hogy ezt az időt a kormány meg akarja rövidíteni, ennek a fölvetésnek semmiféle kézzelfogható alapja nincsen. Ok sincs most rá, hogy a Széll-kormány valamire ok nélkül elhatározza magát, attól okosan és jogosan nem félhet senki. Az új választások gondolata mégis egyre kísért a sajtóban, a közhangulatban. Egyéb oka alig lehet ennek, mint az a tapasztalat, hogy az öt évre szabott országgyűlési ciklusok közül eddig egy sem érte el a törvénytábla rendes életkorát. Igaz, hogy eddig csak két ilyen ciklus volt, de az emberek hamar csínálnak szabályt az egymásután ismétlődő kivételekből.

Akár így, akár úgy, az országgyűlés feloszlásának a gondolata egyre kísért. Mindennap más alakban és más kapcsolatban bukkan fel. És ennél a gondolatnál libabőr szalad végig az emberek hátán. Már tudniillik azokén az emberekén, akik megijednek attól az eleddig nálunk ismeretlen numerustól, amelyet *tiszta választásnak* neveznek. És a libabőr szuggerál. Szuggerál mindenféle képtelen dolgokat, közben gonosz dolgokat is. A libabőr szuggerációjának hatása alatt nemde — mondák keletkeznek és hol naiv, hol két-színű, de mindenképp alapelkül való okoskodások, üres kombinációk.

Az egyik az, hogy a tiszta választás nem lesz olyan nagyon tiszta, hogy — félni kelljen tőle. Így okoskodnak azok, akiknek okuk van félni, de nagyon szeretnének nem félni. Hogy kicsodák, azt nem nehéz eltalálni. Az olyan mandátumok birtokosai, amelyeket csakis a régi korszak alkotmányos

eszközeivel lehetett megszerezni és megtartani, továbbá azok a vidéki kiskirályok, akik ezeknek a mandátumoknak a szállításánál hasznosan és eredményesen tevékenykedtek. Vannak ilyenek minden pártban, a minthogy a régi módok alkotmányos eszközök sem szorítottak csupán az úgynevezett felsőbb nyomásra, hivatalos presszióra és csendőrszurotyokra. Ezeknek az uraknak bizony befutott a kuriai bíraskodás. És nem árt, ha mennél gyorsabban kiábrándulnak a reménykedésükből, amely gyanúsításnak is beillik. Gyanúsítás ugyanis az, hogy a Széll-kormány, amely a választási visszaélések megszüntetésének jegyében született s amely a kuriai bíraskodás megalkotásával kezdte politikai existenciáját, meg fogja tagadni a saját születését és a saját elsőszülöttjét. A Széll-kormány semmivel sem szolgált rá arra a feltevésre, hogy komédiának nézzék azt az ünnepies fogadalmát, amelyet egy korszakos alkotással pecsételt meg. Ez a gyanúsítás nem is szép, nem is okos. Nem okos minden egyéb mellett főképpen azért, mert a kuriai bíraskodás intézményének egy nagyon lényeges elemét hagyja figyelmen kívül. A magyar királyi *Kuriát* tudniillik. Csak erre az egyre kellene pedig gondolni, hogy minden ábrándos és gyanúsító reménykedés szertefoszoljon. Mert ott kezdődik a dolog, hogy a Kuria lesz a bírja a mandátum érvényességének, a Kuria pedig nem politizál, hanem ítél. Erre tessék figyelemmel lenni még azoknak is, akik hajlandók rosszat gondolni a kormányról, csak azért, hogy jobbat gondolhassanak a maguk soráról.

A libabőr szuggerál még egyebet is. Holmi paktumokat egyebek között. Csodálatos, milyen komolysággal tárgyalják néhány nap óta megint a nemzetiségeknek, különösen az

oláhoknak az új képviselőházba való bevonulását. Persze feltámad a hónapokkal ezelőtt agyonütött paktum; szó esik a passzivitás abbanhagyásáról, még pedig pro és kontra. Az egyik lap hazaárulónak mondja a kormányt, mert bebocsája az oláhokat a képviselőházba, a másik meg egyenesen lel-kére köti, hogy egyenesse az utjokat befelé. Pedig hiszen olyan egyszerű a dolog, hogy már szinte neveltségre, mennyire nem akarják megérteni józanesszű, politizáló emberek. Mi az a paktum? Mi legyen a tartalma? A passzivitás abbanhagyása ugy-e bár s az oláh nemzetiségű képviselők tömeges bevonulása a parlamentbe. De hát először is mi az a passzivitás? Hol lakik? A gyakorlatban nem látjuk sehol. Oláh anyanyelvű képviselők ma is vannak a parlamentben. Oláh anyanyelvű választók eddig is résztvettek a választásban, minden oláhlakta kerületben. A passzivitás semmi egyéb, mint üres demonstrációja egy csomó politikai svindlernek, aki abból él, hogy oláh. A dákóromán izgatóg programjában él a passzivitás, sehol másutt. Ezekkel paktál a Széll-kormány? Miféle erkölcsstelen és ostoba gondolat. Ezeknek az utját egyen-ge-se a kormány? Minő furcsa insz-nuáció.

De ha volna is paktum, mi lenne a szubstrátuma? Mit kap a kormány és mit ad érte? Mandátumokat kap, vagy mandátumokat ad? Mi szüksége van erre a kormány-nak? A passzivitás mellett egészen jól érezheti magát. De ha mégis jobban tetszenék neki, hogy az eddig kormányparti *magya-rok* által képviselt kerületeket kormány-párti *oláhok* képviseljék, akkor is micsoda módja volna rá, hogy egy ilyen kötésnek ura legyen? Hiszen a választás tiszta lesz és

T Á R C A.

Jancsit eladják.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irla: *Lux Terka.*

I.

Jóval túl járt már az idő Kisasszony napján s hűvös szél zörgette meg a Szabó Istvánék udvarán a kútágra hajló szomorufűzfá sárguló leveleit. Az erez alatt egy itt hagyott beteg fecske tollászakodott a fészke szélén s Dráva, a nagy, kőes fehérségű, csibőkosz szőré juhász-kutya álmosan sűtkérezett a délutáni hűvös nap-sugár verőfényében.

Szabó Istvánné is fázósan huzta össze magán az ura ócska gubáját s az erez alól maga után huzogatta az alacsony szalmaszékét, hogy az ő hideglelős csontjait is érje a nap melege.

— Nem ér már ez a nap egy rossz petákok sem, ideo! — szólalt meg erre a Szabó Istvánné öregebbik leánya, a kancsal szemű Rebi, amint az erez alatt földözgatta az apjának egy dolgozó lajbját. — Foga van már ennek, ideo.

— Van, van, — mormogta az öreg asszony, dehát meg csak most n'ez a fog mint a farkas-kölyköknek s csak ezután fog vele harapni. — S leült Dráva mellé a szalmaszékre s oda vetette öreg, görbülő hátát a nap sugarának.

Zsuzsa, a fiatalabbik leány, buzát rostált az udvar másik szegeletében s a kis fia ott játszott mellette a földön, a rostán kihullt fényes kon-kolyszemekkel.

Csendesen játszadozott a gyerek, látszott rajta, hogy a gondolatai nem a sorjába kirakott konkolyszemeket illetik — pedig katonáknak rakta ki őket — s az ostarával némelykor szórakozot-

tan verte fel maga előtt a homokot. Egy kérdés furta a kis oldalát. Lopva oda-oda pillantott a nagyanyjára meg a Rebi néjére, akinek rossz indulatu, kancsal szemei nem egyszer találkoztak a gyerek félénk, ragyogó pillantásával.

Hanem végre mégis kimondta Jancsi, amit gondolt. Kézelebb húzódott az anyjához s nagy sürke, csillogó szeméit fölemelve, halálos rette-géssel sutogta:

— Nem adsz el, ugyi hogy nem adsz el, drága anyám?

A fiatal anya ránézett a gyerekre s a tekin-tetük mint két lehalló csillag egyszerre villant össze foszforeszkáló fényvel, mindent magába ölelő forró szerelemmel, amelynek utolsó villanása egy szent, isteni sóhaj: együtt éltünk, együtt halunk!

Jancsi halkan felkacagott a gyönyörűségtől s mint ahogy játék közben a kis boei hozzá-hozzá dörgölődik az anyjához, úgy dörgölte ő is a fejét oda az anyja ruhájához.

— Egy rubintos országért sem adnád oda, ugyi? Még a király koronájáért sem, ugyi?

A Zsuzsa arcán a kinok boldogságából folt glóriás mosoly, egy fehér, Mária-mosoly futott keresztül.

— Nem. Semmiért.

— Az egész világért sem?

— Nem.

Jancsi szinte buta csodálkozással nézett az anyjára. Nem értette őt. Hogy egy kis fiút, aki-ről az öreg anyja mindennap elmondja legalább is százszor, hogy ő a kerek földön a legrosszabb teremtes és hogy még a levegőt szivni is kár neki — és hogy őt mégis egy egész nagy, kerek világért sem adná oda az anyja!...

Nem értette; és valószínűleg nem is érti meg sohasem... Valaha férfi lesz belőle, aki pontosan kielekalmazott uton halad, ha okos, s ha nem az, akkor a szenvedélyek düllőjére téved,

de soha semmi körülmények között sem halad a nő útján: az álmok útján, amelyen a nő behunyt szemekkel hagyja magát vezetetni a szíve által.

II.

Alkonyodásra, amikor a kaszás csillag is fennragyogott már a tiszta, józan szeptemberi égen, haza érkezett az öreg Szabó István is.

A rétről jött, ahol takarmányt kaszált a fiával és a paraszt emberek elégedetlenségével hányta le a szűrös padlász előtt.

A szomszédokból a kerítésen keresztül meg-szólította a komája:

— Hogy fizet a takarmány, Szabó koma? Szabó István kedveltenül dőf egyet a vas-villájával a bársonyos fű kövér hátába.

— Kiforgatta már az uristen ezt a világot a maga sarkából, Kis Bálint koma!

— Ki azt — intett Kis Bálint a fejével, mig tompa, vastag ujjával a komisz kapadohányt tömögötte be a pipájába. — Csak srófólják az embert a nagy adóval, amig a lelket is kistrófol-ják belőle, oszt' a föld meg alszik, mint a részeg muszka. Alszik és alszik; nem ad ki magából semmit.

— Oszt' az ember éhen döggölhet — morog az öreg Szabó, rákönyöklöve egy kiesiny ideig a vasvillája nyelére. — Az ember még állatot se tarthat. A ló nem szegény embernek való, a marhát meg mivel lebeszen etetni, ha nem te-rem? Még a tehén, az ér legtöbbet. Oszt', az urak mégis a lótenyésztéssel macerálják az em-bert. A ló, a ló!... Mit érek én a lóval? A lovat ha egyszer eladom, az mindörökre el van adva. De a tehénből, abból mindennap adhatok el és maga a töke mégis megmarad. Hát nem igaz-e, Kis Bálint koma?

— Az utolsó szóig igaz — hagyja rá ez, — hanem hát, tudja koma, az urak — és ki-csinylőleg legyint a kezével — ezek rontanak el

szabad. A kormány nem fog, nem is akar rendelkezni a kerületek felől. A kerületek fognak választani szabadon, minden hivatalos befolyás nélkül, erőszak nélkül, hatósági csalafintaság nélkül. És paktum nélkül. Tessék elhinni, libabőrös urak.

Ha azután azok a kerületek, amelyekben az oláhok vannak tulsulyban, az eddiginél nagyobb számú oláh képviselőt fognak a parlamentbe küldeni, abban a kormánynak része sem lesz, haszna sem lesz, kára sem lesz. És erős hitünk szerint nem is lesz belőle kára senkinek. Ha olyan derék román anyanyelvű magyar urak jönnek be, mint a most bennlevő román képviselők, ezt talán a legvérmesebb paktumlátók sem nézik nemzeti szerencsétlenségnek. Ha pedig a tuzók maguk is lemondanak az ugynevezett passzívításról és el tudnak hódítani néhány mandátumot, ezt nézhetik bajnak, akik akarják, mi nem látjuk annak. Mindig mondtuk és mondjuk most is, hogy szívesebben látjuk őket szemtől-szemben nyílt, alkotmányos küzdelemben, mint olálkodva, sunyi, alattomos módon árulkozni, hazudni, denunciózni. Jöjjenek, támadjanak, jajgassanak, hazudjanak nyíltan, az ország színe előtt, itthon. A mi igazainkat ettől nem féljük. Jó az nekünk, ha itt számolhatunk le velük. Jöjjen *Lukácsiu*, jöjjen *Mangra* és az egész gyűlevész had, szívesen üdvözljük őket *alkotmányos ellenfeleink* sorában.

Az utjokat egyengetni *Szél* Kálmán nem fogja. De *béocsátani* őket, az egészen más. Akit a választók szabad elhatározása a parlamentbe küld, azt be nem bocsátani nem lehet. A parlament többé nem privátdominium. Aki pedig azt inszinuálja, hogy *Szél* Kálmán holmi *Mangra*-féle rovott politikai multu alakokat a *pártjába* bocsát be, az egyszerűen nem tudja, mit beszél. A szabadelvű pártban nem lehet helyők ilyen existenciáknak és más hazafias magyar párt sem bocsáthatja soraiba a magyar nemzet ellenségeit. Legelőjebb a néppárt izlésével férhet meg az ilyen gyarapodás. A néppárttól pedig ki irigyelne néhány ilyen mandátumot?

A libabőrnek tehát semmiképp sincs igaza. Először is elsiette a dolgát. Azután a tiszta választás igenis tiszta lesz, paktum pedig nincs. A *Szél*-kormány alatt csak olyan választás lehet, amelyen a nemzet akarata

szabadon nyilvánul. Ettől féljen az, akinek félnie kell. Az országnak nem szabad tőle félni.

BELFÖLD.

Az új ágyuk. A delegációk utolsó tanácskozásai során, amint ismeretes, nagyobb vita volt annál a hiteltételnél, melyet a hadügyminiszter az új ágyuminták kipróbálása címén állított a budgetbe. Most az ágyuminták kipróbálása már megtörtént, amint azt a bécsi *Armezeitung* mai száma bejelenti, még pedig a következőkben:

Tabori tüzérségünk új felfegyverzésének kérdése az ágyuk anyagát illetően már végleg el van döntve. Új ágyunk csövei *öntött acélból* fognak előállítani. Ebből az következik, hogy a hadügyminiszter által a legutóbbi delegációban említett kísérletek, melyeket a katonai műszaki bizottság folytatott, hogy javított acélbronzot állítson elő, nem vezettek kielégítő sikerre, úgy hogy nálunk is — épp úgy, mint a német birodalomban — az öntött acél használatára határozták el magukat. Az öntött acél javára való döntést örömmel kell üdvözölni, mert ezzel biztosítottak látszik, hogy a mi tüzérségünk a kor magaslatán álló, a többi nagy katonai hatalmakkal egyenértékű ágyukkal fog felszerelteni, ami a bronz alkalmazása mellett sohasem erelet volna el. Míg Németországban az új gyorstüzelő ágyuk 7-5 centiméternyi kaliberrel bírnak, addig a mi új ágyunknak kalibere 7 centiméterrel van megállapítva. Az 1901. évi költségvetésbe tudvalevőleg 1,500,000 korona van felvéve külföldi ágyuk beszerzésére. A municiót illetően el fognak állani a Németországban elfogadott egységes töltéstől, hanem meg fogják tartani az eddig nálunk érvényben levő megosztott töltések rendszerét.

Beszámolók. *Ugron* Gábor szeptember 16-án tartja beszámolóját Szilágy-Somlyón s vele megyéjének több tagja is, mert *Ugron* beszámolójával indul meg a párt országos szervezkedése. — *Bogay* Máté, a keszthelyi kerület képviselője vasárnap, szeptember 2-án tartja beszámolóját Keszthelyen, ahonnan a kerület többi községébe is ellátogat.

Zilahról jelenti egy mai telegramm: A diószadi kerület szabadelvű pártja a hó 29-én *Zsibón* népes értekezletet tartott, melyen a kerület összes községei képviselői voltak. Az értekezlet megállapította dr. *Samuel* Lázár képviselő szeptember havában tartandó beszámolójának sorrendjét. E szerint a képviselő, aki szeptember 15-én érkezik *Zilahra*, 16-án délelőtti Szilágy-Sámszon községben, délután Diószadon, 17-én

az Almás- és az Egrejy-menti községekben, 18-án pedig Vervölgyben tart beszámolót. Az értekezletből *Samuel* Lázár képviselőt táviratilag üdvözlökték.

A zavar is jó valamire. Ez a veleje a *Frankfurter Zeitung* budapesti levelének, amelyben a magyar helyzettől s az osztrák zavarokról a következőket írja: Ebben a pillanatban egybéként nem üdvözölnék tulságosan melegen sem Ausztriában, sem Magyarországon az osztrák pártok kibékülését, mert a két kormány kénytelen lenne, tekintettel a világpolitika eseményeire, a delegációkat rendkívüli ülésszakra egybehívni, hogy ezek előtt titkos ülésben elszámoljon azokról a milliókról, amibe a Kínában való ez idő szerinti képviselőtünk kerül. Ha a béke létre nem jön, a dologgal póthitelekkel és néhány, a magyar parlamentben mondott interpellációval, végezni lehet. Az interpellációk amugy sem maradnak el. Híre jár annak is, hogy Ausztria-Magyarország és Németország szerződéses viszonya lényegesen megváltozik, mert szorosabb kölesönös elkötelezettség és a szövetség nagyobb bensősége érdekében módifikálni fogják.

A kereskedelmi kamarák reformja. Az ipar- és kereskedelmi kamarák szerveztetésének és működésének körének lényeges módosítását tervezi a kereskedelmi miniszter. A legradikálisabb újítás az, hogy a miniszter javaslata szerint ezentul nemcsak az önálló iparosok és kereskedők, hanem kellő arányban az alkalmazottak is képviselve lesznek a kamarában. A miniszter ez által a kamarák működésében uralkodóvá akarja tenni a szaktudást.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai helyzet. Dr. *Koerber* osztrák miniszterelnök odáig jutott a terveivel, hogy immár az utódját emlegetik *Bacquehem* márkai személyében, aki vállalkoznék a kormányalakításra az esotben, ha *Koerber*nek nem sikerülne a pártokkal egyezséget kötni. Egy bécsi információ szerint alkalmasint még a jövő héten, de mindenesetre szeptember 10-ike előtt kell dűlőre vinni a *Reichsrath* egybehívásának kérdését s az ezzel kapcsolatos ügyeket, mert az uralkodó akkor a hadgyakorlatokra utazik. A válságban a legközelebbi mozzanat az lesz, hogy az ifjucsehek holnap gyűlésükön milyen határozatot hoznak *Koerber* terveire vonatkozólag.

Bécs, augusztus 30.

Egy *püseni* lap közli, hogy az ausztriai viszonok legközelebb dűlőre fognak jutni, mert ha dr. *Koerber*nek nem sikerül a pártokkal egyezséget kötni, akkor *Bacquehem* márkai fog kabinetet alakítani és ő kezd tárgyalásokat a csehekkel. *Bacquehem* időközben össze akarja hívni a parlamentet, hogy október 1-én az új

mindent. Hanem hát, adjon az Ur Isten nyugodalmas jójságát!

— Adjon az Isten! — köszön vissza *Szabó* István s azután szózatlanul hányja le a takarmányt a szekérről.

A pitarba már várja a vacsora. A tavaszi öléből maradt disznóorrjából kaszásló párolog a nagy esereptáiban s *Rebi*, a pártába maradt vén leány, hatalmas karaj kenyeret aprít az apja tányérjába.

Es kezdetét veszi az esteli evés. Az apa, a fiu meg *Rebi* az asztalnál ülnek, a hideglelős öreg asszony a tűzhely mellé bujva olyan pálinkát szűresől, amelybe egeriarka volt beáztatva — az alszegi oláh molnárné komendálta a hideglelés ellen — s *Zsuzsa* künn az eszterhéja alatt tejet eszik egy tányérból, közösen a kis fiával.

Rebi megszólal oda benn:

— A *Janesit* meg akarják venni.

Szabó István csak jó darab idő múlva tartja érdemesnek megkérdezni, hogy:

— Ki az *Isten* nyila?

— A mi bárónénknak a testvérhuga, *Fülek* báróné, — feleli *Rebi*.

— Bolondság, — mordul bele a nagy bivalynyakú, sündisznószemű *Szabó* fiu.

— Nem a' — szólal meg az öreg asszony is. — A szavára mondta, hogy kétezer pengő forintot azonnal lefizet a *Zsuzsa* kezébe, csakhogy többé nem szabad hogy lássa a fiát. Kivinné külső országba.

*Janesin*ak odakünn a torkán akad a tej és iszonyodva buvik az anyjához.

— Drága anyám, hallod-e, hallod-e?

Zsuzsa erősen szorítja a szívéből szakadt fejcskét oda vissza a helyére.

— Ne félj, — sugja neki és megcsókolja.

Az öreg *Szabó* kiküldte a künn ülőkhoz:

— *Zsuzsa*! hé, gyere csak be!

Zsuzsa bemegy.

Az öreg ember megtörli ételes bajsáját az inge ujába s keményen ránéz a leányra.

— Hát oszt', mi a szavad ehhez a beszédhez, *Zsuzsa*?

A leány nyugodtan néz vissza az apja szemébe, míg a reszkető gyereket fölemeli az ölébe. Gyönyörű látvány. A szép nyulánk, elszánt arcu fiatal anya, karján az egyetlen szerelme, az elvesztett üdvössége, az élete átkának gyümölcse. Hanem hát, az ilyen kaliberű magasztos szépséget megérteni és nem elítélni, ahhoz még a nadragos ember is kiskorú, hát még a paraszt!

— Nincsen és nem is lehet ehhez szavam, édes apám, — feleli a leány nyugodtan. — Vagy ha van, akkor csak az lehet, hogy még a vadállat is szereti a maga kölykét.

Az öreg *Szabó* nagyot üt öklével az asztalra:

— Azért szeretheti! Hanem a szerencsét csak a bolond engedi ki a markából. Két ezer forint egy poronyért! Egy...

A leány egy lépéssel közelebb lépett az asztalhoz. Sápadt arca neki pirult, s a szeméi fellángoltak.

— Ki ne mondja! — kiáltotta az apjának egy tiltó kémozdulattal — ki ne mondja kelmé a gyereken előtt! — Aztán halkabban, alázatosan tette hozzá: — ha ő nem hallja, kimondhatja...

Az öreg ember egy kicsit meghökkenett. Zavartan babrált a kanálával s miután egyet-kettőt köhintett, lágyabba fogta a hangját:

— Hát legyen eszed, *Zsuzsa*! Ez mesébe való szerencse. Kétezer forint!... Örökidőkre megvetted magadnak a boldogságod ágyát meg a fiút is. Ötszáz forintot ide adnál nekünk, hogy leemeljük a házunkról a terhet, amely előbbutóbb agyonnyomja a tetejét s az ezerétszáz pengő forinttal pedig férjhez mennél. Teringettél *Zsuzsa*, férjhez mennél, ha mondom! Még a bíró fia is elvenne. Semmit se vetnének többé a szemdre. Mert, akinek pénze van, úgy tud meg leányom, hogy az becsületes ember ezen a ko-

miz világon még akkor is, ha agyonütötte a saját apját vagy anyját. Hát azért mondom...

— Semmit se mondon, figyelmed, édesapám — szolt közbe a leány, míg szép halvány arcáról a könnyeket törölgette le — mert ugyis hiába mondaná. Inkább élek egyszer a fiam mellett becsületen, mint ézerszer nála nélkül a megvásárolt becsületben!

III.

Nemcsak a *Szabók* egyszerű parasztházának a fedele alatt nem aludtak azon az éjszaka, hanem ott fenn, a tornyosdedű kastélyban is álmatlanul hánykolódott finom puha ágyában egy szép, terméketlen, meddő asszony.

Itt is, ott lenn is, mindenkinek a *Janesi* fiu járt az eszébe, csakhogy míg *Szabók*knak olyan *Janesit* mutogatott az ördög, akinek a feje két vadonatúj, ropogós ezres bankból volt összetéve, addig a harmincéves báróné egy mellette lovagoló, angyali szépségű flucsát látott, akit ő *Jeannak* szólítana s aki bársorny ruháskájában reggelenként mosolyogva jelenne meg az ő ágya mellett s csilingelő édes hangján, mint valami gyöngyvirágszál köszönné neki: Jó reggelt, chère mami!...

Es *Zsuzsa*, künn az eszterhéja alatt, a hűvös szeptemberi éjszakában lázasan szorította magához a *Janesi* kicsi testét az ő közös hálószékükön. A szél az udvar hátuljáról feléje hozta a friss takarmány illatát s a házelőtti kis kertből a döröcsipő viola és rezedának összefonódó, hervadt illata lassan belopódzott a leike legmélyébe, betette magát a testébe, a bőre alá és a hold tiszta, sápadt ragyogása mellett régen elmúlt, bűnös, káprázatos, megörjítő éjszakák jutottak az eszébe. Döröcsipő, elhervadt, eltemetett éjszakák... Az emberek bűnösöknek mondják, ő szentnek tartja még most is és annak fogja tartani örökké... Azok az éjszakák voltak az ő szívének tavasz álmai, fiatal bimbó lelkének a kipattanása és, hogy esalódott, hogy szégyent szenvedett érte, az

házasbályokat s az új választási törvényt, de abszolutizmusra nem kerülhet sor, mert a császár hallani se akar róla.

Ezt az információt kiegészíti egy *prágai távirat*, amely jelenti, hogy az ifjú-cserek holnap gyűlést fognak tartani s azon döntenek el, hogy milyen magatartást tanúsítsanak a kormányynál szemben. Dr. Koerber állítást a legaprólékosabb részletkéig közölte terveit az ifjú-cserek pártjának elnökségével.

A cár a montenegrói fejedelemhez. *Nikita* montenegrói fejedelemnek negyven éves uralkodói jubileuma alkalmából II. Miklós cár a három utolsó orosz császár gyémántos csillagba foglalt arcképével együtt a következő kéziratot küldte:

Fenség! Attól a kívánságtól indítva, hogy önnek barátságom és tántoríthatlan jóindulatom újabb bizonyítékát szolgáltatassam, amely engem ön iránt és hős népe iránt áthat, azon nép iránt, amelyet a hit azonoságának szétválasztásánál kötelek fűz Oroszországhoz, elküldöm fenségednek negyven éves uralkodói jubileuma alkalmából II. Sándor cár, felejtethetetlen atyám III. Sándor cár arcképét és a saját arcképemet gyémántokkal ékítve, hogy ön azt mellén viselje. Meg vagyok győződve, hogy fenséged e kitüntetésben az ön iránt érzett barátságos indulatom újabb zálogát látja és kérem fenségedet, fogadja őszinte nagyrabecsüléssem kifejezését.

Az ön jó testvére
Miklós.

A kínai háború.

Budapest, augusztus 30.

A legutóbbi napok táviratai *Amojra* irányították a figyelmet, erre a szerződéses kikötőre, amely *Fokien* tartományának főhelye és szemközti van *Formosa* szigetével. Japán indított most ott erős akciót, ami annál figyelemreméltóbb, mert *Amoj* azon a területen van, amelyet Japán a Kínával folyt háborúja után a szimonoszeki békében mint érdekszférát magának követelt, de az érdekelteket az új „hármasszövetség”-nek, már mint Németországnak, Franciaországnak és Oroszországnak a közbelépése következtében meg nem kapott. Most Japán jelentékeny csapaterőt szállított partra *Amojban*, ami azonnal nagy nyugtalanságot keltett nemcsak a kínaiak közt, hanem Angliában is. Egy máj londoni táviratunk szerint Gaselee angol tábornok táviratozott Hongkongba, hogy ne küldjenek több csapatot északra. Abba is hagyta ennek következtében a csapatkijelölést, még pedig azért, hogy elegendő katonaságot küldhessenek esetleg *Amojba*, mert attól tartanak, hogy ott a japánok sokkal nagyobb számban lesznek, semmint a japán érdekek és alattvalók oltalma szempontjából szükséges. A japá-

nok egy magas sziklán, amely egész *Amojt* dominálja, hatalmas ágyút állítottak fel. Így nyer azután fontosságot annak a két hírnök az egymás mellé állítása, hogy az *Isis* angol cirkálóhajó *Amojba* érkezett és hogy *Formosából* 12.000 japán katona érkezett *Amojba* — jöjjönhet az utóbbi hírt egy másik távirat odamódosítja, hogy a japánok szerdán 1300 katonát — egy gyalogzászlóaljzat, egy tüzér-üteget s egy műszaki századot — küldtek *Amojba*.

(A békétárgyalások.)

London, augusztus 30.

Az idevaló kínai követség közli, hogy *Li-Hung-Csang* még egyre *Sanghaiban* van.

A Times pétervári levelezője szerint az ottani kínai követség kijelenti, hogy a kínaiak és a szövetségesek közt a békétárgyalások néhány nap múlva megkezdődnek. A *Daily Telegraph* washingtoni távirata a hó 29-ikéről azt mondja, hogy arra az esetre, ha a hatalmak közt a békétárgyalások folyamán megegyezés nem jön létre, az amerikai csapatok Kínából visszavonulnak és feladatukat a követségek felmentésével befejezettnek tekintik.

Takuból jelentik a hó 26-ikéről:

Itt azt állítják, hogy a japánok és oroszok közötti surlódások mind nagyobb mérvet öltenek. Valószínűleg onnan származott ez a hír, hogy mindkét hatalom nagyszámban csapatokat irányított északi Kínába. Ez a rendkívüli helyzet az által létesült, hogy az angolok és amerikaiak kijelentették, hogy Kínával nem állnak háborús viszonyban. Hír szerint Oroszország azt fogja indítványozni a hatalmaknak, hogy az összes csapatokat vonják vissza Pekingből, mert a szövetségesek célja a követségek felmentésével elintézt nyert.

London, augusztus 30.

Brodrick parlamenti államtitkár választói előtt beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy kártérítést kell követelni a *pekingi* követségeknek okozott károkat és mindent el kell követni a kínai angol kereskedelem megvédésére, mert különben sem magunk, sem más hatalmakkal együtt nem vállalhatjuk el azt a felelősséget, hogy Kínát kormányozzuk.

London, augusztus 30.

Az esti lapok jelentik Washingtonból mai kelettel, hogy az Egyesült Államok kormánya két hosszú minisztertánc után azt a formális kérést intézte a hatalmakhoz, hogy Kínával kössenek békét.

Washington, augusztus 30.

A hadügyminisztérium, mint közlésezi, előkészületeket tesz arra, hogy telen át 5000, nem pedig, mint előbb jelentették, 15.000 ember Kínában maradjon. Ezek az előkészületek csak óvóintézkedésül szolgálnának arra az esetre, ha a javaslatba hozott békekudarcok nem vezetnének sikerre.

Washington, augusztus 30.

A kormány tegnapi hosszas üléséről hivatalosan semmit sem közölnek ugyan, de általános az a nézet, hogy az orosz ügyvivő javaslatla forgott szövegben, amely oda irányult, hogy a szövetségesek csapatai vonuljanak vissza Pekingből, mihelyt az idegenek sorsa biztosítva lesz. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Amerika hozzájárul a javaslathoz, a hatalmakat erről értesíti, ugyanabban a jegyzékben azonban további nyilatkozatokat fog kérni a hatalmaktól arra vonatkozólag, hogy mily szándékaik vannak a rend helyreállítását illetőleg. A kabinet abban a véleményben van, hogy ez a cél könnyebben volna elérhető, ha a kínai császári udvarnak megengednék, hogy Pekingbe visszatérjen.

(Az orosz-kínai határharc.)

Pétervár, augusztus 30.

A vezérkarhoz ma a következő jelentések érkeztek: *Renenkampf* tábornok egy csapat-különítménye gyorsan nyomul előre. E hó 26-án megérkezett *Nimiau* jesszuba, 7 verszinyre *Zizikkartól*. A táviró *Aiguntól* egészen *Mergenig* elkészült.

(Kínai alattomoság.)

Csifu, augusztus 30.

Hír szerint *Ju, Senszi* kormányzója, egy héttel ezelőtt felszólította az idegeneket, hogy jöjjenek a jámenbe, ahol oltalmat találhatnak. Ötven embert, akik a felszólításnak engedelmeskedtek, felkötözték.

(Tuán herceg veresége.)

London, augusztus 30.

A *Daily Telegraph*nak egy *sanghaji* távirata szerint csütörtökön a szövetségesek fényes győzelmet arattak *Csounál* a kínaiakon. Tuán herceg állítólag elesett ebben a harcban. Ezeröttszáz kínai elesett. A japáni csapatok *Csili* felé kergették vissza a kínaiakat.

(Vegyes hírek.)

London, augusztus 30.

A Reuter-ügynökségnek jelentik *Hongkongból*: 28-ára virradó éjjel 200 rabló bejárta *Kanton* tatár városát és négy házat kifosztott. Azt hiszik, hogy ennek az oka a kantoni lakosságnak az északi lakosság ellen táplált gyűlöletében keresendő. *Kanton* többi része nyugodt.

Amojból jelentik, hogy az *Isis* angol cirkálóhajó odaérkezett. Hír szerint 12.000 japán katona érkezett *Formosából* *Amojba*.

Sanghaiból jelentik a Reuter-ügynökségnek tegnapi kelettel:

Holnap egy kábelhajó megy el innen, hogy *Vuszung* és *Csifu* között kábel rakjon le.

emberek gyilkos megvetését, ő, még ez is, mind, mind boldogság volt, mert ő érte szenvedte.

Azután megszületett a fia...

Az ő fia...

Zsuzsa összeharapta az ajkát, hogy bele ne kiáltssa az éjszakába: Az övé! Az övé! Nézzetek ide, csillagok, nézz ide te hold, te titokzatos Istenség, ő tőle bírom, a szerelem üdvösségének mennyei érzése adta nekem! Hát bűn ez, hát szegény ez? Nem, nem...

És a *Zsuzsa* könnyei odafolytak a Janesi barna fejcséjé alá és a gyerek rózsaszínű arccskája a világ legdrágább vizében fürdött meg: az anya könnyében...

Másnap délelőtt a báróné azzal az izennel küldte *Szabóékhoz* a tisztartót, hogy a kétezer forintot meg egyszer annyival megtoldja, ha neki adják a gyereket.

Az öreg *Szabóné* ég felé emelte a karjait.

— Hát van neked *Istened*, *Zsuzsa*?

A *Zsuzsa* arca krétafehér volt s mint egy kőlykét védelmező jaguár, szinte megnyulva, magasabban állt a tisztartó elé.

— Tessen megmondani a méltóságos bárónénak, — szölt kiszáradt torokkal, — hogy az én gyereke nem eladó és hagyjon nekem békét. Azt is tesszen megmondani, — folytatta szinte belefulva a könnyeibe, — hogy a szegény szerencsétlen leányoknak épp úgy van szívük, mint a nagyuri asszonyoknak... és... hogy nekem nincsen egyebem ezen a széles világon... mint a kicsi fiam... Tessen megmondani...

Valószínűleg mindezt csakugyan elmondhatta a tisztartó a méltóságos asszonynak, mert ez délután nagyon meghatva érkezett *Szabóékhoz*. Finom szép arcán könnyek peregett végig, mikor egy kicsit szélesen magához ölelte *Zsuzsát*, aki épp a kertben az utolsó, zörgésre száradt paszulycsöveket szedte le.

— Edes gyermekem — szölt kellemes, hízogó hangon a leányhoz — miért olyan makacs? Ne dobja el a saját és a gyermeke sze-

reneségét magától. És én biztosítom, hogy éppen oly há, szerető anyja leszek a fiának, mint maga, édes gyermekem...

Az öreg *Szabóné* is oda jött *Rebivel*. Ezek is kérték:

— Edes leányom!

— Edes hugom!

A *Zsuzsa* ajka vonaglott a fájdalomtól.

— Hagyjanak nekem békét — suttogetta iszonyattal.

Este, mikor az öreg *Szabó* haza jött a mezőkről, családi tanácsot tartottak, amelyen abban állapodtak meg, hogy *Zsuzsát* el kell küldeni a háztól. Olyan veszekedett bolondokkal nem laknak egy fedél alatt, aki megrontja őket, aki elveszi a szájuk elől a szerenese falatját. Hát hadd menjen!

— Én rontom meg kelmeteket, én veszem el a szájuk elől a szerenese falatját? — zokogott *Zsuzsa*. — Hát emberek kelmetek, hát van szívük és nem félnek az örök Isten haragjától?

Erre aztán *Rebi* gondolt valamit. Ismét behuzódtak az ágyas házba, ahol a vén leány azt tanácsolta:

— Nem kell elküldeni. Jobb, ha itt lesz a szemünk előtt. Nem lehet tudni, mit hoz az idő és az ember lelke olyan, mint az égő gyertyaszál, arra muszáj neki lobogni, amelyre a szél fujja.

IV.

Rossz tél köszöntött be a *Szabóék* portájára. Októberbe a fiut elvitték katonának s az öreg *Szabó* agyonabajgatta a házat meg a szomszédokat erre az „égbekiáltó vétkekre”. Egyre panaszkodta a Kis Bálint komájának:

— Az égi Isten ad egy fiut az embernek, oszt' a földi Isten meg elveszi. Már most ki fog nekem boronálni, szántani? Fel kellene akasztani azt az apát, aki fiugyereket nevel fel!

Odahaza meg *Zsuzsára* nézett sanda, gyűlölködő pillantással:

— Az öcsédet is kiválthatad volna a négyezer pengéből. Te, te átká az életmeknek!...

Azután, ugy szent *András*-nap után, az öreg *Szabóné* ágyba került. Fájta mindenét s azt állította, hogy meg van rontva. Az öreg ember lábaiba is bele állt a köszvény és a tehenek tisztára megbődultak, mert éppenséggel nem akartak tejet adni. *Szabóné* erre is azt mondta, hogy: a tehenek is meg vannak rontva. Minden meg van rontva. A ház fedele alá dőglött nyulnak a maját dughatta valaki, a köszvő alá meg vadfoghamát tettek. Így kell lenni...

— Nem tettek semmit — dühögött erre a öreg ember, estétől reggelig ott ülvé egy szalma karosszékekben, köszvényes lábain csónak nagyságu szőrbotosokkal — hanem az a valóság, hogy ördög van a fedelünk alatt. A lányod — és dühösen rágt tovább a pipája csutoráját.

Karácsony felé már ő is ágyba került. Most már két beteg volt a háznál s a szubléből előkerültek a gondosan elrakott tallérok, szépen kisimított papirosbankok — a nyári termés árai — és egyenként vándoroltak el a patikába meg a doktor zsebébe.

Szabó István nagyokat káromkodva kérdezte *Rebit*:

— Mennyi van még?

A leány vállat vont.

— Egy pár garas.

Újév után, egy hideg, hóviharos téli délután *Szabóné* nagyon rosszul lett. Félrebeszélte s később, egy világosabb percben papot kívánt, hogy meggyónhasson. A *Szabóék* papja nem volt odahaza s a szomszéd falu papjáért kellett menni, hanem ez nem fehéreppnek való út volt ilyen istent kísértő időben.

Rebi átment a szomszédba a Kis Bálinték síhedőre fiát elkérni s mikor vissza jött, szóltalanul ült le a homokkál betömött ökölnyi ablak mellé s komor pillantással nézett kifelé.

Zsuzsa ott ült vele szemközti, előlben a fiával és kártyából házat rakott a gyerekeknek, aki szót-

Ugyanennek az ügynőskének jelentik Tien-
cínből 28-iki kelettel:

Ma orosz csapatok mentek Pekingbe. Tien-
cín környéke nyugodt.

London, augusztus 30.

A Timesnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Egy német bank és Csansung alkirály között tárgyalások folynak egy millió taelnyi kölcsön föl-
vétele végett. Biztosítékul az alkirály némely ipari vállalatjai szolgálhatnak.

London, augusztus 30.

A Daily Mailnek jelentik Hongkongból tegnapi kelettel, hogy Gasele tábornoktól tegnapi távirati
jelentés érkezett oda, amely szerint fölösleges több
csapatot küldeni északra. A 4. dandárt tehát nem küldik el.

A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy... szerint Juansikai nagy diadalt aratott a boxerek, és a peicangi és hsziui császári csapatokon. Allítólag 1500 ember elesett.

London, augusztus 30.

A Timesnak jelentik Sanghaiból 29-iki kelettel: Tien-
cín és Peking között még most is meg van szakítva az összeköttetés. A futarak közlekedését
boxer bandák veszélyeztetik. Jangcuntól északra állítólag el van árasztva a vidék. Ugyanennek a lap-
nak jelentik Niucevangból, hogy a Hüeszenben álló oroszok segítséget várnak. Az előnyomulást a Li-
sziangba és Mukdenbe vívó utak rossz állapotra kés-
lelteti. A bennszülött lakossággal nagyon szigoruan bánnak.

Berlin, augusztus 30.

A Wolff-ügynőské jelentik: A cirkáló hajóraj
második tengernagya jelentik Takuból, hogy a har-
vonalról nem érkeztek biztos hírek. A többi nemze-
tek sem kaptak híreket. A osifui német konzul azt
írja, hogy a táviró túl van terhelve, számos távirat
várja a továbbítást.

Róma, augusztus 30.

A Stefani-ügynőské jelentik Takuból, hogy az
olass expedíciós csapat tegnap odaérkezett.

HIREK.

Budapest, augusztus 30.

— EUDAPESTI NAPLO. Augusztus 31-én
új előfizetési és nyitási Budapesti Naplóra. Kérjük azo-
kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése
ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról
dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalan-
ul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Bogdánovics Lucian budapesti
szerb püspök, aki az interparlamentaris konferenciára
Párisba és onnan Londonba utazott, visszaérkezett a
fővárosba.

lanul, szomorú pillantással figyelte inkább az
anyjának a keze mozdulását, mint a kártyávarát.

Szomorú, nehéz levegő nehezedett a geren-
dás padlásra, földes szobára. A bogylakemence
oldalán álmosan gunnyasztott egy nagy sovány,
ordas kandur s némelykor sóvár pillantást vetett
az egyik gerendára akasztott avasszalonna dara-
bokra. Egy másik gerenda mellé egy csomó szá-
ritott bazsalikom és fodormenta volt tűzve s
ezeknek a szomszédságába a rücsös fedetű biblia
és a virágvasárnapra szentelt barka volt.

Rebi egy idő múlva felállt s oda ment
Zsuzsához. A kezét reá tette a vállára és kemény,
szintelen hangján megszólította:

— Zsuzsa, nekünk valamit tennünk kell.

Zsuzsa elszápadt. Tudta, hogy ismét a fia
eladásáról lesz szó.

Csakugyan arról volt szó. Rebi nem kerül-
gette a dolgot. Mindjárt azzal kezdte:

— Irni kell a bárónak...

Zsuzsa megmeredve hallgatta.

— Irni kell, hogy jöjjön. Odaadod a fiadat.

— Soha! — tört ki a szó hörögve a Zsuzsa
ajkán.

— Hallgass ide, Zsuzsa, — szólt a másik
leány nagyon komolyan. — Nem akarom rosszat.
En se vagyok vadállat. Érttem én azt, hogy
milyen drága neked ez a gyerek. De amikor
segíthetsz a nyomorúságunkon, akkor segítned
kell. Ide s tova nem lesz az sem, mit együnk.
Az anyánk halálos beteg, apánk is a sir szélén
áll és alig van már egy pár pengő a ládában.
Miből temettjük el az anyánkat, ha meghal?
Oszti a jövő hónapba ott a törlesztés, meg az
interés az adósságra... Ez nem tréfa, Zsuzsa...

— Ne kinnöz — nyögte ez Zsuzsára.

— Nem kinnözlek. Hallgass reám. Oda-
adod a gyereket s azután... azután — vissza-
reszed...

Zsuzsa felemelkedett. A szemei tágra nyil-
lak a csodálkozástól.

— Gizella főhercegnő halandós utja. Ischből
jelentik, hogy Gizella főhercegnő 18-ikán nagy sze-
renesétlenségtől szabadult meg. A főhercegnő a
színház mellett hajtatott el, mikor a lovak egy auto-
mobil zajától megbokrosodtak és elrohantak a fo-
gattal. A főhercegnő kocsisának csak nagy nehezen
sikerült a lovakat megfékezni.

— A német császár taeljei. Tudvalevő
dolog, hogy a pekingi megszárlások idején a német
császár közhirre tette, hogy minden élve kisza-
badított európaiért ezer ezüst-taelt fizet a kisza-
badítóknak. Akkor mindenféle nagy lelkesedéssel
fogadták ezt az ígéretet, amely különösen a Khi-
nában harcoló katonákat érdekelte. Most már
meg is lehet állapítani, hogy a császár magán-
pénztárának mennyibe fog kerülni ez a nemes
ígéret. Eddig összesen nyolcszáz európaiat sza-
badítottak ki a véréngző kínaiak karmai közül.
Mindenikre esik tehát ezer tael, összesen 800.000
tael. Egy tael a mostani árfolyam szerint öt és
fél korona, ami azt jelenti, hogy a császárnak
négy millió és négyszázezer koronájába fog ke-
rülni ez a humánus felbuzdulás.

— Báró Dániel Ernő diszpolgársága. Ma ér-
kezett a fővárosba Páncsova város polgármeste-
rének vezetése alatt a város legelőkelőbb polgárai-
ból alakult küldöttség, hogy báró Dániel Ernő
volt kereskedelemügyi miniszternek és a páncsovai
választókerület országgyűlési képviselőjének átnyujtsa
a diszpolgári oklevelét. A város polgármestere mint
a küldöttség vezetője szép beszédben méltatta báró
Dániel Ernő érdemeit, amelyekkel másfél évtized óta
a város és vidékének közbizalmát és szeretetét ki-
érdemelte. Ez alatt a tizenöt év alatt — ugymond a
polgármester — a mennyi idő óta képviseli az or-
szág ezen egyik legnagyobb és legexponáltabb
választókerületét, báró Dániel képes volt a több mint
5000 választóból álló, sok nemzetiségből összealkotott
elemeket majdnem folytonosan teljesen maga körül
csoportosítani. Habár ez már maga is kitüntetés egy
államtérftü részére, mind a mellett nemcsak Páncsova
városra, hanem az egész vidék hazafias közönsége is
rendkívül örömmel fogadta képviselőjének ezen újabb
kitüntetését, mely zálogként szolgál annak, hogy más-
fél évtized után a kerület képviselője iránt a közbi-
zalom csak fokozódott. A jelenlegi kitüntetés sem a
hatalom, sem a hatóság, hanem tisztán és kizárólag
a város független polgárai kebeléből fakad, miért is
kéri ezt az összes polgárság bizalmának jelekül elfo-
gadni. Báró Dániel Ernő meghatottan köszöntö meg
a kitüntetést és a küldöttség tiszteletére a Park-
klubban ebédet adott.

— Az egyetemi tanács ülése. A budapesti
tudomány egyetem tanácsa holnap, pénteken ülést
tart Ponori Theurenek Emil prorektor elnökelete alatt.
A tanácsülés az egyetem vagyonának és leltárának
átadásával foglalkozik, mivel az új rektor, dr. Rapacs
Rajmund szeptember elsejével lép hivatalába.

— Hogy veszem vissza?

— Ellopdod.

Zsuzsának elállt a szívverése.

— Ez csalás — sutogta elkékült ajakkal.
Rebi vállalt vont.

— Az a négyezer forint annyi a bárónak,
mint nekünk négy krajcar... Itthon hagysz
ezer forintot, a többi meg magaddal viszed.
Aztán kimegy külső országba. Te tudsz németül,
megtanultál a báróné szolgálatában... Legyen
eszed, Zsuzsa. Minden úgy menne mint a karika-
csapás...

Zsuzsa zokogva hajtotta le a fejét az asztal
sarkára.

— De a becsület, a becsület, Rebi...

A becsület iránt a sokszor rosszindulatú,
taplósszívű vén leánynak is volt érzése. Nagy
durva, érdes kezével végig simított a huga szőke
haján és kisse ellágyult hangon felelt erre:

— Minden megmozdított követ vissza lehet
tenni a maga helyére. Igazság szerint csak arról
az ezer pengőről lesz szó, amit idehaza hagysz.
Ezt pedig majd visszafizeted. Te ügyes és dolgos
vagy és majd örökölni is fogsz egy pár száz fo-
rintot... A háromezerhez pedig ne nyulj...

E percben megállt künn a ház előtt a
mező-füvesi plébános szánja. A Kis Bálint fia
leugrott a kocsis mellől, utána egy ministráns
gyerek a tömjénfüstölővel kezében s az utcaajtón
belül már hallatszott a kövér plébános ne-
héz lépése.

Rebi izgatottan sürgette a hugát!

— No, Zsuzsa felelj hát...

A leány tántorgott a lábain.

Rebi tovább sürgette:

— Zsuzsa, Zsuzsa!

— Legyen hát! — sutogta a leány s a
szoba ajtaján hirtelen betoluló tömjénfüst felhő-
jében ajultan esett össze.

— Waldersee grófné regénye. Hogy
Waldersee grófot a kínai szövetséges hadak fő-
parancsnokává nevezték ki, nem érdektelen meg-
tudni, hogy feleségének első férje Frigyes schles-
wig-holsteini herceg volt. A ma már 63 éves
matrona Lee Dávid amerikai nábobnak leánya.
Európai utazása alatt ismerkedett meg a herceggel,
aki beleszeretett a feltűnő szépségű amerikai
leányba és megkérte a kezét. Leeszívesen beleegye-
zett, de az esküvőt csak akkor tarthatták meg, mikor
a herceg lemondott a rangjából származó jogok-
ról és felvette a Noer herceg nevet, melyet I. Fe-
renc József adott neki. Az egész házasság kü-
lönben csakis királyunk közbelépésével volt meg-
köthető, mert I. Vilmos határozottan ellene volt
a házasságnak. 1864. november 3-án tartották
meg az esküvőt. Noer herceg nyolc hónappal
később egy szíriai utazás alatt meghalt. A fiatal
özvegy visszajött Európába és Párisban telepedett
le. Itt megismerkedett Waldersee gróffal, aki
akkor katonai attasé volt Párisban. Waldersee
feleségül vette az özvegyt 1869-ben és nem-
sokára visszatért vele Berlinbe, miután Molke
első hadsegédévé neveztetett ki. Így történt, hogy
Waldersee grófné közeli rokona lett a német csá-
szárnak, lévén a császárné az első férje fivéré-
nek a leánya.

— Menelik kitüntetése. A megezárláhatatlan
kongresszusok között, melyeket most Párisban tartan-
nak, minden zaj nélkül ülésezett a múlt héten a
dohányzás-ellenes kongresszus. A kongresszusták
megbeszélék egymás között, hogy milyen károkat
okoz az ember szervezetében a túlságos dohányzás,
egyhangilag határozatot hoztak, mely eltilti a dohán-
yás szenvedélyt, végül pedig megszavazták egy
diplóme d'honneur Menelik abessziniai császárnak,
aki megtiltotta a dohánynak országába való be-
hozatalát.

— A cornevillei harangok. A cornevillei
harangok az egész világot bejárták és Corneville-
nek nem volt harangja. A helység ezt végre na-
gyon röstelte. Tenni kellett valamit és Corne-
villeben előadták a cornevillei harangokat, hogy
igy kerüljön elő a harang. Csak hogy a nép unal-
masnak találta, hogy mindig csak a cornevillei ha-
rangokat játszzák a színeszek, nem mentek hát
az emberek a színházba és így nem gyűlt össze
a költség, amely a haranghoz kellett. Történt,
hogy a cár hatszázezer fegyvert rendelt Cha-
telleraultban és ezért emlékkül egy harangot
ajándékozott a városnak. Röckettulon márkí
ezt szépen megköszönte és hogy, hogy nem,
ravaszul célzást tett arra, hogy Corneville-
nek nincs harangja. A cár elérte a cél-
zást, s egy gyűjtőívén elsőnek iratkozott fel
tekintélyes kis összeggel. Utána iratkoztak: a
cárné, az anyja cárné, a nagyhercegek, az egész
udvar és a méltóságok. Az eredmény természet-
esen gyönyörű volt, mint ahogy az ilyen ura-
ságokhoz illik, olyan tekintélyes pénz volt együtt,
hogy egész harangjátékokat rendelhettek meg rajta.
És valóra vált az operett: szólhatnak már a
cornevillei harangok, szép, éreces hangu tizenkét
harangok...

— A MÁV mérnökéért. A magyar állam-
vasutak szolgálatában álló mérnökök julius havában
Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszterhez em-
lékiratot intéztek, melyben előléptetési viszonyaik
javítását kérik. A miniszter alaposan informáltatta
magát és legutóbb odanyilatkozott, hogy a mérnöki
kar óhajátst teljesen méltányosnak találja s azok
teljesítése elől nem is fog elzárkózni.

— Orvosok értekezlete. A kerületi beteg-
segélyező-pénztári vezető orvosok szeptember 1-én,
szombaton délután Esztergomban, a Magyar Királyi
szálló termében értekezletet tartanak, melyen a be-
tegegyező pénztári törvény módosítása alkalmából,
egy a pénztári tagok egészségügyi viszonyainak ja-
vítását célzó, mint a pénztári vezető orvosok hely-
zetét közelebb érdeklő ügyeket beszélnek meg. A meg-
jelentni szándékozók jelentkezhetnek dr. Friedrich
Vilmos egyetemi magántanár lakásán: Budapest,
Deák Ferenc-utca 14. sz.

— A mármarosiak kegyelele. Mármarosai-
ról táviratozzák: Báró Rosner Ervin főispán fel-
ajánlotta Mármaros megye székházának nagyterme
részére Erzsébet királyné életnagyságú arcképét. A
törvényhatóság mai rendkívüli közgyűlése hálás
köszönettel fogadta a főispán áldozatkész ajánlatát.
Ez év tavaszán Voloscsaban József Ágost főherceg és
neje kilitásba helyezték a főispánnak, hogy az ar-
kép leleplezése alkalmából tartandó közgyűlésen
meg fognak jelenni. A mai közgyűlésből a törvény-
hatóság egyhangú lelkesedéssel és hódolattal hívta
meg a főhercegi párt a kegyeletes közgyűlésre.

— Iskolatársak találkozója. Somoddy Károly
(Budapest, Gyöngyötyuk-utca 12) lelkeri mindazokat,
akik vele 1898-ban a Wesselenyi-utcai ipariszkola
felső osztályát végeztek, hogy vele lakomáikol
tudassák.

— Kitüntetett művész. Párisból jelentik, hogy
a perzsa sah Szirmay Antal, a kiváló tehetségű ma-
gyar szobrászművész, a perzsa nap- és croszlán-
renddel tüntette ki. A kitüntetett művész a sah szá-
mára gyönyörű érmeket készített.

— **Huszonkét forint.** A vándorszínészekre mostanság nem jó idő jár, leginkább persze azokra nézve rossz a szezon, akik falun, kis helyeken s persze roppant mód kicsi eszközökkel akarnak pénzhez jutni. A publikum megalkotta a truppokot, vagy a műzslése izmosodott meg talán, szóval nem fogja föl a régi kedélyességgel a színészt sorsát, hanem — mert nem kap a pénzért semmit — nem is adja oda nekik a pénzt. Arról jut eszünkbe ez a hiábavaló beszéd, hogy egy színársulat sorsáról olvasunk. Bányaí V. Lajos Beelen akart művészkedni a társulatával, de sehogyse sikerült behozni a publikumot a színházba. Három előadást csináltak végig hozomra, a világitásra se jött be tudniillik a költség. Akkor aztán neki dültek a falnak koplalni s talán még most is koplálnának, ha a műkedvelők hirtelenében nem csináltak volna számukra egy előadást. Ennek a jövedelméből huszonkét pengőt kapott a társulat. Még lesz egy előadás. Azzal meg elutaztatják őket s más városban újra kezdődik a nyomor. — Mifután azonban meg vagyunk győződve arról, hogy most a pályaválasztás idején egyetlen egy, ezután majd éhes Bélygy herceget és korgó gyomru Gertrudisz királynét se sikerül észre-
lértetni, hát ezennel be is fejezzük a karképet.

— **Vasutasok és postások a kereskedelmi miniszternél.** A magyarországi vasutak és egyéb közlekedési vállalatok alkalmazottainak felszerelési szövetkezetének igazgatósága részéről ma tiszteltgett egy nagyszámú küldöttség a kereskedelmi miniszternél. A küldöttséget Szegedy János vasúti titkár, a szövetkezet elnöke vezette és tagjai voltak Weiser Kálmán bankigazgató, Darvay Rezső az orsz. központi díjok egyet elnöke, Láng Ármin főbíró, Csóor Gáspár magyar államvasúti fogalmazó, Németh Gyula butorgyáros és Dobb Ödön magántisztviselő. A küldöttséget a távollévő miniszter helyett dr. Nagy Ferenc államtitkár fogadta, aki előtt az elnök beható tesztben körvonalazta az egyesület nemcsak a közlekedési alkalmazottak nyugdíjot öntőnőit biztosítani és őket a részletosztástól megszabadítani. Dr. Nagy Ferenc államtitkár rendkívül előzékenyen fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy a szövetkezet alapszabályait már ismeri a pélt helyesli.

— **Nagyon örülök** — ugymond — **hogy az urak éppen olyan ügyben jöttek hozzám, melyben talán én állók legközelebb önköz, hiszen jól tudhatják, hogy magát a szövetkezeti törvényt én szöveztem és mindaddig, míg jelen állásomat elfoglaltam, magam is igazgatósági tagja voltam egy ilyen testvérszövetkezetnek. Az önk vállalatát tehát nemcsak hogy helyeslem, hanem minden erőmből támogatni is fogom, már csak azért is, mert hiszen éppen azon alkalmazottak létszükségletén akarnak segíteni, akik a mi társunk alkalmazottjai és akiknek fölszerelése minden eszközzel épp annyira a mi gondunk is, mint az önké. Ha tehát szorosban alkalmazkodnak ahhoz, hogy kizárólag alkalmazott társait segítik és nem idegeneket is, hathatósan meg fogom védeni szövetkezetünket minden támadás ellen s nemcsak erkölcsileg, de minden tőlem telhető eszközzel és kedvezményekkel támogatni fogom nemeselelt törekvésüket annak idején, ha ily kedvezményeket kérni fognak az államtól. Addig is teljes rokonszenvem kísérelje buzgó fáradozásukban.**

Az államtitkár aztán a küldöttség tagjaitól kérdésközlött a szövetkezet taglétszáma, üzletirészei és áradai felől és több rendbeli irányelveket mutatott az igazgatóságnak követendő példa gyanánt.

— **Acciarito — örült.** Elitelték Brescét, aki megölte szegény Umberto királyt s az elfeledettség homályából most fölmerül a másik, aki csak próbálta azt, ami Brescinek olyan kegyetlenül jól sikerült. Acciarito, aki csak királygyilkosság kísérlete miatt senyvedett a fogházban, olyan változás történt, hogy az örülték házába kellett vinni. Ezt jelentik róla Portolongoneból. Nem valami meglepő hír ez, zavaros fejének mutatkozott már azelőtt is. Már egész pöre alatt furcsán viselkedett, komoly okot adott arra, hogy kételkedjenek az ép elméjében. Ártatlan emberek cinkostársainak vagy felbujtóinak jelentett ki. Majd denunciatla a bajtársait a legsúlyosabban, aztán csak habozóvá lett megint, megzavarodott s izgatottan lecáfolt a vádjait. Azt is írták róla legutóbb, hogy roppant örült, amikor meghallotta, hogy Bresce pajtás jól talált. Csak-hogy akkor tán éppen világos pillanata volt.

— **Egyetemi élet.** Az egyetemi független ifjúság folyó hó 31-én este hat órakor a Sas-körben egyetemi ifjúsági értekezletet tart a jelenlegi helyüknek megbeszélése céljából. Az egyesület az egyes összes hallgatóit s az érdeklődőket meghívja. A gyűlés után ugyanott ismerkedési estély lesz. Az értekezlet programja a következő; 1. Előnk megnyitja, mondja Gerhardt Károly. 2. Memorandum a rektorhoz, Madarász József. 3. Az egyetemi kör jelenlegi

helyzetéről, tartja Gödz Árpád. 4. Párisi működésről, Médy J. 5. A pártokról, tartja Garhardt Károly. 6. Esetleges indítványok.

— **A szegény asszony levele.** Umberto bánatos özege Misurinába vonult vissza a világ zajától a maga örök gyászával. A királyné ma kirándult Corsinába, ott megébredt s este kilenc órakor kocsin tért vissza Misurinába. Dél előtt levelet írt Donato Velluti-Zati; Pescia püspökének. A főpap részvételt fejezte ki Umberto király halála fölött s a megtört szívű szegény asszony egyszerűségében megható levélben így válaszolt:

Monsignore!

Csak azt vártam, hogy egy csöndes helyre érkezem, ahol összeszedhetem gondolataimat, hogy köszönetet mondjak önnek vigasztaló soraiért és azért a remek pásztorlevélért, mely méltó ahhoz a főpásztorhoz, aki Urunk Jézus Krisztus tanítását buzgón követi. Köszönöm önnek, Monsignore, boldogult uramról, a meggyilkolt királyról mondott szavait, aki igazán kiérdemelte népe szeretetét és egész Olaszország gyászát, mert ő pártalan jó ember volt és szíve tele volt keresztényi nagylelkűséggel és jószívűséggel még azok iránt is, akikről tudta, hogy ellenségei.

Imádkozzék érte, Monsignore, és imádkozzék Fiamért, hogy Isten segítse meg és világosítsa meg előtte azt a tüvises utat, amelyen haladnia kell. Imádkozzék, Monsignore értem is, mert én azt vesztettem el, aki legörögőbb volt nekem a földön. És még hozzá milyen rettenetes módon fosztottak meg tőle!...

Visszaemlékszem arra az időre, mikor önt, Monsignore, megismertem. Néhány évvel ezelőtt történt ez a firenzei domban, abban a fényes templomban, amelynek művészi tökéletessége emlékezteti az embert Isten tökéletességére, ahol a térdek meghajolnak és az ész imában keres enyhülést.

Újra köszönöm, Monsignore szíves sorait. Fogadja nagyrabecsülésem kifejezését.

Barátnője

Margherita.

— **Tetemrehívás.** Kölnben egy asszonyt és a két fiát azért tartóztatott le a rendőrség, mert az az alapos gyanu merült fel ellentük, hogy ők a család fejének, az asszony férjének s a gyermekek apjának a gyilkosai. A bíróság elrendelte, hogy a meggyilkolt ember holttestét az elfogattak szemelátára boncolja fel. Ettől a tetemrehívástól várják a vallomást, mert eddig még az asszony és a fiuk is tagadnak.

— **Egy hatyudal a főkapitányságon.** A főkapitánysághoz ma egy hatyudal érkezett. A költömenynyel a hivatalos apparátus éppen úgy bánt el, mint a legészárabb prózával. Szólt pedig a vers egy ifju boldogtalan szerelméről és életunalmáról. Igaz érzs van-e benne, vagy nem, még nem biztos, nem lehetetlen azonban, hogy a poeta csak olesó nép-szerűségre akart szert tenni a rendőri sajtóiroda jelentésében. Az utóbbi eset jobb lenne, az ötlet nem rossz, ha viccéről van szó. A főkapitányság verses aktája különben így hangzik:

Szívem összetörve, a nyugvás boldó
A szerelem lángjánál már rég kiveszett,
Mert hiába futunk, menekülünk előre,
Zátonyra vitt az már nem egy szép életet.

Csendes tenger volt még kezdetben életem,
Melyen a szerelem biztos révnek tűnt fel,
Melynek szárnya alatt hajdás életem
Nyugodtan hajózunk reményemmel meg hittel.

De ha a hullámok zuzni, törni kezdnek,
Ha a szív beteg lesz és kínjában sajog,
Egünk láthatárán toronyos a felleg
És napunk alászáll, nekünk már nem ragyog.

Hát nyílik egy új sár a többi között,
Szegényebb lesz megint a fényes planéta,
Ha ugyan szegényebb, hisz ki elkötözött,
Csak egy szerelmes, közhésges poeta.

Mire a levél az önk kezében lesz,
Már a vérző szív nem sajog, nem érez, halott lesz.

Rossz vers, nagyon rossz. Még egy üngyilkosnak se lehet megbocsájtani.

— **Hadihajók a Dunán.** Tegnap délután három monitor s két kisebb katonai hajó érkezett Bécsből a fővárosba. A Szamos, Maros és Körös monitorok, teljes hadi felszereléssel, továbbá egy torpedó gőzös, meg egy óráról hajó. Komáromig jött együtt a Lajtha monitorral, amelynek azonban utközben baja esett. Ez Komáromban maradt, s rövid vesztegelés után folytatta útját a főváros felé, ahova ma reggel érkezett meg. A monitorok közül a Szamos és Maros ma reggel folytattak útjukat lefelé, ahova a többiek délután követték őket.

— **Az utolsó kiállítás.** Paschal Grousset ur, a francia kamara egyik szocialista képviselője ma a kiállítás meghosszabbítása körül kifejtődött eszmecseré kapcsán jövedelmébe bocsátkozott s kijelentette, hogy a párisi kiállítás amugy is utolsó e világban s így meg kell hosszabbítani még egy időnyre. Ez az érvelés nem biztosítja ugyan a kiállítás életét, mert amint törvény állapítja meg a bezárás határidejét, úgy kell törvénynek meghatározni a meghosszabbítást is. A kiállítás igazgatósága még nem lépett érintkezésbe a külföldi államok kormánybizottságaival a bezárás prolongátóiak illetőleg. De Paschal Grousset Millerand kereskedelmi miniszterhez nyílt levelet intézett, amelyben azt ajánlja, hogy a világkiállításnak legfontosabb, legérdekesebb és legjobban felszerelt részei még egy teljes évig permanenciában maradjanak. A mostani kiállításnak ózskor be-következendő bezárása után fogjanak azonnal az újraépítések és átalakítások munkájához s jövő tavasszal a kiállítás egy tekintélyes része új életre kelne.

— **Delaroche Antoinette.** Delaroche Antoinette kisasszony típus s ennek az általános jellegének köszönheti, hogy most nyilvánosságra jut a neve. Az eset csak jellemző történet arra, hogy mennyire terrorizálják a családokat ezek a kisasszonyok, akik messze idegenből Kelet-Európába jönnek s ama varázslat segítségével, amelyet gyakran oktalannul tulajdonítunk a gall szellemnek, valóságos hatalommal lesznek a családban. Egy bécsi család, Karlissen Sándor nagykereskedő fogadta föl házához Delaroche Antoinette kisasszonyt, aki Dieppeből jött Bécsbe, hogy a család két gyermekét a francia nyelvre és izlése kioktassa. Delaroche kisasszony sovány volt, mikor Karlissenékhez érkezett, nem volt változás az eledeiben s alázatosan megköszönte a vacsorát. Néhány héttel utóbb a kisasszony erőre kapott, olykor fitmálta is az ételt s lassanként belebeszél mindenbe, még olyasmibe is, aminek egyébként semmi köze sem volt. Karlissenné egy este tégye elő akart menni s arra kérte a kisasszonyt, hogy kísérelje el.

— Nem megyek, — felelt a kisasszony. — Elég, hogy olyan izléstelenül öltöztött gyerekekkel kell végigmennem az utcán, mint az öné, még kisérge-sem is önt.

Delaroche kisasszony kibontotta a renitencia zászlaját. Olyan erélyvel és oly vakmerően, hogy Karlissenné asszonynak nem is lehetett más gondolata, mint hogy ez a leány-olyan valamit tud, ami kompromittáló a családra nézve. Karlissenné tehát haligatott s ámbár ismerősei többször azt tanácsolták, hogy adja ki a kisasszony útját, türt és várt.

A nyáron már oda fejlődtek a dolgok, hogy mikor Karlissenné Ischlbe utazott gyermekeivel, a kisasszonyt nem is merte magával vinni.

Delaroche Antoinette tehát otthon maradt s a házat vezette, ami ugy értendő, hogy a cselédeket is, Karlissen urat is koplaltatta ami, utóljára is arra birta a kereskedőt, hogy a kisasszonynak fölmondott. A benne erre levelet írt asszonynak, melyben kipattan-totta a titkot. Elmondta, hogy Karlissen ur folytonos szerelmi ajánlatokkal zaklatja s mivel nem akarja meghallgatni, el akarja küldeni. A beteg asszony sietve utazott vissza Bécsbe, ahol a benne újból megismételte vádjait, bár az egész dologból egy szó sem igaz. Karlissenné azonban otthagya férjét s beadatta férje ellen a vádlókeresetet.

Delaroche Antoinette pedig tovább viszi a gall szellemet egy más családba.

— **Háhalós szerenostétség.** Igéről távira-tozzák, hogy egy házban ma egy fából készült eső-csatorna felhuzása közben a régi csatorna eltört és az ott segédkező siketnéma Emerie János igdi cipész mellére esett. A szerenostélen munkás sérüléseibe nem sokára belehalt.

— **Luda.** Ez a szó horvátul örültet jelent. Ezt tudni kell ahhoz, hogy megértse az ember az alábbiak fontosságát. A napokban Nasicán hang-verseny volt. A programban egy szavalat is szerepelt. Egy fiatal ember előadta a Luda című költeményt és olyan szépen, hogy a publikum lelkesedése valóságos tombolásban tört ki. Amire sok írott betű, még több elmondott szó nem képes, azt megeselekedte a poézis. A horvátok tapsoltak egy magyarnak. A Luda tudniillik Petőfi örültje horvátul. Jovanovic Iván fordította le.

— **Zuhanás a gyorsvonatról.** Súlyos baleset érte Bianchini zarái professzor leányát. A szent-gott-hardi vasút gyorsvonatán utazott az urával és az ékező kocsi akart menni, de a keskeny átjáróról lezuhan. A vészfék nem működött, s a lokomotív-vezetőt csak tíz kilométernyire a veszedelem helyé-
től lehetett értesíteni a dologról. Amikor végre a vonat megállott, a kétségbeesett Bianchini professzor egy orvossal bejárt a pályát. Szomorú helyzetben találta feleségét a töltésen. Erős sérüléseket szenvedett a szemén és a jobb vállán. Állapota komoly, de azért megmentik az életnek.

— **A yankee-fütyű.** Ha valaki idáig vendéglőben, kerti helyiségben feltűnően bele fűtött a muzsikába, vagy egyéb zenei produkcióba, az nevelatlenség volt. De ami ma illetlenség, az holnap már előkelő mulatság is lehet a változó-ízlelő jelen korszakában. Páris, az ötleter, a szeszély hazája, különösen alkalmas terület az llyesfélére, ezt a legújabbban ott lábra kapott divat is bizonyítja. A kiállítás alkalmából ott sok koncertes folyik, főképp szabad kerti vendéglőkben. Egy ilyen helyen történt, hogy néhány yankee, akinek a fajtájából szintén sok jár-kel most Páris városában, szép körúton utána fűtötte a zenekar nótáját. A yankee különben is született fütyüművész, s a dolog roppantul tetszett a franciáknak. Megfogta őket. S Páris városában most sok felé, ahol koncerteznek, a hallgatóság egy-egy fütyükör. A legfinomabb urak is fűtölnek. Olyan gamin-esiny ez, amihez sokszor a komoly embernek is valami csiklandozó nagy kedve van.

— **A Dunapart kiépítése.** A budai rakodópartokat nagy részben a főváros költségén a földművelési miniszter építteti. A főváros kötelezte magát, hogy a munkálatok költségeit három egyenlő részletben fogja a kincstárnak megfizetni; ez 1898-ban történt, azóta a főváros esztendőről-esztendőre haladékat kért pénzügyi bajai címén és mindaddig egy krajcárt sem fizetett. Az utolsó fizetési halasztást a nyáron kérte a főváros és kérésére most felelt a miniszter. A miniszter kijelenti, hogy több halasztást nem ad, hanem igenis ragaszkodik ahhoz a kívánságához, hogy a város az első 356.000 koronás költségterületet legkésőbb ez év október elsejéig, a hátralévő 300—300.000 koronás részleteket pedig jövő évi május elsejéig feltétlenül befizesse. Kijelenti a miniszter, hogy a költségfedezet rendezése előtt a Margithid feletti rakodópart építési munkálatai, a forgalom és a kereskedelem nagy kárára, meg nem indíthatók, azoknak vállalatba adása iránt sem intézkedhetik mindaddig, míg a város az első részletet le nem fizette, illetőleg a további részleteknek 1901. évi május elsejéig való befizetése iránt kötelezőleg nem nyilatkozik. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy a 187.000 forintot október elsején megfizeti, a háromszázezer forintra pedig kiadja a váltót.

— **Cáfolat.** Néhány lapban oly közlemény jelent meg, mely szerint Tompa Árpád nagyszombati állami főgimnáziumi tanár, kire országos bázisai magatartása miatt a nemzetiségek rossz szemmel néztek, büntetésből áthelyezték Székely-Udvartelyre. Illetékes helyről most annak kijelentése kerek fel a Budapesti Tudósító, hogy Tompa, ki már szolgált Székely-Udvartelyen, az oda való visszahelyezést, családi körülményeire való tekintettel saját maga kérte.

— **Egy boer vezéről.** A boer harctéren a Machadodorp mellett csatában Dalwig boer hadvezér halálosan megsebesült. Dalwig Kruppnak, a német ágyukirály feleségének, született Königsberg grófnak nagybátyja volt. Sok éven át Krupp bécsi képviselője és abban az időben Bécs legelőkelőbb katonai és kereskedelmi köreiben otthonos volt. Bár Dalwig öregi kiterjedt kelet-szláviai németi családból származott. Mint 17 éves diák önkéntesen részt vett a francia-német háborúban és Lotharingia vöröztáta földén két érdemdíjat is kapott. Mivel vagyona nem volt, később kilépett a hadseregéből és teljes erővel kereskedelmi tanulmányokkal foglalkozott, de a katonai tudomány haladását is figyelemmel kísérte. Széleskörű tudása és imponáló megjelenése szinte predesztinálta arra az állásra, melyet mint Krupp képviselője Bécsben betöltött. Később magánokok miatt szakitott Krupp és mint egy előkelő hamburgi szivargyár képviselője, Transvaalban telepedett le. Mikor a háború kitört, visszatért első szerelméhez, a katonasághoz. Joubert és szeme felismerte benne a jeles katonát, amennyiben hadvezéri állásra hívta meg Dalwigot. És nem is csalódott benne. Ez év március havában sikerült Dalwignak csapatával az ő seregénél ötször nagyobb angol haderőt elfogni. Most őt is utólrta a boer szabadsághúsz szomorú sorsa.

— **Eltűnt gyermek.** Junius 23-án Tóth Gizella egy temetőre magával vitte Krausneder Franciska lakartónőnek Kálmán nevű harmadikéves gyermekét. A leány a halottas ház kapuja előtt megállt, hogy a kifüggesztett gyászjelentést elolvassa, s e közben ellopott a vele volt fluszkát. A fluska németül beazél, fejlett, kerek, piros arca van, haja szőke, szemei kékék, s eltűnésekor kék posztó szoknyaöskát, fekete kőtenyit viselt.

— **A kolozsvári szoknyás jogász.** Kolozsvárnak érdekes helyi szenzációja akadt. Egy jókedvű jogászember azzal mulatja magát, hogy esténként női ruhába öltözik s így sétál a körzón. Amint az őra kilenctől üt, megjelenik elegáns női ruhában, kalappal, fityóval. Lemegy a sétátra és ott a női közönség nagy meglepetésére furcsa jeleneteket játszik véghez a fiatal emberekkel. Nevetgől, kiabál,

egyik-másik fiatal embert karon is fogja. A sétátról majd felmegy a főtérre és ott folytatja tovább produkciót. A sétátról haza jövőket fikezirozza, oda kiabál, sőt még azt is megteszi, hogy hölgyekhez csatlakozik. A lapok élénken tiltakoznak ez ellen a stikli ellen, a rendőrséget is bosszantja a dolog s mégse tehetnek semmit a jókedvű jogász ellen. Ő minden este híven fölveszi a női ruhát s lemegy a körzóra, ahol harsány kacagással fogadják. Hogy mi lesz ennek az átöltözésnek a vége, nem tudni. Elég az hozzá, hogy Kolozsvár városának egy része ezen mulat, más része ezen bosszankodik mostanság.

— **Hisztorikus lakház eladó.** Mindenestre fura üzlet, amiben a házat azzal akarja értékesíteni a tulajdonos, hogy: hisztorikus. Nem is eshetik meg másutt, csak minálunk. Másfelé tudnillik azokat a házakat, amelyeknek valamelyes közköz van a történelemhez, számon tartják s valahogyan, közpénzen vagy a társadalom adományaiból megjelölik az utódok számára, hogy ne legyen éppen csak olyan, mint a többi ház. A hisztorikus ház, amiről itt szó van, Orsován van és az a nevezetessége, hogy magyar földön ebben a házában töltötte el az utolsó éjszakát Kossuth Lajos. Bizonyosan nem aludott benne, valami szent keserűség, iszonyatos töprengés és kín tölthette el, amikor immár kétségtelenül mindenek vége lett, s a holnappal új hazában új élet kezdődik. Ha csakugyan igaz az, hogy hisztorikus, ugy nem szabad ennek a házában olyan embernek a tulajdonába menni át, aki speerájós boltot nyit benne vagy szappant főz a falai között. A nemzetnek jussa és kötelessége is, hogy megszerezze magának azokat a falakat, amelyek beölték magukba az utolsó éjszakát.

— **A párisi bérkocsisok sztrájkja.** Három hete sztrájkolnak a párisi bérkocsisok, vagyis azok nagy része, mintegy hater ember. A sztrájk oka régi. A kocsikat bérli társaságok, a kiállítási nagy forgalomra való tekintettel, túlságosan magasra szabták meg a napi bérösszeget. E miatt a kocsisok, akik maguk is szeretnék a kiállítástól valami kis hasznot, sztrájkolnak. Három hét óta alkudoznak már a sztrájkolók és a társaságok, de mindaddig még nem tudtak megegyezni. Mind a két fél makacsan védelmezi álláspontját. A sztrájk persze nemcsak a két hadakozó félnek, hanem a kiállítást látogató közönségnek is sok kellemetlenséget és bajt okoz. Párisban rendes időben is kevés a bérkocsi, hát még most a kiállítás alatt... Az a kevés bérkocsi, amely még forgalomban van, elégtelen a mostani nagy forgalom lebonyolítására. Ha valaki nem akar gyalog menni, egész vadászatot kell tartania egy kocsira, vagy pedig órákig elvárakozni az omnibusz állomásokon. Este hat óra felé a kiállítás kapuinál valóságos licitáció folyik egy-egy kocsira. Egy utér 5—10 frankot is kell fizetni ilyenkor. Mindenki panaszkodik. A közönség, jobb hiányában, egyformán szidja a sztrájkolókat és a társaságokat.

— **Vér a koromban.** Félegyháza özvegy Sándi Mátyásné korcsmájába kedden este Szentpéteri Horváth László és Fekete Ferenc gazdálkodó emberek tértek be sörözni. Vig muzsikázó mellett szelgette a két jó barát, míg Sándi Márton, Szili Sándor, David János és Timár István legények beértek a korcsmába s elkezdtek pálinkázni. Pálinkázás közben a cigányoknak ők is parancsoltak, hogy az ő nótáikat huzzák. A háromkodásra Borsi Lajos, a cigánybanda egyik tagja azt mondotta, hogy ne háromkodjanak. Neki estek erre bottal és székekkel s midőn ez magat védte, késsel a balvállán és a mellén megszurta, mind a két szurás halálos volt. Borsi nyomban elment a földön s meghalt. Ekközben a korcsmából elmentek Horváth László s Fekete Ferenc, ugyintén a korcsmarosné s a többi muzsikások is a szomszéd udvarba ugrottak át. Magó Andrást, aki Borsi segítségére sietett, őt helyen szurta meg. Állapota életveszélyes. Mérei Lászlót három helyen szurta meg s karján az ütőret is elvagták. A gyilkosság elkövetése után a legények elavoztak, de nemskára rudakkal fölfegyverkezve tértek vissza a korcsmába s az ablakokat bevertek, a korcsmában pedig összezúztak minden összezúzható dologot. A gyilkosokat meg az éj folyamán elvonta a rendőrség és átszállította őket a kecskeméti ügyészség fogházába.

— **Megálló vasúti katasztrófa.** A vonat, amelylyel a napokban a keletázsiai főparancsnokságnak kísérő személyzete Milánóból Genuába ment, a Pontedecimo-állomásonál, a Giovi-alagút kijárásnál közel volt ahhoz, hogy a legnagyobb szerencsétlenség érje. Pontedecimonál találkozik ugyanis az a két vonat, amely a Giovi-szoroban az Appennineken vezet át. A német katonákat vivő vonat az új vonalon érkezett Pontedecimóba és ott a pályavárvonon megállt; tíz pernyi késéssel akkor érkezett a régi vonalon a busalai helyi vonat. A második vonat épp az első vonat vágányára készült robogni, mikor a váltóór az utolsó pillanatban észrevette a veszedelem és életének kockázatával a helyi vonatot egy másik vágányra irányította. A közmunkák minisztere a derék váltóórnek táviratilag fejezte ki köszönetét és egyúttal 200 lírát utaltványozott ki neki.

— **Letartóztatott bankár.** A bécsi rendőrség, mint tudósítónk táviratozza, ma délután letartóztatta Knöpfelmacher Arthur bécsi bankház-tulajdonost, aki az osztrák főváros pénzügyi köreiben jövővi bankár volt. Vele együtt vizsgálati fogságba vitték ügynökét, Rosenberger Jakabot is. A letartóztatott bankár kiadja az *Österreichisch-ungarische Börsen-Rundschau* című tőzsde újságának. Azzal vádolják a bankárt és ügynökét, hogy ketten rávetették tőzsdejátékra *Stöbele* dunszagdag ügygyárosnak az özvegyét, aki 81.000 koronát veszített a börzén.

— **Beiratások.** A II. kerületi községi felelő kereskedelmi iskolában a beiratások szeptember 1, 3, és 4-én délelőtt lesznek.

A Magyarországi Központi Fröbel-Nőegylet Bajza-utcai mintá óvodájában, a Szabadság-téri I-5, a Dob-utca és sip-utcai III-ik és a hársfa-utcai IV-ik gyermekkeretekben a beiratások szeptember 1-én kezdődnek meg. A mintá óvodában 50, s a három gyermekkeretben 80—80 egész díjmentes hely van üresedésben.

A Szt.-Margit-intézetben (IX. Knežits-utca 7. sz.) szeptember 1-én bejárók részére polgári leányiskola nyílik meg. A beiratások szeptember 4-ig naponként 8 órától 12-ig történnek.

A belvárosi női kereskedelmi tanfolyamra naponként kezdve délelőtt 9 és 12 óra között veszik fel a növendékeket az igazgatósági irodában IV. ker. váci-utca (volt Lipót-utca 5.).

A budapesti V. kerületi polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamba a beiratások szeptember 5-ikéig történnek délelőtt 8—11, és délután 2—4 óráig az igazgatósági irodában (V. Váci-körút 58.). A tanfolyam, úgy mint ezelőtt tíz hónapig tart; az előadások szeptember 6-ikán kezdődnek.

Az Országos Nőképző-Egyesület leánygimnáziumában a beiratások szeptember 1—5-ig tartanak délelőtt 8 órától 12-ig. Az I. osztályba az elemi iskola IV-ik osztályát végzett tanulókat, a többi osztályba az e.ö.ö. osztályt végzeteket veszik föl. A felsőbb leányiskolából vagy polgári iskolából átlépők kiegészítő vizsgát tartoznak tenni. Beiratás 20 korona. Tandíj az I—IV. osztályban 140 korona, az V—VIII. osztályban 200 korona. A kiegészítő, magán, pótló és javító vizsgálatok szeptember 1—3-ig tartanak.

A IX. kerületi polgári fiúiskolában a most kezdődő iskolai évre a beiratások szeptember 1-jén kezdődnek és 5-ikéig tartanak, naponta délelőtt 8—12 óra közt. A javító és pótvizsgálatokat augusztus 31-én, a magánvizsgálatokat pedig augusztus 31., szeptember 1. és 2-ik napján tartják meg.

A budapesti VIII. kerületi főgimnáziumban a felvételi és magánvizsgálatok augusztus 31-én reggel 8 órától tartanak. Az 1900—1901. tanévre a folytatásos beiratások szeptember 1—3-án lesznek és pedig: szeptember 1-én 9 órától a II., IV., 2-an az V.—VIII. osztályokba, amikor csak az intézetnek volt tanuló vétettek fel. Szeptember 3-án még néhány tanuló felvételt az I. osztályba. Ugyanakkor jeleníkezhetnek a más iskolából jövő tanulók.

A pesti izraelita hitközség elemi és polgári fiúiskolájában VII. Wesselenyi-utca 44. az 1900—1901. iskolaévre a beiratások szeptember 8-2-án, 3-án és 4-iken délelőtt 8—12-ig tartanak meg.

A dadogók és hebegők állami tanfolyamán a felvételek minden hétfőn délelőtt 12—12-ig történnek a tanfolyam (VIII. Rökk Szilárd-utca 10. sz. II. em.) helyiségében. A tanfolyam szeptember 10-iken nyílik meg dr. Szabó Artur egyetemi tanár vezetésével.

Hercsuth Kálmán, a siketnémák állami iskolájának szaktanár szeptember 15-ikétől kezdve dadogók, hebegők s más beszédhibákban szenvedők számára tanfolyamot nyit. Jelenkezhetni napokint déli 12 órától d. u. 2-ig a Rökk Szilárd-utca 10-ik száma alatt levő siketnémák állami iskolájában.

— **Rejtelmes halott.** A Rudas-fürdő előtt tegnapelőtt délután egy leány holttestét fogták ki a Dunából. A hullát ma agnoszkálták és megállapították, hogy a halott Szily Mari tizenöt esztendőes leány, aki tegnapelőtt hagyta el özvegy anyjának Bulvorszky-utca 23. szám alatt levő lakását. Teljesen nyugodt volt és nem tartják valószínűnek, hogy öngyilkosságot követelt volna el. A vizsgálatot az ügyben megindították.

— **Álarcos rablógyilkosok.** Vakmerő rablógyilkosság történt a Félegyháza és Kecskemét között fekvő Pusztán-Földön. Grünbaum Adolf nagyverő a nyarat feleségével és tízéves Desző nevű fiával kint töltötte a szálláson; 26-án éjjel sokáig fent voltak, merő vendégeik voltak és csak csak éjfélután távoztak el. A vendégek távozása után Grünbaum aludni tért családjaival, a cseledek pedig, hogy a szobákat kiszélesztessék, az ablakokat nyitva hagyták és úgy mentek aludni. A cseledek még ebből voltak, amikor az ebédőszobából öt álarcos ember lépett a konyhába és az ott levő két cseledet megkötözték és behatoltak Grünbaum szobájába. Ott megrögztek a házaspárt és fejzeikkel agyonverték. Nem kimélték a tízéves gyermeket sem, aki a cseledek állítása szerint sírva könyörgött, hogy ne bánták, mire az egyik rabló odakiáltott a másíknak:

— Pusztítsd el, hogy ne maradjon a fajtájából! A rablók átkutatták a lakást és a mi elvihető értékesebb tárgyat tártak, valamint 670 forint készpénzt magukhoz véve elavoztak. A vizsgálat megkezdte végett a törvényszéki vizsgálóbíró másnap megjelent a helyszínen, mely alkalommal alapos gyanu merült fel az iránt, hogy a rablógyilkosságról tudomása volt a cseledetnek és a szobák ablakait is szándékosan hagyták nyitva. A vizsgálóbíró a két növéledet, valamint a meggyilkolt kocsiat és két béréslegényt letartóztatta.

— A Telefon Hírmondó esti szórakoztatása. A beszélő újság ma este 8 órától 11-ig — mint mindennap — előfizetőinek szórakoztatására felváltva katonai és civilzenét közvetít. A Telefon Hírmondó a zeneközlés mellett 1/43 órákor a frankfurti, párisi és londoni közszék árjegyzéseit, fél 10 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és tájékoztatókat olvastatja fel. Ugy a felolvasás, mint a zeneszámok megkezdésére az érdeklődők figyelmét mindig riadójellet hívják fel.

(x) Iskolás fiúk és leánykák részére teljes fehérnemű kölcsönre kapható (intézetek részére előírás szerint) a legszolidabb minőségben és jutányos áron Kertész Pálnál, Budapesten, Kerepesi-ut 44. szám alatt, a Népszínházal szemben.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!

Loubet elnököl.

Páris, augusztus

A tikkasztó nyári hőségnek vége. Szép csillagos az éj és a nagy boulevard kávéházainak terraszán ezer meg ezer fehérpípos asszony és szalmakalapos ur bámul bele a járó-kelőknek fel és alá hullámzó tömkelegébe.

Kilenczre jár az idő. Az ebéden túl van mindenki és mert egész Páris egyszerre dolgozik, egyszerre eszik, hát egyszerre — sétál is.

A szalmakalapos emberek közt sok a frakkos is, ezek lefelé tartanak a Madelaine templomnak. A boulevard kávéházak törzsvendégei tudják, hogy nagy estély van az Elyséeben.

Mikor a Madelaine templomnál bekanyarodunk a rue Royaleba, végtelen kocsisornak a végén vagyunk. A rue Saint Honoré sarkán már alig juthatunk előre. Lépésről-lépésre mehet csak koosink az Elysée felé.

Itt az utcán hatvan-nyolcvan rövid köpenyes rendőr is suttog egymással, de kipróbált gyors pillantással minden járó-kelőt, minden kocsiat áttut azért. Kocsink behajtott az Elysée bal kapuján és a főbejárat előtt áll meg. Felsietünk a széles léposón, a vastag szőnyeg egészen elfojta léptünket.

Jobbra és balra hat szál magas termelű széles vállú legény kivont karddal, a garde municipale gyönyörű egyenruhájában villogó szemmel mered maga elé. Nehéz és fényes sisakjukról vörveresre festett lószőr csüng alá a csipőig, izmos mellüket könnyű vért fedi, hófehér nadrágjukat lakkos eszima borítja térden felül, könyökig erős fehér szarvasbőr keztyűjökben úgy festenek, mintha a kézpánczok utolsó lovagjai volnának. Ha a köztársaság elnöke hivatalosan kivonul, ez a gárda lovagol kocsija körül.

Az Elysée szőnyeggel borított lépcsőháza virággal van tele. Az elnöki palotának frakkos hivatalnokai elkérlik meghívónkat és arra mehetünk jobbra vagy balra az ültözőbe.

Sima, borotváléképű komornyikok veszik át felöltőnket. Néhány ur a kalapját is a ruhatarban akarja hagyni, különösen azok, akik a nagy meleg miatt puha kalapot nyomtak a fejükbe. Csak hogy a ruhatar emberei visszatartásáért a kalapot:

— On garde le chapeau! (A kalapot megtartják.)

Mert nagyon téves az a hit, hogy a magas-tetűjű kürtő, vagy klakk már divatját multá. Franciaországban hivatalos, vagy szertartásos ünnepeken nélkülözhetetlen kalap az még ma is.

Kalapunkkal a kezünkben pazarul világított kisebb terembe jutunk. Ez a fogadóteremnek tulajdonképpen való előszobája. Az ajtó előtt líbászok alakú a meghívottak csoportja, mert csak egyenkint juthatunk a másik terembe.

Végre itt a nagy pillanat. Magos, nagyon értelmes képű komornyik térdigérő feketenadrágban, és régi gall szokás szerint vasláncol a mellén (a hűség jelképe) sugva kérdi nevünket.

Aztán fölegyenesedik és ünnepi hangon, tisztán érthetően kiáltja be a nevüket.

Családlatos ennek a komornyiknak az ügyessége, fürge emlékezőtehetsége. Szabatosan és pontosan ejti ki a sok orosz, török, arab, magyar, angol, német, olasz és skandináv nevet. Nem is sejtjük, hogy miáltal nevünket a fogadóterembe beküldték, Loubet elnök, a neje, és a hátuk megett álló hivatalos kíséret már jól szemügyre is vett, és tetőtől-talpig megfigyelt bennünket. Mindjárt a bejáratnál balra áll Loubet és feleség, arccal felénk fordulva.

Az elnök kezét nyújt és barátságos, közvetlen mosolyal, minden fölénnyel szándékos mellőzésekkel tekint reánk. Szinte engedelmet kér tőlünk, szembeállít és magas állásának talán meg sem felelő szerénységgel. Mintha csak mondaná:

— Nem tehetek róla, hogy idekerültem. Én helyettem akármelyik francia polgártársam is itt lehetne.

Kissé görnyedt a termete s kopasz egy csüppet, fehér hegyes szakállában és bajuszában alig van már néhány sötét színű szőrszál. Az életnek bizonyos

féradsága, kimerültsége látszik bágyadt kék szemében. Bizonyára sok csalódás érte az egykori vidéki ügyvédet, képviselőt, minisztert és szenátus-elnököt. Ez a fáradt, életunt magatartása meg rokon-szereséből teszi, mert a francia közeletben aggasztósnak lenni, — az olyan sziklarom, amelyről a politikai pártküzdelmek hullámai tehetetlenül hullnak vissza. Egy darab patriarkális romlatlan Franciaországot látnak benne, amely szinte frissítőleg hat az alakuló új korszakban. Megjelenése nagyjában egy rokonszenves, szerény és dolgos megyei alispánt juttat eszünkbe.

A felesége helyét pedig ötvenezer párisi nő is akadna, aki kőlömből viselné a tisztjét — előkelő megjelenés dolgaiban.

Fiatalsága már rég elmúlt az elnöknek, de haja még nem ősz. Sovány, kissé csontos. Cseppet sem párisias. Egész lényéből szinte kéri, hogy vidéki asszony, aki csökönyösen ragaszkodik szülőföldjének hagyományaihoz. A Flaubert féle vidéki típusból való, a Madame Bovary hibái nélkül.

Hiába viseli a legelőkelőbb szabású ruhát, semmi sincs benne a nagyuri asszonyból. De ennek a társadalmi kelléknek a hiánya mitsem von le rokonszenves megjelenéséből. Vidéki, szigorú erkölcsű, tisztos koru asszony, akit jobb családok szívesen kérnek fel keresztanyának vagy nászasasszonynak. Ha Loubet elnök megyei alispánra, akkor felesége egy magyar kuriai bíró feleségére emlékeztet.

Két lépésre mögöttük az elnöki pár rendes kísérete áll, katonai és polgári alakok.

Mihelyt nevünket a terembe kiáltották és az elnök kezét fogott velünk, mint ellogadtak és bemutatottak immár az Elysée vendégei vagyunk. Szabadon járhatunk-kelhetünk egyik teremből a másikba. Ebből áll a fogadás szertartása. Éppen csak ennyiből.

Akik már sok udvari levegőt szívtak, mondják is meglepetve:

— Hát ennyi az egész!

Pedig éppen ebben az egyszerűségben rejlik a fogadás kiválósága.

Bent a díszteremben halványfehér az uralkodó szín. A díszterem közepén veres nadrágos gyalogosok zenekara francia operába fog. A karmesteren és muzsikusi legényein is rajta van a osákok, így írja ezt elő a francia szolgálati szabályzat.

Fel s alá sétálnak a vendégek, majd kimennek az Elysée kertjébe, ahova közvetlenül a termekből juthatunk. Valósággal történelmi áhítat vesz rajtunk erőt. Valamikor Pompadour asszony, Jozefin császárné és Mária Lujza császárné is itt élte legszebb napjait.

Künn a kertben fölvevesszük kalapunkat. Azért nem fogadták el a ruhatarban, hogy ezt megtehesseük. Az Elysée törzsközsége rögtön a szemünkbe ötlök. Az itt azt a szerepet játszza, mint máshol az udvari körök. Miniszterek, befolyásos képviselők, magasrangú katonatisztek asszonyai szövik itt a kék, a sarga meg az arany-teremben a politika finom esel-szövényeinek a hálóját és járják ki kegyeltjeik számára a kinttetéseket.

A jó izlésnek királynője itt is a párisi nők. Köztük a legszembeütőbb a híres Clémenceau-nak, a Boulanger-kultusz hőhőjének a leánya, Jacquemaire ügyvédnek fiatal felesége. Nagyon morósen kivágott, szoborszerűen simuló világos ruhát visel. Szinte attól tartunk, hogy no most mindjárt leesik róla, hiszen csak két könnyű, függőleges rózsaszalag erősíti a gömbölyű vállakhoz. Jobb vállszalagja olykor-olykor lo is csuszik, de beszelgetés közben fesztelenül vissza-visszaigazítja.

Ez a vörösbaju tipikus párisi szépség most szóba áll egy szerencsés képű asszonnyal, akin kivá-gott, új szabású ruha van. Hajviselete és ékszerei szigorúan az utolsó divatot követik, de a legesodálatosabb rajta, hogy egészen előkelő, higgadt világ-látót a modora. Ez az afrikai asszony egy párisi főúrnak a hitos felesége és így került az Elysée-körökbe.

Mesés az is, mennyire megpárisiasodtak a japániai! Egészen otthonosak az Elyséeben, lényükben, viselkedésükben semmi sincs, ami a Keletre emlékeztetne.

Itt van az abessziniai herceg és kísérete, Fehér turbánt viselnek és szoknyaszerű sok színű öltözkéket. Csak a felőpőjük emlékeztet Európára. Azért alig nézik őket, az a ilyesmi nem újság az Elyséeben. Kedves, fiatal francia huzártisztek sűrűnek-forgnak szerény színű dolmányban. Monoklit csipegetnek a szemükre és nézegetik az idegen szépségeket. Az Elysée hivatalos táncosai ezek, akiket felebbvalóik jóformán berendelnek az idegen asszonyvendégek szórakoztatására. Mert az Elyséeben arra is törekednek, hogy a vendégek csakugyan jól mulassanak.

Megesik például, hogy négyes közben, akár-csak valami majálison, észrevétlenül a kertbe vezetik

ki a táncosokat és így folytatják a figurát. Nincs fő-udvarmester, aki az ilyesmi ellen tiltakoznék, sem ceremóniamester, sőt Loubet elnök gyönyörködik is az ilyen kedves látványosságon, amely az Elysée estéit egyszerre barátságos házi mulatsággá alakítja át.

Tizenegy óra. A vendégek a buffethez tödül-nak. Ez a legalkalmasabb idő arra, hogy az elnöki pár észrevétlenül visszavonuljon.

A buffetnél fehér keztyűs diplomatakepű ba-jusztalan komornyikok szolgálják ki a szomjas és éhes vendégeket. Bámulatos sok francia pezsgő tünik el itt ezer meg ezer, nagyjából édes női ajkon át. Különösen kitesznek magukért a magas termetű, szép szőke svéd és dán asszonyok, akik közül néhányan botrányosan egyszerű utcai toaletten merészked-tek ide.

A németek nagyon sokan vannak s fölhevülve az Elyséenek jégbe hűtött pezsgőjétől, a leghangosab-ban ők csevegnek, persze németül. Legszorgalmasab-ban ők fosztogatják a buffet-t és pusztítják hihetetlen mennyiségben a jegeskávét, a sonkás sandwichet és az apró süteményeket.

Hatalmas rózsabokréták díszítik a buffet fehér asztalát. Egy szakállas német kongresszista megra-gadja a bokrétát és tépni akar belőle. Fehérkeztyűs komornyik halkan figyelmezteti, hogy az itt nem szokás.

— De hölgynek viszem — mondja a német és erőszakoskodva rózsát tépett magának.

Néhány komornyik szörnyűkődve összenéz.

— Ezt már francia nem cselekszi az Elyséeben! — mondogatják egymásnak.

Pont éjfél. A vendégek legnagyobb része távo-zott, de még mindig sokan vannak, különösen a buf-fetnél. Az éjfél az Elysée estéjének hivatalos zár-órája. Igen ám, csak hogy a vendégnek nem tehetik ki a szűrét. Az Elysée házi tisztjeinek azonban meg- van az elmes módjuk, amivel a vendégeket a gyors távozásra figyelmeztetik. Mihelyt valamelyik teremből néhány vendég távozott, rögtön eloltják a villamos lámpákat. És egyre jobban elcsúsztatják a vasláncos komornyikok a buffet környékét.

Felőrával elmúlt éjfél s az utolsó vendég nehéz léptekkel távozik. A Rue Saint Honoréban felvonul a hazatérők hosszú kocsisora.

Egy órákor az Elysée-palotában már minden csendes. Mindenki alszik, Loubet is...

Salamon Ödön.

Nietzsche a könyvekről.

Budapest, augusztus 28.

A weimari dombon, kicsiny házikóban van a Nietzsche-könyvtár, mely most árvaságra jutott. Az, aki szeretettel megalapította, tegnapelőtt végtelképpen kiköltözött belőle.

Ez a könyvtár, melyet a szerencsétlen filozófus lelki halála után, nővére, a finom szellemű Förster Erzsébet rendezett, csakugyan a jellemző könyvek gyűjteménye s ha valaki az érdekes filozófus fejlődését és fájdalmas átalakulásait akarja tanulmányozni, munkájában nagyban segítségére lehet ez a könyv-tár, melyről maga Förster Erzsébet is azt mondja, hogy ámbátor nem teljes, még ebben a töredékesű formájában is érdekes világot tár arra a Nietzsche-re, aki előtt már kora ifjúságában a karácsonyi ajándék és a könyv fogalma egy volt.

A könyvtár nagy része Keil professzortól ke-rült Nietzschehez, aki bazeli tanár korában aztán kiegészítette könyvtárát.

— Azt a könyvet — mondta Nietzsche — me-lyet szerettem, birni akarjuk s nem kölcsön kapni! Ő, a lassu olvasás hirdetője, nem is lehetett hiva a kölcsönkért vagy kölcsönadott könyvek, mert az ő lelkeben volt még annyi naivság, hogy a kölcsön-kért könyvet olyan dolognak tartotta, melyet vissza is kell adni, még pedig minél előbb. A philologia is főleg azért volt kedves előtte kezdetben, mert a gyors munka századában ezt tartotta az egyetlen tu-dománynak, amely a lassu bírálgatásnak még tiszte-leletet szerez.

— A nyelvészet, — ugymond, — az a tiszte-letrémű művészet, amely első sorban azt kívánja a maga emberétől, hogy vonuljon félre s csendben, türelemmel s bizonyos lassúsággal forgassa a köny-veit. Én abban is látom a nyelvtudomány szűke-ségességét, hogy a sietség, a tiszteességtelen és izzasztó munka e napjaiban arra tanít, hogy miképpen kell jól dolgozni. Lassan, mélyen, óvatosan, finom ujjal forgatni a könyvlapokat s nyitott szem-mel nézni a betűt.

Igy aztán kedvenc könyveit nemcsak olvas-gatta, hanem valószínűleg kitanulta, könyvtárában pe-dig csakis igazi szellemi előkelőségeket tűrt meg s ámbár folyton figyelemmel kísérte az európai könyv-

piscolt, mindössze 1083 kötet könyvet türt meg a weimari könyvesszoba polcain.

— Vannak olyan könyvek, melyeket nekem irtak — szokta mondani — és én hű maradok hozzájuk, mert nem olvasok sokat és sokfélét, amint hogy nem szeretek sokat és sokfélét szeretni. Az új könyvektől való félelem inkább ösztön dolga nálam, mint a „tolerancia”, a „largour du coeur” és egyéb „felebaráti szeretet”.

De azért az új könyvek kiválogatásában valósgos mester volt s az igazán jó sohasem kerülte el figyelmét. Az olvasást mindig szórakozásnak tartotta s azért sohasem olvasott délelőtt, amikor írni szokott.

Réggel, napfelkelte után, az erő hajnalhasadásakor könyvet nem szabad olvasni, mert a mások munkáját élvezni olyankor, mikor magunk is teremteni tudunk, a legnagyobb véték. Az olvasás szórakozásom, vagyis olyan valami, ami elválaszt önmagamtól s idegen lelkek kertjében sétára indít. Az olvasás meggyógyít a komolyságból. A munka idején senki sem láthat könyvet közlemben, mert nem akarom, hogy valaki belebeszéljen vagy begondolkodjék az én gondolataimba.

A külső izgalmak és a véletlen el kell kerülni a szellemi terheség idejében, amikor az önfelfezés az első ösztön-bölcselet. Csak nem engedhetem meg, hogy ilyenkor idegen gondolatok lépjen át az én falaimat? Pedig az olvasás ezt jelentené... A munka és a termékenység idejét a szórakozás ideje követi s ebben az időben jöjjenek ti kellemes, szellemes, rejtett könyvek!

Az ilyen könyveket szerette Nietzsche, az ilyeneket szenvedélyvel gyűjtötte, hogy mindig kéznél legyenek. De az elárvult weimari könyvtár mégis keveset tartalmaz azokból a könyvekből, melyeket szeretett. Az egész szépirodalmi gyűjtemény hiányzik belőle s az egykor kedvelt nyelvészeti művek nagyrésze is eltűnt.

Nietzsche életének második korszakában tűntek el ezek a könyvek. Akkor, mikor már az aforizma lett a bölcselet formája s a csöndes, könyvforgató lassúság ideje megszűnt, mikor a nyelvészek könyvgyűjteményei már csak kacagni tudott ez az ember, aki pedig annyit köszönhetett a nyelvtudománynak. A Nietzsche halátlatlanságát jellemzi az a nyilatkozat is, melyet nővére előtt tett, aki régi nyelvészeti könyveit megmentette az antikváriusok kezéből.

— Olyan ez — mondta — mintha bábuidat vagy báli toltotejideit gyűjtöttem volna össze!

Nem mintha élete e második szakában nem becsülte volna a nyelvtudományt, de a filológia szigorú rendszere annyira vérévé vált, hogy most már fölösleges tudománynak tartotta s azonkívül boldog volt, hogy beteg szemei meg voltak kímélve a lapozgatással járó orlékdéstől. A könyvforgató s adatkereső tudós lassanként figura lett előtte. Azt mondta, hogy a nyelvészek addig keresik az adatokat, míg nem bennük is csak adatokat keresnek.

— Az a tudós, aki csak adatokat keres és könyvekben lapoz, lassanként elvesztí azt a képességet, hogy önmagában lapozzon. Ha nem lapozhat, nem is gondolkodik.

Nietzsche kritikát kívánt az olvasótól, azt kívánta, hogy a tudós olvasó ne az igenlő vagy tagadó válaszból merítse ki erejét, hanem, hogy maga is gondolkodjék. Azok a jelzések, amelyek könyveinek margóján találhatók, bizonyítják, hogy önállóan olvasott és kritikát gyakorolt.

— Igen jó! Jó megfigyelés! Ostobaság! Istennem, de ostoba! — s hasonló felkiáltások találhatók a könyvszövegen. Olykor megzakad a megjegyzések sora, ami annyit jelent, hogy Nietzsche egyszerűen a földhöz vágta a könyvet.

Minden szerzőnek arra kellene gondolnia, hogy a szemem világért nem ad cserébe semmit, ha olyan gondolatot, amelyet két sorban is le lehet írni, negyven sorban mond el. Aki ezt nem gondolja meg, annak földhöz vágom a könyvet.

Ezért nem szerette Walter Scottot és Dickenst, akik nagy, de curva psychologusnak tartott. Szívéhez legközelebb a görög írók állottak. A modernek közül pedig Schopenhauert, Wagnert, Pascalat, Montaignet, Stendhalt, Goethet, Emersont, Burckhardt, Gineaut, Lichtenberget, Stiftert, Byront, Heinet és Kellert szerette legjobban. Ezekben keresett szórakozást, vigaszt és megnyugvást. A vigasztalás és szórakozás pedig gyakran mezezabja az elmék útját, főleg az olyan elméké, melyek csak az olvasásban találják meg vigaszukat és szórakozásukat. Bátran mondhatja hát Förster Erzsébet:

— Bátyámat csak az értheti meg igazán, aki jó barátait és kedveseit, könyveit is ismeri.

Aki erre kíváncsi, az nézze meg arra utaztában az elárvult weimari könyvesházat.

A csodagyermek.

— Franciából. —

Mostanában egy *Pepito* nevű kis csodagyermek zongorázik Párisban. „Kis Mozart”-nak nevezik. De én egy sokkal érdekesebb csodagyermekről hallottam. Viselt dolgait apja, egy egyszerű kereskedő mondta el nekem egy vasútállomáson.

A neve János. Négy hónapos korában már több mint száz szót tudott. Öt hónapos korában már a cégtáblákat is el tudta olvasni. Hat hónapos korában Páris egy híres színművészt tudta utánozni, akit pedig csak egyszer látott. Nyolc hónapos korában már verseket csinált, s miközben szopot, szójátékokkal mulattatta dajkáját, kilenc hónapos korában feltalálta a csuklás ellenszerét, amennyiben a tejet valami furcsa módon nyelte le. Erről családját is értesítette. Aztán egy újfajta szoptatókészülék talált ki, amelynek tervét egy palatáblára fel is rajzolta. A szomszédaságnak ezt a tervet meg is magyarázta. Anyja elő is terjesztette a találmányt az orvosi akadémiának.

Tíz hónapos korában hosszú verses elbeszélést írt, újságot olvasott s igen okos előadást tartott a délafrikai baboruról. Sokat foglalkozott a léghajózás problémájával is, sőt megoszlalta egy kormányozható léghajó tervét. Sőt ami még ennél is több, fel is emelkedett a levegőbe, hálá kicsiny súlyának. (A fiú ebben az időben hét kilót nyomott.)

Szüleit nem akarta fürdőhelyre kísérni, hanem e helyett olyan találmányok kifűrészésére adta magát, amelyek a csecsemők életébe belevágnak. Kitalált egy gépet, amely jární tanítja a gyermekeket, sőt ő maga is ezen a gépen tanult meg járni. Csodálom, hogy az újságok sohasem emlékeztek meg ennek a gyermeknek kiválóságáról. Apja azt mondta, hogy ezt azért teszi, mert nem akarja a gyermeket izgatni.

— Felek, hogy belefárad a sok munkába — mondogatta.

Azóta se láttam a boldog apát. Nemsokára azonban abba a városba kerültem, ahol lakott, s első dolgom volt fölkeresni a kis csodagyermeket, aki azóta már tizenhárom-tizenégy hónapos lehetett. Családja egy kedves kis házban lakott, amely körül kert volt. Beléptem a kertbe, s egy kis fiút — egy éves lehetett — találtam ott, aki a gyepen ülve játszadozott.

— Ez a kis János? — kérdeztem egy cseléditől.

— Igenis, ő az.

Odamentem:

— Uram! — szólítottam meg tiszteletteljesen a csodagyermeket — ön az ifjú, akiről kedves atyja nekem oly sok szépet beszélt?

A fiú rám nézett:

— Nene... — mondta.

Nemene? Mi ez? Folytattam:

— Ön atyjának jó barátja vagyok...

A kis fiú még rám nézett egy darabig, aztán hozzám vágott egy kis kavicsot, mondván:

— Lossz baci! Cuna báci!

S amikor tovább is beszéltem hozzá, félrehúta a száját és bőgni kezdett.

E pillanatban jött ki apja a házból:

— Hogyan uram, ön itt?

Megöleltük egymást. Aztán megállta, hogy csodálkozva nézék a gyerekre.

Nagyot sóhajtott:

— Láta? — kérdezte.

— Láttam.

Végleg elszomorodott és kétségbeesett hangon mondta, az egyéves gyereke mutatva:

— Ah... egészen elgyerekesedett!...

FŐVÁROS.

(*) **Tanítók esküje.** A júniusban előléptetett és újonnan választott székesfővárosi tanárok, tanítók és tanítóknak ma délelőtt tették le a hivatali esküt, *Részvétel* Gyula helyettes polgármester előtt, aki buzgó beszéddel intezett hozzájuk: a tanítók köszönetét a legüdvösebb tanító tolmácsolta.

(*) **Csodá-Ös-Budavára ellen.** Minthogy az *Ös-Budavára*-vállalat a székesfővárosi szegényalapítótól illető díjak fejében mintegy 18,000 korona hátralekban van s ezt semmi módon sem fizetheti, a tisztügyeség azt a javaslatot tette, hogy a főváros kérjen ellene csödt. A tanács, a mai ülésében, ehhez a javaslatához hozzájárult.

(*) **A szállótermés értékesítése.** A szálló- és gyümölcsgazdasági bizottság, a tegnap tartott értekezletén hozzájárult *Deák Tamás* gazdasági intézőnek ahhoz a javaslatához, hogy az idei szállótermést árverés útján adják el. Az árverés a X. kerületi maglódiumon levő mintaszállótelepen lesz szeptember hónap 18-ikától kezdve. Amennyiben a kiküldött árakat a vevők nem adnak meg, a főváros házilag fogja a termést leszállítani.

(*) **Új építkezések.** A magánépítési bizottság tegnap a következő építendő épületek kiadását javasolta: Weisz Bertoldnak és Weisz Manfrédnak, V. ker. Lipót-kört 1286. hr. sz. kétemeletes háza. Szeif Józsefnek, III. ker. Szt. László-tér 287. hr. sz. egyemeletes magán-iskola épülete. Herczog Mórának, VI. ker. Andrassy-ut 3018/6. hr. sz. egyemeletes háza. Sonnenberg Imrénnek, VI. ker. Andrassy-ut 8018/a. hr. sz. egyemeletes töldelek épülete. Nemes Sámuelnek, III. ker. Szél-utca 656. hr. sz. földszintes háza.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Nemzeti Színház első előadása.** A *Nemzeti Színház* tudvalevőleg szombat, szeptember elsején *Katona Bánk* bűnjával nyílik meg, másnap, vasárnap pedig a *Pry Pál* című vígjáték kerül színre. Mind a két előadásra jegyek a *Nemzeti Színházban*, továbbá *Bárd Ferenc* és testvére jegyeladó helyiségeiben már kaphatók.

** **A Népszínház megnyitója.** Szombaton, szeptember 1-én nyílnak meg a nyári szünet után a Népszínház kapui először. Első előadásul a *Kis szökevény* kerül színre *Kúry Klárával*, aki fűrdözéséből most érkezett haza, legteljesebb fűdségében. A megnyitó előadásra a jegyek már holnap válthatók a színház elővételi (népszínház-utcai) pénztáránál. — A Népszínház műsora: Szombaton, szeptember 1-én megnyitó előadásul *A kis szökevény* (*Kúry Klára* és *Z. Bárdi Gabi* első fellépéssel), vasárnap *Kadétkasszony*, hétfőn *Szép Heléna*, kedden *Biblia asszony*, szerdán *Hoffmann meséi* (*Hegyi Aranka* első fellépéssel), csütörtökön *Robinson Crusó*, pénteken *Párisi élet* (először), szombaton *Párisi élet* (másodszor), vasárnap, szeptember 9-én *Párisi élet* (harmadszor).

** **Koldusdiák.** A Fővárosi Nyári Színházban ma este ezt a régi fogva kedvelt Millőcker operettet adták. A darabban bucsuzott a budai közönségtől *Makó* társulatának jeles rendezője és tenoristája, *Stoll Károly*, aki immár a kolozsvári Nemzeti Színház költelékébe tartozik. A távozó művészt, aki ismert kvalitásaival játszotta *Jan Janiczky* szerepét, meleg ovációkban részesítették, sok tapsot kapott és a felvonások után — akadémák primadonna-ünneplés lett volna — többször meg kellett jelennie a lámpák előtt. *Makó* Lajos igazgató sokoldalú és kedvelt színésze egy ezüst koszorút, a társulat tagjai pedig egyéb értékes ajándékokat adtak emlékére. Az összevágó előadás sikeréhez az ünnepeltet kívül hozzájárultak: Szende Anna, Sugár Aranka, Mihályi Krémer, Havasy Sidi, Sándor Emil, Pethesné, Szilágyi és Szabó. A színpadon intim ünnepség keretében bucsuzott a társulat az érdemes művésztől. *Makó* Lajos és *Faragó* Ödön intéztek beszédet távozó kollégájukhoz, akik az új közönsége is bizonyára meg fog kedvelni.

** **Németh József jutalomjátéka.** A Városi Színház minden esztendőben megvan a maga *köszönet*, aki népszerűség dolgában a primadonnákkal konkurál. Az idén Németh József volt az aréna ünnepelt közzínházbeli vendége és a mai est a publikum és az igazgató patriarkális módon nyilvánított köszönete volt azért a sok mulatságot, amelyet Németh József, a Népszínház kitűnő komikusa, a nyáron át a színház látogatóinak szerzett. Három apróságban jászott Németh József és mind a három szerepében vidám ötleteinek legjavát produkálta. A *bakisi* című török vígjátékot is az ő kedves alakítása mentette meg és *Knos Ignác*, a jeles orientalista, aki a bohózatot sok rutinnal és törül metszett magyarsággal fordította. *Sziaszi* Elendi, a szerző ugyanis messze elmarad a nekünk kedves vígjátékirók mögött. Az újdonságban nagy hatása volt *Feld Irén* művészi játékának. A *Valami hibája van* című angol bohózatban szintén sok tapsot kapott a bucsuzó vendégművész. A legteljesebben azonban a *Pajkos diákokban* ünnepelték Németh Józsefet. A tapsokból kijutott *Nyárai Antalnak* is, aki elmés aktuális rőtönzéseivel fokozta játéka hatását. *Osóreg* szépen előadott énekzsámaival komoly művészetét adott számot, *Feldi Boriska*, *Almási Iza* és *P. Vida Etel* szintén kiérdemelték a tetszésnyilvánításokat, amelyekkel a telt ház nem is fukarkodott.

** **A Fővárosi Nyári Színház premierje.** A Fővárosi Nyári Színházban holnap, pénteken, lesz a bemutatója *Dreyer Miksa* A *segédtanár* című négyfelvonásos színművének. A német színpadokon óriási sikert ért darab iránt nagy az érdeklődés. A színház *A segédtanár* után következő újdonsága *O'Donnell* grófnak *Falu csodája* című népszínműve lesz a főszerepben *Sugár Arankával*. A többi szerepet *Mihályi, Radányi, Faragó, Szabó, Sándor, Pajor* Emilia, *Krémer, Virágháti* és *Szilágyi* játézzák.

A Vigszínház megnyitása. A Vigszínházat szombaton, szeptember hó 1-én nyitják meg műsorának egyik legkedveltebb bohózáival, *A minta férjével*, amelynek fő szerepeit Hegedűs, Göth, Nikó Lina, Kalmár Piroška, Harasitzly Hermin játszzák. Vasárnap, szeptember 2-án *Blumenthal* és *Kadeburg* nagy-sikerű bohózája, *Az arany kakas* kerül színpadra.

Tosca Budán. Sardou szenzációs színműve, a Tosca, legközelebb a Fővárosi Nyári Színházban kerül előadásra. Sarah Bernhardtnek híres parádés szerepét a budai színház tehetséges ifjú drámai hősnője, T. Hadrik Anna fogja játszani.

Shakespeare a Vigszínházban. A Vigszínházban legutóbb az az érdekes terv merült fel, hogy előadják Shakespeare: *Malvancos* című vigjátékát Csillag Terézcel a címszerepben. A darabot a Vigszínház a Nemzeti Színház-tól eltérő jelenetvázisban és rendezésben fogja előadni.

Magyar Színház. A Magyar Színházban szombaton *Gandolot*nak zajos sikert ért bohózája: *A kikapós patikárius* kerül színpadra, melyet hosszabb pihenés után a színház ismét fölvevő a műsorba. A szombati előadásban a darab új betanulással és részben új szereposztással kerül színpadra, amennyiben Fernand szerepét Ráthonyi vette át, Leonide-et pedig Dóry Margit játssa.

Városligeti Színház. A Városligeti Színházban holnap, pénteken lesz Gyöngyi Lesónak busos-főlépte és jutalomjátéka. Ebből az alkalomból *Az arendás zsidó* című népszínmű kerül színpadra, Gyöngyivel a címszerepben. Szombaton *Rómeo és Júlia* adják. Szeptember 1-től a hetiköznapi előadások este 7 órakor kezdődnek.

Művészeti Visegrádon. Visegrádról írják: A napokban nagyérdemű művészeti rendezett a visegrádi kaszinó menház-alapja javára. A program legérdekesebb pontjai *Diósy* Handel Bertának, operának kiváló művésznőjének énekesimái voltak. *Diósy* német nagy művészetével énekelte részleteket a Tannhäuserből, s közkíváncsiak még néhány dalt adott elő. Az estén közreműködtek még: *Szendrói* Lajos, az Opera tagja, *Grünfeld* Vilmos hegedűművész, *Horváth* Irma kiasszony, *Bodó* Alajos tanár zongoraművész és egy felolvasással *Molnár* Ferenc. A sikerült hangverseny rendezéséért báró *Bornemissza*, *Góbbi* Alajos tanárt és *Klein* Zsigmond gyógyszerészt illeti a dícséret.

Solymosi színésziskolája. Solymosi Elek színésziskolájában (József-körút 18.) szeptember 1-én kezdődnek a beíratások. Az iskola tanárai ugyanazokból a jeles emberekből áll, akik már az elmúlt tanévben szép sikereket értek el a színészképzés terén.

Hegyi Aranka színésziskolája. Már a múlt színházi évad végén megírtuk, hogy Hegyi Aranka, a Népszínház illusztris művésznője, *Megyeri* Dezsővel, a Népszínház jeles rendezőjével társulva, magán színésziskolát nyit. Ez az iskola, amely kétségtelenül nagy nyereség a magyar színművészet jövőjére nézve, a jövő hónapban megnyílik. Az iskola rövid programja a következő:

A Magánművésziskola olyan magasabb színvonalon tartott tanítást lesz, melyben a színpadra készülő ifjúság úgy a drámai, mint énekes szakban (főként operett) elméleti, de kiváltságos gyakorlati képzést nyerhet.

Az iskolának lesz egy, a speciális színpadi képzéstől teljesen elkülönített osztálya olyan isztogatók számára, akik nem színpadra készülnek, hanem csak a helyes beszéd, a szép előadás (szónoklás, szavalás), vagy az énekítés (hangképzés, előadás) művészetében öhajják magukat kiképezni.

Ezen kívül az iskola külön órákat is ad egyes szerepek betanulására és kidolgozására a jelentkezőknek. Az iskola növendékeit a gyakorlaton Hegyi Aranka és Megyeri Dezső tanítják.

Az iskolában a tandíj az énekes osztályban havonként 80 korona, a drámai osztályban havonként 50 korona. Minden külön óra díja 10 korona. Felvételeire jelentkezni lehet szeptember 1-től 10-ig, naponként délelőtti 10-12-ig és délután 3-6-ig a Magán-művésziskola helyiségében VII. Erzsébet-körút 2. szám 1. emelet 8-ik ajtó szám alatt.

A legelső Elza. Wagner dalművének, a *Lohengrin*-nek, ötvenéves jubileuma ötletéből, amelyet most ünnepelek a német operai színpadokon, egy berlini újság azt a nem érdektelen dolgot közli, hogy Elza személyesítője, aki ezt a szerepet először kreálta a weimari udvari színházban, még életben van. *Milde* Rózsának hívják s ma is Weimarban él, ahol a leg tiszteltetebb uraságok közé tartozik. A legelső Elza most hetvenhárom esztendősen.

Mozgó színpad Berlinben. Berlinben a napokban nyitották meg a négyezer német márkát költséggel ujjáépített *Wintergarten* nevezetű mulatót. A megnyitó-előadás meghívott közönség előtt folyt le, amelynek sorában különösen a színházi világ volt erősen képviselve. A mulatónak érdekessége ugyanis, hogy mozgó színpada van, amely egy villamos gombnak a nyomására fordul, úgy hogy a jelenet-változások alig néhány másodpercet vesznek igénybe. Ez kétségtelenül a — jövő színpadja.

Lecouvreur Adrienne története.

A darab félézázados jubileuma üléseiből.

Budapest, augusztus 30.

A párisi Theatre Français a múlt hétfőn költözött be második ideiglenes hajlékába, a Theatre Nouveau-ba, ahol játszanak fog, amíg csak új, állandó otthona el nem készül.

A megnyitó előadás *Lecouvreur Adrienne*-t adták a címszerepben *Bartel* kisasszonnyal, akit a párisiak az isteni *Bartel*-nek neveztek el.

Az előadásnak egy rendkívüli érdekessége az „isteni *Bartel*” kisasszonyon kívül az volt, hogy az este tellett be ötven esztendeje annak, hogy *Rachel* asszony, korának legnagyobb drámai művésznője először kreálta ezt a később oly híressé vált és nagy művésznők által oly sokszor játszott szerepet.

Lecouvreur Adrienne-nek ebből a jubileuma ötletéből nem lesz érdektelen elmondani ennek a darabnak a nem mindennapi történetét. Ötven esztendeje, hogy a még most is élő s kilenven esztendősen korát is meghaladott *Legouv* egy reggel meglátogatta barátját, *Scribe*-t.

— Képzeld, — szólt *Scribe*, — *Eulos* ur, a Theatre Français igazgatója, egy új szerepet kíván tőlem *Rachel* számára. De hogy tegyem ennek a művésznőnek az én prózámát a szájába, aki csak *Corneille* és *Racine* verseit szavalja.

— A kísérlet azonban nem lenne érdektelen, — felelte *Legouv*, — ha ön kissé keresgél, bizonyosan talál valami megfelelő tárgyat.

— Nos hát, — kiáltott fel *Scribe*, — keresse ön ezt a témát s akkor megírjuk a darabot együtt.

Nyolc nap múlva *Legouv* elhozta *Scribe*nek a *Lecouvreur Adrienne* témáját. Alig mondta el *Scribe*nek, ez felugrott ültéből, megölelte *Legouv*-t és felkiáltott:

— Biztos száz előadás! Esténként hater frank bevétel! Remek egy téma!

A két szerző nekifogott a darabnak. *Rachel* el volt ragadtva a tárgytól s jelenetéről-jelenetre küldték el neki a darabot, de minél tovább haladtak a szerzők munkájukban, a művésznő lelkesedése annál jobban — eszükent. Jó barátai óva intették, hogy prózái szerepben kísérletet tegyen. A darab mindazonáltal felolvasásra került a Françaisban. Jég hidegen fogadták. Az egyik színész elaludt az olvasás alatt és hangosan norkolni kezdett.

— Csak ne zavartassa, kedvesem — szólt neki oda *Scribe*.

A darabot jóformán visszautasították. Más színházak kérték a darabot, de a szerzők macskakodtak. Végre *Legouv*nek sikerült a művésznőt rábírnai arra, hogy a darabot meg egyszer meghallgassa. A felolvasás *Rachel* lakásán történt meg. Ezután *Legouv* olvasta a darabot és a hatás — meglepő volt. *Legouv* olvasásának, akinek gyönyörűen csengő orgánuma volt, *Lecouvreur Adrienne* szerepe egyszerre csak színt és zománcot kapott.

Rachel, aki eleinte szórakozottan hallgatta a darabot, mind figyelmesebbé és figyelmesebbé lett. Végre tásában tört ki s ismételtel felkiáltott:

— Milyen ostoba voltam!

Az ötödik felvonás végén a nyakába ugrott a szerzőnek és így szólt hozzá:

— Miért nem lett ön ezzel a hanggal színész?

— Már a Malibran is kérdezte, — felelte *Legouv* nevetve — hogy miért nem lettem ezzel a hanggal énekes...

A darab óriási sikerrel került színpadra s igazi diadalt hozott a szerzőknek és *Rachel*nek is.

A művésznő halála után sokáig senki sem merte a szerepet eljátszani. Csak néhány évvel később társította el *Favart* asszony s utána *Sarah Bernhardt*.

Most az „isteni *Bartel*” kisasszonnyal ülték meg az ötven esztendősen *Lecouvreur Adrienne* jubileumát.

MŰVÉSZET.

□ Erzsébet királyné szobra. Erzsébet királyné asszonyunknak Gödöllő után a pöstyényi fürdőben állítanak először emlékszobrot az országban. A szoborbizottság gróf *Erődy* Imréné és dr. *Fodor* Kálmán, szül. *Berechold* grófnő önkélete alatt az emlékmű költségeit közadakozásból és jótékony előadások rendezése által akarja összegyűjteni. A szobor felállítására már biztosítva van és a bizottság *Jankovich* Gyula szobrászt felhívta az emlékmű mintájának elkészítésére.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Bródy Sándor Fehér Könyve. Az augusztusi *Fehér Könyv* tegnap hagyta el a sajtót. Ezuttal belső tartalma elűt az előbbi számokétól. Nagy részét egy érdekes dráma foglalja el, amelyet Bródy *Hőféherke* című regényéből írt. Ez a dráma első drámája a mély értékű írónak, s már mint ilyen is nagy érdeklődésre tarthat számot. Igen szubtilis dolgokkal van telve ez a „regényes színjáték”, mint szerzője nevezi, s nívó dolgában semmivel sem áll alantabb, mint a hozzá szerkesztette rokon *Hannele*. Nagy gyönyörűségük lesz azoknak, akik ezt a esodálatos finom, igazán költői munkát el fogják olvasni. A színmű előjátékkal kezdődik s ezenkívül még három felvonásból áll. Színpadon egész estét betöltő darab volna. A *Fehér Könyv* megemlékezik a hónap két halottjáról: Papp Dánielről és Oláh Györgyről. Egyéb közleményei: Királyok alkonya (Sándorról, Umbertóról). Egy rossz asszony természetrajza (regény). A szerelem élete, Valami a korról.

○ Berozik Árpád németül. Mikor az Universal Bibliothek magyar író munkáját bocsátja a világra, nagy piacára, nemcsak írói diadal, hanem nemzeti diadal is rejlik abban a kis sárga füzetben, mely valóságos gyűjtemény ma már az európai írónak s találkozik mindazoknak, akik egy nemzet jeleseit és sajtóságait az írásművekből akarják megismerni. *Berozik* Árpád, akiről a magyar publikumnak már semmi újat sem lehet mondani, most az Universal Bibliothek által az európai olvasó közönség elé kerül s finoman kidolgozott, magyar életet lehelő beszélyeivel diadalt szerez a magyar irodalomnak. A füzet, amelyben hét remek elbeszélés van, *Bunte Geschichten aus Ungarn* címmel jelent meg s kitűnő fordítása *Kumtlik* Emil tollából való. A jeles fordítás minden finom nüanszt visszaadja az eredeti szépségeknél.

○ Tájékoztató a kurali határozatokhoz. A Kuria és az ítélőtábla teljes állami polgári döntvényeire és határozataira hasznos tájékoztató jelent meg. A tájékoztató a nagy jogi anyagot szakok szerint csoportosítja és megmutatja, hogy az egyes határozatok teljes szövegükben hol találhatók. A kis füzet *Politzer* Zsigmond és fia kiadása, ára egy korona.

○ A Csongrád Vármegyei Tanító Egyesület *harminc éves története* címen értékes monográfiát írt *Vass* Mátyás és *Lantos* Béla. A huszonhárom éves munka *Endrényi* Imre szegedi kiadása.

○ Az ügyvédek nyugdíjintézete. Ezen a címen dr. *Nagy* Olivér pozsonyi ügyvéd egy brosúrát adott ki. A szerző kifejti, hogy a nyugdíjügy csakis obligatorius alapon rendezhető. A füzet a Nyugat-magyarországi Híradó kiadóvitalaon Pozsonyban 40 fillért kapható.

○ A magyar orvosi-rend tönkretévesése címen dr. *Favai Vajna* Gábor, a pozsonyi állami kórház főorvosa érdekes rőpiratot adott ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A fegyver. Az osztrák-magyar légszuszgyár fiatal tisztviselője, *Farkas* Károly rajzoló naponként hosszú utat tett meg, amíg a hivatalába ért. Hogy az uton valami baj ne érje, mindig fölötti revolvért hordott magánál. Tavaly december 28-án *Farkas* a gyár folyosóján sietett végig, amikor elé állt a gondnok fiaaskaja:

— Bácsi! Most is itt van a revolver?

— Igen, mit akarsz vele?

— Mutassa. Még olyant soha se láttam.

Farkas, aki mindössze tizenhét éves volt akkor, felig-meddig gyerekeszszel odaadta a fiúnak a revolvért. A fiú egy darabig babrált vele, azután visszaverte. Ebben a pillanatban a fegyver eldőrdült, ítőzatos sikoltás hallatszott s a közeli ajtóban holtan rogyott össze *Günther* Zsófi, a gondnokné szobalánya. A golyó mellén találta és nyomban megölte szegényt. A budapesti törvényszék *Erdőgh* András elnöklésével ma tárgyalta ezt az ügyet és dr. *Győri* Lipót védelme után egy hónapi fogházra ítélte a vigyázatlan rajzoló, aki megnyugodott az ítéletben.

§§ Ügyességi megbízottak. Az igazságügyminiszter *Fengya* Igor nagy-bereznai járásbírói aljegyzőt a beregesszi ügyesség kerülésére ügyességi megbízottul, *Kola* László szentesi kir. járásbírói aljegyzőt a szentesi, dr. *Diószegi* Győző tenkei kir. járásbírói aljegyzőt a tenkei és *Kács* Béla alibunari járásbírói aljegyzőt az alibunari járásbírói aljegyzőt mellett alkalmazott ügyességi megbízottul állandó helyettesül rendelte ki.

§§ Székhelyes diárista. *Sterk* Nándor államvasuti diáknak, hogy sovány napidíjat megtoldja, a szélmákoskodásnak immár nem is szokatlan módját kezdte űzni, hogy kedvezményes áru villamosjegyekre csalt ki ismerőseitől őt forintokat. Mindenkinél azt mesélte, hogy ő neveli *Jellinek* Henrik vezérigazgató gyermekeit s ezért különös kedvezményeket meg a rendesnél is olcsóbb áron tudja megszerezni a cserejegyeket. Sokan felültek s így 64 károsult fél között meg egy büntető járásbírói albiró is bántódni a pénze után. A büntető járásbírósnál *Jandl* albiró

ma ítélte el az elküvetett 64 rendbéli csalásért Nerek Nándort *fél év fegháza*ra. Az ítélet ellen az elítelt fellebbezést jelentett be.

SPORT.

Nemzetközi atlétikai és kerékpárversenyek. A Budapesti Torna Klub folyó szeptember 16-án (vasárnap) délután 3 órakor a csömör-úti versenypályán nemzetközi atlétikai és kerékpárversenyeket rendez, amelyeknek feltételei a következők:

I. Sikfutás 100 yard, 914 méter. II. Kerékpár-térelőnyverseny, 2000 méter. III. Magyarország bajnokasága magasugráásra. IV. Távolugrás (nemzetközi). V. Kerékpárverseny, 10.000 méter, 20 kör. Vezetés megengedve. VI. Magyarország bajnokasága 2000 méteres sikfutásra. VII. Sikfutás 1 angol mérföld = 1609 méter (nemzetközi). VIII. Nyeretlenek kerékpárversenye, 1000 méter. IX. Magyarország bajnokasága diszkoszvetésre (országos). X. Sikfutás térelőnyverseny, 1/4 angol mérföld = 4021 méter. XI. Tandem-térelőnyverseny, 2000 méter. Nevezési zárnap: 1900. szeptember 11-én esti 8 órakor.

Alagi versenyek. Alig van vége a budapesti István-díj meetingnek, vasárnap már Alagon kezdődik az őszi futtatás, mint az előjelek mutatják, fényes eredmény mellett. A nevezések igen jól sikerültek, a handikapek terhelosztása is példás, s ha még hozzáveszünk, hogy a programon az Alagon eddig nem futott lovak egész sorát találjuk, konstátálhatjuk, hogy ez lesz Alag idei szezonjának a központja. Sportszempontból kár ugyan, hogy a hadgyakorlatok miatt minden napra csak egy ulóvas verseny esik, a többi lovasfűt verseny, ennek viszont az a haszna van, hogy előmozdítja a belső lookek képzését, s az is, hogy a fogadók szívesebben játszanak jockey versenyekben. A vasárnapi program mind a hat számára jó kvalitású lóversenyről neveztek, különösen a Nono gátversenyre, melyben olyan lovakat találunk, mint Bármikor, Pascha, Diszpólgár, Pattogó, Aladin stb.

Atlétikai verseny. A Ferencvárosi Tornaklub szeptember 9-én saját versenypályán atlétikai és kerékpár haziversenyt rendez. A verseny után fociból mérkőzés lesz.

Legujabb.

Washington, augusztus 30.

A külföldi amerikai képviselők instrukciókat kaptak, amelyek szerint az Egyesült Államok készek csapataikat Pekingből visszavonni és a császári udvarnak megengedni a Pekingbe való visszatérést, hogy a békétárgyalásokat megindíthassák. Hír szerint az orosz jegyzék, amelyen ezek az utasítások alapulnak, azt kívánja, hogy az övezgy császárné és a császár biztosítékot nyújtsanak arra nézve, hogy a kínai kormány hajlandó megakadályozni a zavargások terjesztését és a mostaniakhoz hasonló esetek ismétlődését.

TÁVIRATOK.

Róma, augusztus 30. A lapok jelentése szerint a hatóságok döntő bizonyítékokat fedeztek fel arra nézve, hogy Umberto király meggyilkolására összeesküvés létezett.

Haga, augusztus 30. A perzsa sah ma délután Marienbadba utazott.

Glasgow, augusztus 30. Mintán a bakteriologiai vizsgálat most már be van fejezve, az egészségügyi hatóságok hivatalosan közlésezik a bubópestis fellépését. Most 11 eset áll orvosi kezelés alatt.

A román király Ischlben.

Ischl, augusztus 30. Gróf Goluchowski külügyminiszter ma délelőtt 10 órakor kihallgatással volt Károly román királlyal. Károly király 11 órakor meglátogatta Ferenc József királyt és délután fél 3 órakor részt vett ő felsége családi ebédjében.

Ischl, augusztus 30. Ma este 6 órakor királyunk és a román király, Gizella főhercegnő, György és Konrád bajor hercegek, a két uralkodó főhadsegédei és szárnysegédei, gróf Goluchowski külügyminiszter, Lichtenstein herceg főudvarmester és a kíséret különvonaton Trauenkirchenbe mentek, hogy meglátogassák Erzsébet főhercegnőt a Puchberg-villában, ott frissítőket szolgáltattak. Károly király visszatérése ő felsége rendelkezése a Traunsteint gyönyörűen kiépítették. A vendégek este 9 órakor tértek vissza Ischlba. Ő felsége elkísérte a szállodaig vendégeit.

A dél-afrikai háború.

London, augusztus 30. A Reuter-ügynökség jelentései Maseruból, hogy mindennap várható Ladybrand megtámadása. A hegyeken a boerok őrtizei látszanak. Az itteni katonai hatóságok elhatározták, hogy Ladybrandot tartani fogják az ellenséggel szemben.

London, augusztus 30. Dewet tábornok ma feltartóztatott és zsákmányul ejtett egy vonatot, amelyen 1.600.000 frank készpénz és 30.000 darab egyenruha volt.

A szultán jubileuma.

Konstantinápoly, augusztus 30. A román küldöttség kivételével, mely holnap érkezik, az összes idegen küldöttségek megérkeztek a szultán uralkodói jubileumához, még pedig a német küldöttség Wittich tábornok vezetésével, az orosz Kopitov tengernagy főhadsegéddel és gróf Szuvarov hadsegéddel, a francia Branche tábornokkal, az olasz Accini tengernaggyal és Robaglia ezredessel, továbbá Petrovics ezredes szerb megbízott, a bolgár küldöttség és bulgáriai mohamedán küldöttség. A küldöttségeket a Konstantinápolytól egy órányira levő Tsekmedje állomáson tábornokok és a pályaudvaron a szultán külön megbízottjai fogadták. Pansa olasz nagykövet holnap érkezik ide vissza.

A pápa a zarándokok közt.

Róma, augusztus 30. A pápa ma három biborok és több püspök kíséretében a Pétertemplomba ment, ahol mintegy 10.000 olasz és külföldi zarándok gyűlt össze. A szent atyát, aki igen jó színen volt, megjelenésekor lelkesülten üdvözölték.

Magyar huszárok Berlinben.

Berlin, augusztus 30. A Kreuzzeitung írja: A trónörököszt nagykorúsítása alkalmával Ferenc József császár és király ő felsége a 13. huszárezred tulajdonosává nevezte ki. Most idérkezett az ezred küldöttsége, mely Feigl ezredesből, Cordier századosból és Sárkány főhadnagyból áll, hogy a trónörökösnek bemutatkozzék. A küldöttség tagjai holnap reggelire hivatalosak a trónörököshez és szombaton jelen lesznek a gárlehadtest nagy őszi diszszelmjén.

Zászlószentelés.

Berlin, augusztus 30. Vilmos császár és Augustia Viktoria császárné jelenlétében ma felszentelték 64 zászlót és hadjelvényt, köztük a Keletáziában működő ezredeket. Az ünnepség jelen voltak: A császári ház hercegei és hercegnői, az ünnepséghez idérkezett idegen tisztí küldöttségek, nevezetesen az az osztrák-magyar 13. huszárezred, Feigl ezredes vezetésével és a Wyborg orosz gyalogezred, Becker ezredes vezetésével, a tábornokok és tengernagyok.

Közzgazdasági táviratok.

Berlin, augusztus 30. Witte orosz pénzügyminiszter Párisból hazatérve, utközben néhány napig itt fog tartózkodni, hogy az új orosz kölcsön miatt tárgyaljon a pénzügyi körökkel. A tőzsdén élénkítő hatással volt a forgalomra a kiállításban levő új orosz nagy kölcsön, mert nyilvánvaló, hogy az európai nagy pénzületek nem tartják válságosnak a helyzetet, ha ilyen nagy operációkra hajlandók.

Eécs, augusztus 30. (A Budapesti Napló telefon-elentése.) A külföldi mértékhód piacok ma szilárd irányzatot jelentettek, az itteni tőzsde azonban nyugodt volt, mert az ültetben hiányzott az animo. Az irányzat nem változott. Buza, rozs és idej tengeri árai változatlanok. zab 2-3, tavalyi tengeri 4 fillérrel emelkedett.

Eladottak: buza őszre 7.96, tavaszra 8.42-8.40-8.41, rozs őszre 7.50-7.47, tavaszra 7.83-7.82, zab őszre 5.03-5.05, tengeri május-juniusra 5.28 koronán. Jegyzetelték: zab tavaszra 5.95-5.97, tengeri szeptember-októberre 6.56-6.60, repce augusztus-szeptemberre 14.60-14.77 koronán.

A készárúk piacán az irányzat változatlan volt, különösen buzában szilárd, más árúban jelentéktelen. Árpában kötés volt 160 wagon szlavonai urasági árura, buzában 3000 mm. urasági árú kelt el 8 koronán. Eresből szeptemberre. Zárlatok maradtak: buza őszre 8.90, rozs tavaszra 7.96, zab tavaszra 5.90, tengeri május-juniusra 5.29 korona.

New York, augusztus 30. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9 1/2, (09 1/2) Szept.-re 8.63 (8.60). Novemberre 8.41. (8.40). New Orleansban helyben 9 1/2 (9 1/2). — Petróleum Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphianban 8.—. (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 7.10. (7.05). Hohe és Brothers 7.35. (7.35). — Tengeri irányzata szilárd. Augusztusra 45 1/2. (—). Szeptemberre —. (45 1/2). Okt.-re 41 1/2. (—). — Buza irányzata gyenge. Páris árszi helyben 81 1/2.

(82 1/2). Aug.-ra —. (—). Szeptemberre 79 1/2 (80 1/2). Okt.-re 80 1/2. (80 1/2). Decemberre 81 1/2. (82 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.—. (4.—). Kávét: fair Rio 7. sz. 8 1/2. (8 1/2). Szept.-re 7.40. (7.45). Novemberre 7.65. (—). — Liszt: Spring Wheat clears 2.65. (2.65). — Cukor: 4. 1/2. (4 1/2). — On: 30.60 (30.87). — Réz: 16.66. (16.66). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 30. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata gyenge. — Augusztusra 74 1/2. (75 1/2). Szept.-re 74 1/2. (75.—). — Tengeri irányzata gyenge. Szept.-re 40.—. (41.—). — Zsír: Szept.-re 6.65. (6.65). Okt.-re 6.70. (6.70). — Szalonna short clear 7.60. (7.55). — Sertéshús: Augusztusra —. (—). Szept.-re 10.95. (10.90). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyíltér.

LEGKIVÁLÓBB HAZAI ÁSVÁNYVÍZEK
SZOLYVAI
LUHÁRZSÉBET
POLENÁI

Megrendelhető az uradalmi ásványvizek bérletiségénél Szolván, Bereg megye.

Budapesti főraktár: Kerepesi-ut 11., I.

Gyakorlott ügyvédjelölt,

ki a német nyelvet is bírja, azonnal felvéteték
Dr. Révész Károly
ügyvédi irodájában

BUDAPEST, Bálvány-utca 2. szám.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

U. I. Közöszeg, Kis-Martonban és Kassán vannak katonai alreáliskolák. Mind a háromban a tanulókat a negyedik elemi osztály elvégzése után veszik fel. A felvételi vizsgáról és a többi feltételekről egy kis füzet ad bővebbi felvilágosítást, amely Budapesten a Grill-féle könyvkereskedésben kapható.

Sz. A. Budapest. Kár, hogy a nyilatkozatát, amelyben kimondja, hogy nincs német artista, magánvéleménynek kell tekintenünk. Miért nem írta alá a levelet mindazokkal, akiknek az állítólagos megbízásából beszélt.

H. T. Sopron. Sajnos, nincsen olyan egyesület, amely kamat nélküli kölcsönt adna a szegény egyetemi hallgatóknak tandíjra. Amennyiben azonban jó bizonyítványa van, esetleg elnyerhet valamely ösztöndíjat.

Pontos előfizető. Vizsgázzhat. Amikor azonban a vizsga-kérdőnyet beadja, mindent részletesen meg tudhat. Nem kell számot adnia, hogy mivel töltötte az idejét.

H. K. Fiume. Köszönjük, de idejét multa a dolog.

K. J. Dr. E. Gy. lakása: IV., Petőfi-tér 1. Meltóztassék ezt tudakozódní, itthon van-e már a nyaralásból. Rendelő órái délután vannak.

L. S. I. Nincs jogositva bizonyítvány kiadására. 2. Magyarországon csak akkor érvényes, ha itt nosztifikálják. 3. Igen, a külföldi tárgyalások.

Z. W. I. ker. Jelenlegi lakóhelyen kell az utlevelet kérnie, az illetékes rendőri prefektúránál. Elutazás előtt az utlevél az orosz nagykövetség által láttaamozandó.

Lugos. I. Igen, folyamodhatik. 2. 1902. évig bezárólag. 3. Nem jogosít önkéntes szolgálatra.

H. N. Nagy-Mares. Ruffy Pál kormánybiztosnál szept. 1-5. napján, d. u. 3-6 óráig jelentkezhetik, VIII., József-körút 63. sz. lakasán.

Eperjes. Elégtételt kell vennie. Ha lovagias elégtételt nem vehet, pörölje be becsületértéért.

Keszthelyi olvasó. Egyszerű nyomdai tévedés volt és masnapra meg is jött a helyreigazítása. Bizonyára elkerülte szives figyelmét.

P. S. Nyiregyháza. Biztató dolgok, de még nem válnak be.

L. P. Rignyia. Intim, kedves dolog. De bizony csak dilettáns-munka még. Egyégre legalább.

G. C. Barta. Cégek elvből nem ajánlunk.

Sorsjegyek.

W. M. Mernye. Szeptember elsején lesz a Magyar Vöröskereszt sorsjegyek húzása. Sorsjegyei nem nyertek.

E. P. Bakony-Szent-László. 2353-10. számú Bazilika sorsjegye 12 koronát, 71892 számú Salm herceg sorsjegye 100 pengő forintot nyert.

Ujhelyi előfizető. — B. L. Pozsony. — K. A. Kovácsna. — Régi előfizető. Tata-Tóváros. — M. Ó. Fiume-Mlaka. — D. V. 139-310. számú előfizető. Sorsjegyeik nem nyertek.

KÜLÖNFÉLEK.

Appendix.

... S a férjed mellett feltalálod,
Mit nyujthat mult, jelen s remény,
Neked derűs egész világod,
S lelkedből eltűnt már barátod,
Aki szegény
A multhoz sokszor térek én.

Asszony lett belőled azóta,
S én vagyok ifjú agglegény,
Te nálad egyforma a nóta,
A boldogsághoz nem kell kóta,
De én szegény,
Velem megtörtént sok regény.

Ma is visszatérek a multra,
Gyermekkorunk tűnik elém...
S egy percre gyermek leszek újra...
— Mily virágos a multnak útja! —
S lelkem szegény
Melegsik saját énekén...

Sváb Tivadar.

— **Uralkodók vagyona.** A leggazdagabb európai uralkodó a cár, akinek civillistája évi huszonhat millió, s akinek az orosz birodalomban levő birtokai évenként nyolcvan milliót jövedelmeznek. A szultán birtokai husz-huszonöt milliót hajtanak egy évben, amiből járul a husz millió civillista. Viktor Emánuel apjától közel százhuszonöt milliót örökölt. Ennek kamatain kívül évenként tizenöt milliót kap. A német császár harminc birtoka tizenkét-tizenháromezer milliót jövedelmez, civillistája pedig tizenhármas millió. Viktória királynő háromszáz milliónyi vagyon felett rendelkezik, s tíz milliót kap évenként. Ferenc József király huszonháromezer és fél milliót, a belga király hat milliót, s végül Vilma hollandi királynő — a legszegényebb európai uralkodó — évi csakély 1.300.000 koronát kap.

— **A khinaik és a csók.** A khinaik számúzik maguktól a csókot. Azt mondják egyáltalában, hogy a csók képtelenség és nevetség. Micsoda gyönyörűség az, hogy odaérintjük az ajkunkat kedves emberünknek az arcához és még valami halk csicseregést is követünk el ezenközben. A megcsókolott hely pedig hol elpirul, hol elhalványul s ez ugyan mire való? Nem tudják megérteni a khinaik, hogyan lehetünk ettől elragadtatva annyira, hogy olyan sokszor megismételjük. A khinai szerelmek pár nem oszokolódik, ha találkozik, hanem kezét a szív tájékaig fölemeli, s úgy köszönti egymást.

— **A sportkedvelő boerok.** Nem igen tudják, hogy a boerok épp olyan szenvedélyesen kedvelik a sportot mint az európaiak. Johannesburgban különösen virágzott a sport. Voltak ott football, kriket, polo és golf klubok és pompásan berendezett versenypálya. A löversenyek különösen kedvelik. Csakhogy ott a löversenyek nem tartanak néhány óráig, hanem reggeltől estig. A versenyterén sok olyan farmert látni, aki napokig tartó utat is megtett lovon, csakhogy ott lehessen a versenyen. A fogadások nagy pénzbe történnek. Az automobilizás is meglehetősen elterjedt már. Az első motoros kocsik, amely Pretória környékére került, Franciaországban készültek. Dr. Leyds és Eloff, Krüger veje ajánlották a boeroknak, hogy próbálják meg ezt a sportot is.

— **Egy hirdetés.** Egy párisi borkereskedő kárakátában a következő hirdetést vette észre az *Echo de Paris*:

VÉGELEDÁS.
Finom borok
gyári áron alul.

Ezek igazán finom borok lehetnek!

— **Interview a Monte Scapparrone oszcsán.** Az újságírás mai fejlett fokán senki sem csodálkozhatik, hogy a *Corriere di Napoli* szerkesztője meginterviewolta Musolinót, a híres olasz banditát. A szerkesztő megtudta, hogy a bandita valószínűleg a Monte Scapparrone tanyázik és turistáknak öltözve a keresésére indult. Meg is találta a hegy csúcán s egészen a közelébe is férközhett, amikor a turista batyuját elvetette. Mikor aztán Musolino az első gyanúját leborlira, beszélgetni kezdett a testvéreiről.

— Az aspromontei hegyek között láttam utoljára Grazia hugomat. A nyakamba akaszkodott és velem akart jönni. Legkedvesebb valakim volt ő az egész világban. Eltasztottam magamtól, hogy kétségbeesett öléstől szabaduljak.

— A bandita ingén valami érem lógott.

— Mi ez? — kérdezte a szerkesztő.

— Szent József szent családja, hozzá fohászodom a szükségben. Még minden bajomból ki-segített.

— Soha se bántja a lelkiismerete, ha egy-egy ellenségével elbánik?

— Santo diavolo, no, no. Ugy hagytak volna megdöglöni, mint a kutyát, signorino. Csak az ártatlanokat sajnálom, akik ellen akaratom ellen véték.

— Mit csinál majd, ha minden ellenségén meg-boosszulja magát?

— Kivándorolok. Ha pedig megakadályoznak ebben, megcsókolom, akkor megcsókolom ezt a me-

dálát és golyót lövök a fejembe. Semmi esetre sem akarok élve jutni ellenségeimnek a kezébe. Ha pedig meglepnek, elég ez ni!

— És egy kis dobost mutatott, amelyben sztrichnin volt. Ezután vállára vetette duplacsövű fegyverét és egy sziklafal mögött eltűnt. Azt mondják erről a brigantéről, hogy csakugyan megveti a gyilkosságot és a rablást. Pénze van elég, részint a maga vagyonából, részint a barátai adományából. A szegények istenitük, mert gyakran kisegíti őket. Azon a vidéken, ahol tartózkodik, a tanítók gyűjtöttek is aláírást egy folyamodáshoz, amelyben kegyelmet kérnek a számára.

— **A Ninos Többé Kabát Egyesület.** Ezt Toronto-ban, Ontario-állam székvárosában alapította W. F. Maclean, a „Toronto World” tulajdonosa. Az ötlethez hozzá az az óriási költség adta, amely az ideiglenes Amerikában gyűjtötte az embereket. Nemsokára rászáz meg száz tagja volt a klubnak és pedig azok közül a férfiak közül, akiknek a legelső szabók varráják a kabátot. Azonban a torontói hölgyek sem maradtak el s hogy együtt haladjanak a zsarnok férfinnel, megalakították a „Ninos Többé Gallér Egyesületét”. Ennek a klubnak a tagjai pedig a keményített gallért vetették el és most már szalagot viselnek a helyén. Most a torontói postások léptek sorompóba. Ők pedig a „Ninos Többé Bélet Kabát Egyesületet” alapították meg. Az alapszabály-tervezetet már fölterjesztették a főpostamesterhez.

— **Lakodalmi kalácsok.** Londonban nemrégiben egy lakodalmi kalácsot készítettek, amely vagy tízezer forintba került. A jégkirálynő palotáját ábrázolta, a jéghegyek állászkorukból voltak. A multban is állították már elő ilyen érdekes kalácsokat. Emlektetremélt Markham ellentengernagynak a lakodalmi kalácsa is, aki 1875-ben éjszaksarki expedíciót volt. Magassága ennek a kalácsnak öt lábat tett, sulya nyolcan font volt, tetején pedig jéghegyre állítva az „Alerte” hajó modellje a tengerészeti jelvényekkel, vasmaszkával, oszónakkal, mentőbójákkal, szánokkal, zászlókkal. A yoriki herceg óriási lakodalmi kalácsa kétszázhuszonöt fontot nyomott és a herceg tengerészéletéből mutatott be jeleneteket és fotográfiák alapján a „Truth” és a „Melanipus” hajók modelljeit is magában foglalta. Egy gazdag angol, aki a leányát egy szerencsevadászhoz adta, olyan kalácsot rendelt, amely ólász volt vejenek életé pályájára. Főnt a magasban a völgyben szobra állott a kíváncsiok szegényes ruházatában, aztán láthatók voltak jelenetek a pénzért való küzdelemben folytatott életéből. A kalács alsó része jeleneteket mutatott életének abból a korszakából, amikor már tekintélyes vagyont gyűjtött a gyarmatokon. Amikor a westminsteri herceg leánya feleségül ment Teak Adolf herceghez,

REGÉNY.

QUO VADIS?

(3) — REGÉNY —

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK

Hét pompás elefántesont szoborhoz hasonló mórno várakozott ottan, hogy a két férfi testét Arabia kellemes illatszerivel illatosítsa tegyék — mások pedig, a hajfodorítás művészetében jártas prhygiai nők, akik kigyósimá, hajlékony kezeikben csiszolt éretükröt és fésűt tartottak — hét leányka, szépek, mint a görög istennők, csevegevé várták, mikor kerül a sor rájuk, hogy a két férfit tunicáinak ráncait művésziessen hullámozó ráncokba szedjék.

— A felhőkben székelő Zeusra mondom — kiáltott fel Marcus Vinicius. — Ez itt szép választék! Szébb rabszolgái még a lángszakállúnak sincsenek.

Bizonyos barátságos nagylelkűséggel és engedékenységgel mondá Petronius:

— Vérrökonom vagy, Marcus és én sem nem vagyok oly kellemetlen, mint Barsus, sem pedig oly szigorú, mint Aulus Plautius.

Midőn Petronius e neveket említé, Vinicius többé egy pillantást sem vetett a leányokra, gyorsan felíté fejét és kérde:

— Miért jut eszedbe éppen Aulus Plautius? Tudod-e, hogy pár hetet házában töltöttem, mikor a városon kívül kifecamítottam a karomat? Véletlenül éppen akkor arra jött Plautius, mikor e baleset ért és mivel szenvedni láttam, házába vitt, ahol Merien nevű rabszolgája, aki orvos, gyógyított engem. Eppen erről akartam veled beszélni.

— Miért? Talán csak nem szeretted bele Pomponiába? Ez esetben sajnálalak, ő se nem fiatal, se nem érejes. Borzasztóbb helyzetet már igazán nem tudok magamnak elképzelni. — Brr!

— Nem Pomponiába — cheu! felelé Vinicius.

— De hát kibe?

— Magam sem tudom, ki ő voltaképpen?

Még azt sem tudom, mi a neve. Lygia vagy Callina? A házban Lygiának szólítják, mert a lygiaiktól származik, de ezenkívül barbár neve Callina. Csodálatos hely ez a Plautius háza! Elénk és mégis csendes, mint Subiaum berkei. Tíz vagy tizenkét napig foglaltam sem volt arról, hogy milyen istent tisztel, midőn egy reggel, hajnalhasadáskor megpillantom, amint a kertben, a szökőkút vizében mosakodott. És a habokra, melyek Aphrodité szülék, esküszöm neked, hogy a kelő nap sugarai lilomtermetén tündökölték. Féltem, hogy elszáll a fölkelő nappal, mint a hajnalpír. Ezután még kétszer láttam őt és azóta nem tudom, mi a nyugalom; nincsenek már vágyaim, semmi sem képes csalogatni, amit a város nyujt, nem vágom sem asszonyra, sem pénzre, sem a korinthusi ércre, sem borostyánra, sem gyöngyökre, megvetem a bort és mulatságot — csak Lygiáért ver szívem! Bevallom neked, óh Petronius, egész őszintén, hogy éjjel-nappal csak érte epedek.

— Ha rabszolgánod, vedd meg.

— Ó nem rabszolgá.

— Hát micsoda? Talán Plautius szabadosa?

— Nem volt szolgánod, következésképpen nem lehet szabadon bocsátott sem.

— Tehát?

— Királyleány, vagyis inkább egy lygiai hadvezér leánya, aki Rómában, mint kezes maradt vissza, és aki Pomponia Graecina, mint gyermekét, fölnevelt. És ebben a házban, ahol az uraságtól kezdve egészen a baromfiig mindenki oly érejes életet él, növekedett fel Lygia, Érejes, mint Graecina, hogy mellette még Poppaea

is úgy nézne ki, mint a Hesperidák aranyalmája mellett egy ősi fűge.

— Nos és aztán?

— Aztán? Csak annyit mondhatok neked, hogy mióta megláttam a szökőkút mellett, amint a hajnalpír sugara testén át tündökölt, azóta menthetetlenül belé vagyok bolondulva.

— Ó tehát állászkor, mint az orsóhal vagy a kis ajkó?

— Ne tréfálg, Petronius, és ha a nyugalom, melylyel olthatatlan vágyakozásomról beszéllek, félrevezet téged, úgy tudd meg, hogy e színompás kontós mély sebeket takar. Meg kell még vallanom neked, hogy mikor Aziából hazatértem, egy éjt Mopsus templomában töltöttem, hogy álmódva jövőmbe tekintsek. És látod! Alomban maga Mopsus jelent meg előttem és tudtomra adta, hogy életemben nagy változás fog beállani, még pedig a szerelem által.

— Jó, de mondd meg nekem, mit akarsz te tulajdonképpen?

— Lygiát akarom! Át akarom őt ölelni karjaimmal, hogy a keblemen pihenjen. Érezni akarom a lehelletét... Azt akarom, hogy házamban legyen, nálam, örökre, a míg fejem oly fehér lesz, mint télen az öreg Soraké csués.

— Ha nem is rabszolgánod e leány, mégis Plautius „família”-jához tartozik. Ó lemondhatna javadra róla, ha akarná.

— Nem ismered, fájdalom, Pomponia Graecinát. Egyáltalában ők mind a ketten annyira megszerették Lygiát, mintha tulajdon gyermekük volna.

— Hogy én nem ismerem Pomponiát! Valóságos ciprusfal! Ha nem volna Aulus felesége, egész bátran elmehetne sirató asszonynak. Julia halála óta nem tette le a fekete stólat, és mindig olyan arccal jár-ke, mintha már évek óta vándorolna Asphodelos mezein. És még mindezekhez „univira”, vagyis valóságos phönix itt a mi háromszor-négyszer férjezettünk között.

(Polytáza következik.)

lakodalmi kalácsot kapott, amelyen Caton Hallnak és White Lodgenak, a mátkapár szüleinek kastélyai és a családok cimerei voltak láthatók. Egy pótkücs angol hölgy pedig „A szerelem otthonát” kapta lakodalmi kalácsul. Rózsából, lilomokból állott ez s a művészettel készített levelek között egy sorozt Ámor lanyázott. Az egész mű vagy tizenkétezer forintba került.

— Szabályozható torok. Ezülsőből való és nem természetes ez a torok, állítólag egy sídnevi (ausztráliai) orvos találta fel olyan emberek számára, akik bármily okból elvesztették a hangjukat. Ennek az orvosnak az ezüst torka pedig olyan, hogy aki használja, tetszése szerint beigazíthatja szopránra, tenorra, baritonra vagy basszura.

— Cézár. Ur: Nagyság, nem mind arany, ami fénylik.

Hölgy: Bizony nem; például a gyémánt.

— Ríposzt. Ur (csipkedni akarja a tudós professzor): Na professzor ur, hol tart a majmokról szóló munkájában?

A professzor: Éppen az orangutánról foglalkozom.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Kövés a tizforintos. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a tizforintos bankjegyek hiánya miatt a pénzügyminiszterhez felterjesztést intézett. A miniszter tegnap holt leiratában arról értesítette a kamarát, hogy az Osztrák-Magyar Bank üzemeltetésének figyelmét felhívta a felterjesztésben foglalt hiányokra és intézkedett, hogy a bank budapesti főintézetét megfelelő tizforintos bankjegykészlettel lássák el.

A csemegeszőlő értékesítése. A földmívelésiügyi miniszteriumban értekezletet tartottak a csemegeszőlő értékesítése ügyében. Az értekezlet alkalmával termelőket és szakértőket különböző javaslatokat és észrevételeket tettek. A kereskedelemügyi miniszter behatárolt kíván foglalkozni ezekkel a javaslatokkal, amennyiben a szállítást érintik, és ezért felkérte a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a kérdést tanulmányozza és az eredményhez képest előterjesztést tegyen.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Credioren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Schucars József kereskedő Debrecen, Brill Tivadar posztókereskedő Brünn. — Bécsből jelentik, hogy az ottani Singer Alajos kötélárú kereskedő fizetéseképtelen lett. A passzivák 300.000 koronát tesznek ki.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 40-50 korona pénzben, 41.— korona áruban. Bécsben a kontingentált készáru 44-60 korona pénzben, 45.— korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvényszerűségi tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 845 darab, magyar tehén: 553 darab, szerbiai ökrök 1081 darab, szerbiai tehén 222 db, boszniai ökrök — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 123 drb, bika 149 darab, összesen 3373 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlali való ökrök — darab, fejős tehén 177 darab, igás bivaly 12 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 68.— K-tól 72.— K-ig, kivételesen —. K., 100 kilonként élő súlyban, közepminőség 58.— K-tól 64 K-ig, silányabb minőség 52 K-tól 56 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 52 K-tól 56.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 44 K-tól 50 K-ig. Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 66 K-tól 75.— kivételesen — K-ig, közepminőség 58 K-tól 64 K-ig, silányabb minőség 52 K-tól 56 K-ig. Szerb és boszniai ökrök legjobb minőségű 52 K-tól 60.— K-ig, kivételesen 64 K-ig, silányabb minőségű 42.— K-tól 40.— K-ig, bika jobb minőségű 54.— K-tól 66.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 46.— K-tól 52 K-ig. Bivaly 32 K-tól 46 K-ig, kivételesen —. K. Magyar tehén 42.— koronától 56.— koronáig, kivételesen —. koronáig. Tarka tehén 46.— koronától 66.— koronáig, kivételesen 70 koronáig. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű — K-tól — K-ig, kivételesen —. K. métermázsánként, — K-tól — K-ig páronként, közép —. K-tól — K-ig, 600 K-tól — K-ig páronként. Hizlali való ökrök fehér 100 kg.-ként — K-tól — K-ig. Fejőstehén keresztetett színes 140 K-tól 230 K-ig drbonként, bonyhádi faj 240 K-tól 320 K-ig, kivételesen — K-ig drbonként. Igás bivaly —. K-tól — K-ig páronként. Vágómarhából a felhajtás változatlan volt, jó minőségek mult heti árai szállárak, míg ellenben közepes és silány marhák iránt az érdeklődés esélyesebb, s árai 1-2 koronával métermázsánként csökkentek. Idegen vevők aránylag kisebb számmal jelentek meg, mint máskor, ennek okát abból következtetik, hogy a magas áraknál nem találják meg a számadataikat. — Fejős tehénekre az üzlet kielégítő, árai a mult hetéhez hasonlóak.

Borjувásár. 1900. évi augusztus hó 30-án. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvényszerűségi tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 538 darab, leölt borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db, horvát, növendék marha 40 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételekből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú —58-70 f.-ig, i. r. 71-88 f.-ig, kivételesen 92.— f. 1 kg.-ként, leölt borjú f.-ig, ii. r. — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Bécsi leölt borjú — f.-ig. Növendék marha 44-52 f.-ig, i. r. — f.-ig, 1 kilonként, sil. — f.-ig. Bárány élő —. k., leölt bárány —. k., kivételesen ar — k-ig páronként. Kecse — k-tól —. k-ig. A vásár lanyha volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-tóvárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi aug. 30. Készlet 832 darab. Erkezett 856 darab. Összesen: 1688 darab. Eladott 966 darab. Maradt 722 darab. — Napi árak: 120-180 kgr. súlyban 89-96 koronáig,

220-280 kgr. súlyban 89-96 koronáig. 320-380 kgr. súlyban 90-98 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilos 48-90 koronáig. Malac 70-74 korona 100 kilonként. A vásár lanyha volt.

Bécsi juhvásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai juhvásáron a felhajtás 2383 darab juh volt. — Az árak: kivitelű juh 52-57, kivételesen — selejtes juh 36-44 fillér.

Bécsi szarvasmarhavásár, augusztus 30. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak 1004 darab levagott sertést, 352 darab levagott juhot, 84 darab leölt bárányt, 3189 darab élő borjút, 1626 darab élő sertést.

Eladási árak: Levagott borjú 72-124 fillér, elsőrendű — f. kiv. — fillér, élő borjú 68-86 fillér, kivételesen — fillér, legelsőrendű 88-98 — 100-104 fillér, fiatal sertés 66-86 fillér, kivételesen — f., levagott nehéz sertés 100-108 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsírba hizalt sertés fillér, könnyű sertés 90-100 fillér, elsőrendű szűd 88-104 fillér, gyengébb — fillér, levagott juh 70-84 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10-24 korona, kivételesen — korona páronként.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, augusztus 30.

A buzaüzlet ma kedvező hangulattal nyílt meg. A kínálat mérsékelt volt. Forgalomba került 45.000 métermázsza buza tartott árakon. Más gabonaneműekben esekély volt a forgalom, csak rozsban volt 2500 métermázsza forgalom változatlan árákkal.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 7 K. 85 f. keverékes, 1250 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 1000 mm. 79-4 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 79-5 k. 8 K. — f., 750 mm. 79-5 k. 8 K. — f., 100 mm. 79-3 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 72½ f., 500 mm. 79 k. 7 K. 92½ f., 1000 mm. 79 k. 7 K. 92½ f., 300 mm. 79 k. 7 K. 77½ f., 600 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 400 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 32½ f. ab. Kisajszkai, 300 mm. 78-8 k. 7 K. 59 f., 100 mm. 78-7 k. 7 K. 67 f., 100 mm. 78-8 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78-4 k. 7 K. 80 f. kevert, 300 mm. 78-4 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 79-8 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 87 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 73 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 72½ f., 100 mm. 77 k. 7 K. 72½ f., 200 mm. 77-8 k. 7 K. 87½ f., 600 mm. 77-5 k. 7 K. 67½ f., 700 mm. 77-5 k. 7 K. 80 f. M. Kövesd, 300 mm. 77-3 k. 7 K. 70 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 75 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 300 mm. 78-5 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 76-5 k. 7 K. 65 f., 150 mm. 76-5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 74-5 k. 7 K. 50 f.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 79-5 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 79-5 k. 7 K. 87½ f., 900 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 450 mm. 78-9 k. 7 K. 70 f., 500 mm. 77-5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77-6 k. 7 K. 65 f. rozsos, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 67½ f., 500 mm. 77 k. 7 K. 62½ f., 100 mm. 77 k. 7 K. 20 f. üszkös, 500 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 76-5 k. 7 K. 77½ f., 250 mm. 76-5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76-5 k. 7 K. 50 f. kevert, 100 mm. 76-5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 85 f. kevert, 500

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

— A fiam nem ordonáné — jegyezte meg a király felülről.

Az őn fia nem egészséges — felelte Tarvin halkan — ha én vagyok is az első, aki az igazat meg merie mondani ennek... Lassan, lassan, ne rontsátok el lovamnak a száját!

Ez a figyelmeztetés a szolgáknak szólt, akik alig tudták megtartani a fiatal mént.

— Ezt a mént lovagolja őn? — kiáltott fel a maharádza-kunvár élénk elragadtatással. — Ez még mindenkit levett.

Ebben a pillanatban az egyik ablaktábla mögött egészen tisztán három kopogás hallatszott.

Az egyik szolga óvatosan a ló másik oldalára került, Tarvin a kengyelbe tette a lábát, hogy lóra pattanjon, de a nyereg egészen megfordult alatta. Ugyanakkor elbocsátották a ló fejét és Tarvinnak éppen csak arra maradt még ideje, hogy lábát a kengyelvasból kihúzza, amikor a ló hatalmasat szökött.

— Ügyesebben is csinálhatná, ha már agyon akarja tűni az embert, — mondotta Tarvin halkan, hidegvérrel. — Hozza ide azt a lovat.

Amikor a mén előtte állott, saját maga szorította meg a nyergesíjait, amelyet senki még rajta úgy meg nem szorított, azután a nyeregbe pattant, miközben a király már a kapuboltozat alatt ugratott át. A ló nehézsúlyos fölgaskodott, mellőse lábát mint a cövek úgy megvetette, aztán kirugott, hogy csakugy szikrázott. Tarvin, aki hamarosan cowboy-módra eligazodott, teljesen nyugodtan mondta a fiúnak, aki feszült figyelemmel feste minden prozódulát:

— Indulj utának, maharádza! Ne pocsékolj

az idődet, látni akarom, hogy Ketty kisasszonyhoz megy!

A gyermek engedelmességet, még ha kissé nehezebb is esett, hogy az ágaskodó lovat nem nézheti tovább. A mén most minden fogását elővette, hogy a lovasát levesse; makacsul vonakodott attól, hogy az udvart oda hagyja, noha Tarvin előbb a nyereg mögött, majd hareiasan hegyezett füle között kézzel fogható parancsot adott neki. Lovászokhoz szokva, akik makacs-kodása első jelére lesiklottak a nyeregről, ilyen bánásmódra a mén vadulni kezdett. Egyszerre csak átrohant a kapuboltozaton, hánnya-vetette a farát és a maharádza kanéja után iramodott. Mihelyt künn voltak a szabadban a homokos talajon, kedvezőnek találta az alkalmat, hogy a gyorsaságát is megmutassa, de Tarvin résen volt. A maharádza, akit fiatalkorában a legkitünőbb lovasok közé soroltak abban a néptörzsben, amely a lovaglásban talán legelső a világon, megfordult a nyeregben és a legnagyobb feszültséggel figyelte az ember és a ló küzdelmét.

— Őn úgy lovagol, mint egy radspat — kiáltotta az elszárguló Tarvinhoz. — Hagyja csak egyenesen vágatni addig, amíg elég lesz neki.

— Addig nem, amíg nem tudja, ki ura és mestere — kiáltotta vissza Tarvin, miközben a lovat úgy megrázta, hogy csak úgy ropogtak a csontjai.

— Szhabas! Szhabas! Bravó! Bravó! — kiáltotta a maharádza, amikor a lovasnak az ökle szorítására engedelmességet. Tarvin szájából, lovasságom ezredesévé nevezem ki őnt!

— Inkább az ördögök vezérévé! — mondta Tarvin egészen udvariatlanul. — Vissza; te dög! Vissza!

A zablá szorítására a ló mélyen a szügyébe vágta a fejét, de mielőtt engedelmességre szánta volna el magát, újra a homokba vágta mellőse lábát és éppen olyan alattomosan kirugott, mint Tarvin egyik tüzes lova oda haza a nyugaton.

— Ez a helyes! A lábát le, a szügygyel kifelé! — dühögte elégedetten Tarvin, miközben

a ló ide-oda ingatta. Most már egészen az elemében volt s úgy érezte magát, mintha Topazban lett volna.

— Maro! Maro! — kiáltotta a király. — Most már üsse, de keményen.

— Oh nem! Ezt a kis örmöt már csak meg kell engedni neki, — jegyezte meg jókedvűen Tarvin. — Így már szeretem.

Amikor a mén kifáradt már a hintázásban, akkor tíz lépést csakugyan visszafelé kellett mennie.

— Ugy, most már tovább mehetsz, — mondotta Tarvin s ügetve a maharádza mellé szegődött. — Az őn folyója tele van arannyal, — jegyezte meg aztán rövid hallgatás után, mintha csak egy kevéssel azelőtt félbeszakított beszélgetést folytatott volna.

— Amikor még fiatal voltam, erre jártunk vadkanvadászatra. Tavasz volt s nem puska, hanem kard volt a fegyverünk. Akkor még nem voltak itt angolok. Odaát annál a sziklatömbnél egyszer a kulcsesontomat törtem el.

— Ez a folyó arannyal van teli maharádza szájából. Mit gondol, hogy lehetne hozzá jutni?

Tarvin ismerte a király szokását, hogy elszereleti terelni a beszélgetéseket, de most nem tágitott.

— Hát mit tudom én! — vetette oda neki a király — kérdezze meg a helytartó szájából.

— De maharádza szájából, ki uralkodik ebben az államban, őn-e, vagy pedig az ezredes?

— Őn tudja. Őn eleget látott — felelte a király és jelentősen északra és délre mutatva hozzá tette: — Itt egy vasúti vonal; ott egy vasúti vonal; olyan vagyok, mint a kecske két farkas között.

— De e közt a két vonal között a föld mégis csak az őn tulajdona, amelylyel tetszés szerint bántathat.

(Folytatás következik.)

mm. 76-5 k. 7 K. 20 f. üszkös, 100 mm. 75 k. 7 K. 65 f., 500 mm. 75 k. 7 K. 20 f. üszkös, 150 mm. 74-5 k. 7 K. 35 f. rozso.

Fehérmegei: 1230 mm. 75-7 k. 7 K. 62-1/2 f., 900 mm. 77 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 82-1/2 f.

Raktáraru: 2000 mm. 76 k. 7 K. 60 f. (6), 1020 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 2700 mm. 75-5 k. 7 K. 60 f. (6), 500 mm. 76 k. 7 K. 30 f. (6).

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f.
Kálcsai: 2070 mm. 75-3 k. 7 K. 55 f., mm. 75-7 k. 69 f.
Bacsai: 200 mm. 77 k. 7 K. 75 f.
B.-k. 6 éves: 200 mm. 78 k. 7 K. 65 f.
Mind 3 hónapra.
Rozs: 100 mm. 7 K. — f., 100 mm. 6 K. 95 f., 800 mm. 6 K. 95 f., 200 mm. 6 K. 85 f., 200 mm. 6 K. 90 f., 1000 mm. 6 K. 90 f., 160 mm. 6 K. 95 f., 100 mm. 7 K. 05 f. ab Budapest, 200 mm. 6 K. 90 f.

Arpa: 200 mm. 6 K. 10 f. malomba, 700 mm. 1 K. 05 f., 200 mm. 6 K. 10 f.
Értékpénzesítés mellett.

A készru hivatalos jegyzéke a budapesti ár- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség bektoliterenként és kilogrammonként.

Eszköz	Kilós	Kilós		Kilós	Kilós	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Árnyék	75	7.50	7.50	75	7.70	7.85
"	76	7.50	7.50	76	7.80	7.90
"	77	7.50	7.50	77	7.80	7.90
"	78	7.50	7.50	78	7.80	7.90
"	79	7.50	7.50	79	7.80	7.90
"	80	7.50	7.50	80	7.80	7.90
"	81	7.50	7.50	81	7.80	7.90
"	82	7.50	7.50	82	7.80	7.90
"	83	7.50	7.50	83	7.80	7.90
"	84	7.50	7.50	84	7.80	7.90
"	85	7.50	7.50	85	7.80	7.90
"	86	7.50	7.50	86	7.80	7.90
"	87	7.50	7.50	87	7.80	7.90
"	88	7.50	7.50	88	7.80	7.90
"	89	7.50	7.50	89	7.80	7.90
"	90	7.50	7.50	90	7.80	7.90
"	91	7.50	7.50	91	7.80	7.90
"	92	7.50	7.50	92	7.80	7.90
"	93	7.50	7.50	93	7.80	7.90
"	94	7.50	7.50	94	7.80	7.90
"	95	7.50	7.50	95	7.80	7.90
"	96	7.50	7.50	96	7.80	7.90
"	97	7.50	7.50	97	7.80	7.90
"	98	7.50	7.50	98	7.80	7.90
"	99	7.50	7.50	99	7.80	7.90
"	100	7.50	7.50	100	7.80	7.90

Egyéb gabonafajták		Kilós		Kilós	
		K-tól	K-ig		
Rozs	ujj	70-72	6.50	7.10	7.15
"	eladandó		6.70	6.70	6.70
Arpa	ujj	66-68	5.40	5.40	5.40
"	eladandó		5.40	5.40	5.40
"	szőlő	64-66	5.40	5.40	5.40
"	szőlő	64-66	5.40	5.40	5.40
Zab	ujj	30-41	5.30	5.30	5.30
Tengeri	ujj		5.30	5.30	5.30
"	szőlő		5.30	5.30	5.30
Repece	ujj		5.30	5.30	5.30
"	szőlő		5.30	5.30	5.30
Rózs	ujj		5.30	5.30	5.30
"	szőlő		5.30	5.30	5.30

A határőrséglet folyamán a következő kőte-
sek történtek:

Buza októberre	7.71-7.73-7.69-7.70
Buza áprilisra	8.12-8.09-8.10
Rozs októberre	—
Rozs áprilisra	—
Tengeri augusztusra	—
" majusra (1901.)	4.97-4.95-4.98
Zab októberre	5.32
Repece augusztusra	—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapi-
tották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	7.69	pénz 7.70 áru
Buza áprilisra	8.09	8.10
Rozs októberre	7.09	7.10
Rozs áprilisra	7.41	7.42
Zab októberre	5.34	5.35
Tengeri augusztusra	0.	0.
Tengeri szeptemberre	0.	0.
Tengeri majusra (1901.)	4.98	4.97
Repece augusztusra	—	—

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	7.66	7.67
Buza áprilisra	8.05	8.06
Rozs októberre	7.06	7.07
Rozs áprilisra	7.38	7.39
Tengeri (ujj)	0.	0.
Tengeri majusra	4.95	4.96
Zab októberre	5.32	5.34
Repece augusztusra	—	—

A budapesti értéktőzsde.

A glasgowi vaspiao szilárd irányzata a mi vas-
értékeinket is kedvezően volt képes befolyásolni, mi
egészben véve kedvezőbb hangulatot teremtett a tőz-
sdén, ambar a közönség részvételese folyán eme
irányváltozás nem fejtődött ki eléggé a vezető érté-
kek árfolyamában, melyek a mai előtőzsdén 1-2
koronával emelkedtek s nyugodtan zárultak.

A holai piacon Rima volt keresve 2-3 koro-
nával magasabban.

A déli tőzsde általában kedvező irányzatúnak
mondható, amennyiben az összes értékek ismét né-
hány koronával javultabb árfolyammal zárultak.

A valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde tartott.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 660.75-661.75.
Magyar hitelrészvény 633.—633.25. Osztrák-Magyar
államvasuti részvény 660.—661.75. Rimamurányi
részvénytársaság 521.—523.— korona.

A déli tőzsde: kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 683.—684.—
Osztrák hitelrészvény 661.75-663.75. Osztrák-magyar

államvasut 661.50-661.75. Jelzálogbank 424.50. Rima-
murányi részvénytársaság 523.50-523.—. Közüti
598.—601.05 korona.

Forgalomban került: Hazai takarékpénztári rész-
vény 16.000-16.100. Pannónia biztosító 1200-1250.
Magyar aszfalt 340-350. Athenaeum r. t. 520-530.
Nemzetközi vagyon 990-1020. Városi villamos vasut
287-288 korona árfolyammal.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatok maradt:
Osztrák hitelrészvény 665.25. Magyar hitelrész-
vény 683.—. Lészámítoló bank részvény 449.—.
Rimamurányi vasmű részvény 523.—. Osztrák-magyar
államvasut részvény 660.75. Közüti vaspálya részvény
598.—. Villamos vasut 528.— korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerű hangulatnak
megfelelően alakultak az árak és végül a termény-
üzleti árjegyzék bizottság hivatalosan a következő ár-
folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —.—
korona, vörös aprószemű —.— korona, vörös
erdélyi —.— korona, vörös bányai —.—
korona, közepesemű —.— korona, nagyszemű
—.— korona. Disznósör: budapesti 58.50-60.—
korona, vidéki —.— korona. Táblaszalonna:
légenszártított vidéki —.— korona, városi 4
darabos 48.—48.50 korona, 3 darabos 58.—58.50
korona, füstölt —.— korona. Szilva: osztrák,
szokás szerinti minőség —.— korona, 120 da-
rabos —.— korona, 100 darabos —.—
korona, 85 darabos —.— korona azonnali
szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.—
korona, 100 darabos —.— korona, 85
darabos —.— korona. Szilvaiz: szilvóniai
—.— korona, szerbiai 18.—18.50 korona
azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén az árfolyamok ismét emelkedtek.
Déli tőzsde ugyancsak szilárd maradt, dacára
annak, hogy a Schössberger-féle kötésekben szaka-
datlanul történtek eladások.

Zárlati tartott.

Bécs, aug. 30. (Magyar értékek szilárd.) 4% arany-
járdék 115.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorjegy 139.75
korona, 1000 forint kölcsön sorjegy 29.—. Magyar keleti vasuti
állami kötvény 116.80. Magyar lezártított és pénzváltóbank
449.—. Rimamurányi vasmű részvény 521.—. Magyar ko-
ronajárdék 90.60. 4%-os Magyar földtörz. kötvény —.—
Magyar hitelbank részvény 661.50. Magyar nyerevény köl-
csön sorjegy 160.—. Kassai-oderbergi vasuti részvény 349.—
Magyar kereskedelmi bank —.—

Bécs, aug. 30. (Osztrák értékek szilárd.) 4% papír-
járdék 137.30. Osztrák hitelrészvény 685.—. Angol-osztrák
bank 275.50. Bécsi bankjegyek 482.—. Osztrák-magyar
bank 1752.—. Déli vasut 113.—. Dunagőzhajózási részvény
772.—. Donányrészvény 289.—. Csehszlovák és királyi arany
11.44. Német bankváltók 118.50. 4%-os osztrák járdék 97.20
Osztrák koronajárdék 90.60. 1884-iki sorjegy 193.—
Osztrák hitelintézet részvény 662.25. Unionbank 552.—
Osztrák Länderbank 416.—. Osztrák-magyar államvasut
660.—. Elbavölgyi vasut 463.—. Alpeisi ányárészvény 400.50
20 irankos arany 18.29 Londoni váltó 242.20. Bécs
Tramway Lít B. —.—. Bécsi Tramway Lít B. —.—
Lipóti kohó —.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, aug. 30. (A Budapesti Napló tudósítójának
telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a
következők voltak: Osztrák hitelrészvény 684.— Magyar
hitelrészvény 682.—. Angol-Osztrák bank 275.50. Bécsi bank
egyedül 492.50. Union bank 553.—. Länderbank 418.—
Osztrák-magyar államvasut részvény 661.—. Lombard 112.50.
Elbavölgyi vasut 464.—. Északnyugati vasut részv. 453.—
Donányrészvény 289.50. rimamurányi vasmű 521.50. Alpeisi
bányarészvény 482.—. Májusi járdák 97.60. Magyar ko-
ronajárdék 90.60. Török sorjegyek 108.—. Német birodalmi
márka 118.32. Napoleon d'or 19.19.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, augusztus 30. (Tőzsde tudósítás.) Minthogy
a tegnapi utótőzsdéforgalomban terjesztett hírek megerősít-
ést nem nyertek és a tegnapi amerikai jelentés szilárd
irányzatról szolt, a tőzsde barátságosabban nyílt meg. Külö-
nösen bányarészekben volt élénkebb a kereslet. Ehhez
hozzájár a konzervatív Schlesische Zeitungnak az a jelen-
tése, hogy a tőzsdetörvény módosítása illetékes körökben
nem találkozik ellentmondással. Bankok járdáinak és
vasutak jól tartották magukat. Amerikaiak emelkedtek
New-Yorkra. Zárlat után ingadozó volt az irányzat. Magán-
lezártított kamat 37%.

Berlin, augusztus 30. (Zárlati.) 4% papírjárdék
—.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.80. Elbavölgyi vasut
—.—. Magyar koronajárdék 90.40. Osztrák-magyar áll-
amvasut 140.10. Kassai-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltó
84.40. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25. Alpeisi
bányarészvény Edison 219.50. Gelsenkirchen 192.40. Lan-
rakohó 204.—. 4% osztrák járdék —.—. 4% magyar arany-
járdék 98.10. Osztrák hitelrészvény 206.60. Déli vasut
26.—. Károlyi Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 218.95.
4% osztrák kölcsön —.—. Török donányrészvény —.—
Olasz járdák 94.40. Magyar hitelbank —.—. Dynamit
Trust 147.75. Harpeni 179.10. Az irányzat ingadozó.

Berlin, augusztus 30. (A Budapesti Napló tudósítójának
távírtata.) Készt forgalom. Négyezredes magyar aranyjárdék
98.10. Magyar koronajárdék 90.40. Osztrák hitelrész-
vény 207.25. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Déli vasut
26.—. Északnyugati vasut 216.25. Elbavölgyi vasut —.—
Orosz bankjegy közepes —.—. Buschheideri —.—. Orosz
bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—

Hamburg, augusztus 30. (Zárlati.) 4% osztrákjárdék
96.80. 1880. sorjegy 133.—. Déli vasut 26.25. 4% osztrák
aranyjárdék 99.—. Osztrák hitelrészvény 207.—. Osztrák-
magyar államvasut 140.—. Olasz járdák —.—. 4% magyar
aranyjárdék 95.80. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 30. (Zárlati.) 4% papírjárdék
—.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.85. Magyar koronaj-
árdék 90.45. Osztrák-magyar bank 121.70. Déli vasut
26.30. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltó 204.65.
Bécsi bankjegyek 482.50. Villamos részvény 125.—. 4% osz-
trák aranyjárdék 98.10. Osztrák hitelrészvény 206.90.
Osztrák-magyar államvasut 140.80. Északny. vasut —.—
Bécsi váltó 84.75. Párisi váltó 813.33. Unionbank —.—
Alpeisi bányarészvény 228.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 30. (A Budapesti Napló tudósítójának
távírtata.) Arólamok januárja. Készt forgalom. Osztrák
hitelrészvény 207.10. Osztrák-magyar államvasut 140.25.
Déli vasut —.—. Osztrák aranyjárdék —.—. Olasz járdák
—.—. Laura-kohó 205.25. Harpeni 180.40. Discont —.—
Alpeisi —.—. Bécsi bankjegyek 482.—. Az irányzat
csöndes.

Páris, augusztus 30. (Zárlati.) Osztrák-magyar áll-
amvasut —.—. 4% osztrák aranyjárdék —.—. Osztrák
Länderbank —.—. 4% francia járdák 100.72. Ottomanbank
535.—. 3 1/2% francia járdák 102.22. Alpeisi bányarész-
vény —.—. Déli vasut 133.—. 4% magyar aranyjárdék
—.—. Párisi bankrészvény 1130. Olasz járdák 93.85.
Francia törleszt. járdák —.—. Osztrák földhitelintézet
részvény 1200.—. Török donányrészvény 315.—. Az irányzat
nyugodt.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 30. A sertésüzlet irányzata csöndes.
A) Hírtől sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű:
Oreg nehéz (párkint 400 kilogramm felüli súly-
ban) —.—. II. Oreg közép (párkint 300-340
kilogramm terjedő súlyban) —.—. Krajcár. Fialat ne-
hez (párkint 350 kilogramm felüli súlyban) 96-97.
III. Fialat közép (párkint 251-320 kilogramm
való súlyban) 95-96. Fialat könnyű (párkint
250 kilogramm terjedő súlyban) 98-99. Fialat
II. Magyar elsőrendű: Nehéz (párkint 280 kilogram-
mon felüli súlyban) —.—. Krajcár. Közép (párkint
240-260 kilogramm súlyban) —.—. Könnyű
(párkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —.—. Kraj-
cár. III. Romániai: Nehéz (párkint 820 kilo-
grammon felüli súlyban) —.—. Fialat. Közép
(párkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban)
fialat. —.—. Könnyű (párkint 250 kilogramm terjedő
súlyban) —.—. Fialat. IV. Romániai első-
rendű (Stah). Nehéz (párkint 240 kilogramm terjedő
súlyban) —.—. Fialat. —.—. Könnyű (párkint 250 kilo-
gramm terjedő súlyban) —.—. Krajcár. V. Szerbiai:
Nehéz (párkint 280 kilogramm felüli súlyban) 96-97.
Fialat. —.—. Közép (párkint 240-260 kilogramm ter-
jedő súlyban) 95-96. Fialat. Könnyű (párkint 240
kilogramm terjedő súlyban) 95-96. Fialat.

Sertés értékei a 2000. aug. 28. napján volt
készlet 38,75 darab, 1900. augusztus 26. napján felhal-
tott 261 darab, 1900. augusztus 29. napján elszállított
460 darab, 1900. aug. 30. napjára maradt készletben
38,769 darab.

Vizállás.

		aug. 25.	aug. 26.			aug. 27.	aug. 28.	aug. 29.	aug. 30.		
		méter				méter		méter			
Don	Schürding	1.36	1.80	Tisza	M. Sclot	0.90	0.83	Don	Schürding	1.36	1.80
Duna	Pannau	2.45	2.44	"	Tokháza	0.68	0.64	"	Pannau	2.45	2.44
"	Lina	0.28	0.22	"	N. Nemény	0.68	0.64	"	Lina	0.28	0.22
"	Bécs	0.28	0.22	"	Tokai	0.68	0.64	"	Bécs	0.28	0.22
"	Pomony	1.79	1.12	"	Tisza-Füred	0.44	0.30	"	Pomony	1.79	1.12
"	Komárom	2.49	2.44	"	Szolnok	0.69	0.64	"	Komárom	2.49	2.44
"	Budapest	1.93	1.85	"	Göngyözd	0.62	0.64	"	Budapest	1.93	1.85
"	Mohács	2.7	2.43	"	Szeged	0.65	0.64	"	Mohács	2.7	2.43
"	Gombos	2.93	2.96	"	Török-Bécs	0.16	1.1	"	Gombos	2.93	2.96
"	Ujvidék	2.20	2.22	"	Tisza	1.60	2.—	"	Ujvidék	2.20	2.22
"	Pannocsa	1.64	1.66	"	Ondova	0.76	0.8	"	Pannocsa	1.64	1.66
"	Oronva	1.25	1.41	"	Topolya	1.63	1.63	"	Oronva	1.25	1.41
"	Magyarlaka	0.51	0.68	"	Jász	1.61	1.63	"	Magyarlaka	0.51	0.68
"	Zala	0.8	0.10	"	Sajó	1.61	1.63	"	Zala	0.8	0.10
"	Trencsén	0.46	0.1	"	Hernád	0.20	0.8	"	Trencsén	0.46	0.1
"	Szeged	0.8	0.70	"	Maros	0.16	0.60	"	Szeged	0.8	0.70
"	Sz. Othárd	0.19	0.10	"	H. Nemény	0.68	0.64	"	Sz. Othárd	0.19	0.10
"	Sárvár	0.8	0.28	"	H. Nemény	0.68	0.64	"	Sárvár	0.8	0.28
"	Győr	2.27	2.1	"	N. Vár	0.20	0.20	"	Győr	2.27	2.1
"	Pécs	1.25	1.10	"	Békés	0.81	0.88	"	Pécs	1.25	1.10
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.1	
"	Pápa	0.1		"	Békéscsaba	0.20	0.20	"	Pápa	0.	

nönbrunnerstrasse 184/K. — Főraktár Budapesten Dr.
Dr. Egger Leo és Egger J. Nádor gyógyszerterára VI.,
aly-utca 12. sz. — Raktárak a legtöbb gyógyszerterár

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1900. augusztus hó 31-én.

Névtelen levelek.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Maurice Desvallières és Antony Mars. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Lacoursette Ráthonyi Ribaudet Gíréth
 Marceline Aranyossy Scaphin Furedi
 Leperchois Boross Piganiol Szilágyi
 Leperchoisné Láng E. Capuron Mátrai

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház minden előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 12. sz. a., valamint a New-York-kávéházban. (Telefon.)

URÁNIA SZÍNHÁZ

Péntek, 1900. augusztus hó 31-én.

Páris 1900-ban.

Irta Salamon Ödön.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Péntek, 1900. augusztus hó 31-én.

Először:

A segédtanár.

Színmű 4 felvonásban. Irta Dreyer Miksa. Fordította Litzko Andor.

Kezdeté 7 órákor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Péntek, 1900. augusztus hó 31-én.

Gyöngyi Iszó jutalomjátéka.

Az árendás zsidó.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta Klárné Ángyal Ilka.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Lähne-féle

nyilvános tan- és nevelő-intézet

Sopronban.

Elemi iskolával, teljes 8 osztályú gimnáziummal és 4 osztályú reáliskolával.

Bizonyítványai államérvényesek.

Felvez új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. — Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

Használt

kerékpárok

és kerékpáralkatrészek

mélyen leszállított áron.

Árjegyzék díjmentesen.

Beifeld Gábor és Tsa

Budapest, VIII., József-körút 21.

FOLIES CAPRICE.

9 órákor

Ma

9 órákor

Der Hausjude.

10 órákor

10 órákor

Szenzációs ujdonság!

Ügyvédek alkonya.

Eredeti magyar bohózat. Irta egy 5s jogász. Rendező: Rott Sándor.

11 órákor

11 órákor

Hotel Narrenhaus.

Bohózat. Irta: LEITNER H.

SOMOSSY MULATÓ

Albrecht Ferenc, igazgató.

CONTINENTAL

EDEN SZÍNHÁZ

Vendégszereplő összjáték.

Ma este 8 órákor szenzációs előadás.

Pompás kiállítás és Fantasztikus látványosságok óriási műsora.

Magyarország összes iskoláiban használt tankönyvek gazdag választékban kaphatók

Vass József

könyvkereskedése és mintantiquáriumban

Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. szám.

Használt állapotú, jó karban tartott könyvek egész osztály vételével a bolti ár feléért kaphatók. 10 koronás rendelményről a megrendelt tankönyvek (franco) bérmentve szállítanak. Leszállított áru művekről könyvjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve.

Rendelmények aznap elintéztetnek.

A budapesti asztalos ipartestület hírneves tagjai által különösen készített házőr-, ebéd- és szalon-berendezések, barokk, szecesszió, angol és ónémet stílus

BUTOR

márunk 3 évi jótállással, olcsóbban mint bárhol, meg-
 lepő nagy választékban előadásra készen állanak.

Szabó Ferenc és Társa

butor-iparosok

Budapest, Kerepesi-ut 12.

a Sip-utca sarkán.

Világkiállítás Párisban

Csupán 360 koronába kerül: Oda és visszautazás BUDAPEST-PÁRIS.

II. osztályú gyorsvonattal. Teljes 10 napl tartózkodás, lakás

külön szobával

ellátás és naponla belépti jegy a kiállítás területére és 10.000 koronára balesetbiztosítás. Kalauz Párisról. Minden utazó már az utazás előtt kapja utalványát a külön szobára Párisban.

Technikai vezetés: Thos Cook & Son világutazási iroda.

Jegyek kizárólag

FUCHS H. váltóházánál,

Budapest IV., Keoskométi-utca 1. kaphatók.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Hajójáratjegyzék.

ADRIA

magy. kir. tengerhajózási részv.-társ.

Vezérigazgató: Hoffmann S. és V.

1900. szept. havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	a gőzös neve	1900. szept.
Fiume	Gibraltar, Rotterdam, Amsterd.	Zichy	1-10
"	Liverpool	Pavia (C. L.)	1-10
"	Rouen	Baross	5-15
"	Hamburg	Luistania	5-15
"	London	Styria (C. L.)	5-15
"	Liverpool	Lusitania	5-15
"	London	Mátyás király	10-20
"	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	10-20
"	Liverpool	Seydlitz	15-25
"	" Barcelona, Valencia"	Báthori	25
"	Tanger, Fernambuco, Bahia	Báthori	25
"	Rio de Janeiro, Santos	Szent-László	20-30
"	Algier, Glasgow	Stefania	20-30
"	Bordeaux	Rákóczy	20-30
"	Rouen	Sultana	20-30
"	London	Veria (C. L.)	20-30
"	Liverpool	Finland	20-30
"	Hull, Newcastle o/T	B. Kemény	25/IX.
"	Antwerpen	"	5/X.

Zongora

hangolását kiváló szakmunkások által végezteti

2 frtért

Sternberg Ármín

*** és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár

zongora-osztálya

Kossuth Lajos-utca 22.

Károly-körút sark. Zene-palota.

CRÈME DE FANCHON

a 3 sziv véd.

jegyzet

Rögtön frissen és szépen készült. Legjobb a világon. Árátalment! Zártságon!

Kis üveg 1 K. Nagy 2 K. Főraktár:

URSITS gyógyszertár. Budapest Rákóczy-ut 1.

Vásárolj 20 sziv. Ebből beküldd 10 sziv és 10 sziv ingyen.

Honnan	Hová	a gőzös neve	1900. szept.
Rouen	Fiume	Tiber	1-10
Bordeaux	"	Madekovits	1-10
Saint Nazaire	Triest-Fiume	Szent-László	1-15
London	Triest-Fiume	Austria	1-15
Antwerpen	Fiume	Kálmán király	5-15
Liverpool	Triest-Fiume	Algierian	5-15
Rouen	"	Finland	5-15
Hamburg	"	Róna	5-15
Rouen	Fiume	Széchényi	10-20
Liverpool	Fiume-Triest	Aleppo (C. L.)	10-20
Rotterdam	Fiume	Ókai	15-25
Kio de Janeiro, Santos	Triest-Fiume	Szent István	15-25
London	Fiume	Zrínyi	20-30
Amsterdam	"	Zichy	20-30
Glasgow	Triest-Fiume	Nagy Lajos	20-30
Hull, Newcastle o/T	Triest-Fiume	Rouen	20-30
Liverpool	Triest-Fiume	Tyria (C.L.)	20-30

1. Ha a gőzös elindulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelenített, az igazgatóság fenntartja magának a jogot a kikötőket nem érinteni.

A "gal jelölt megjelölt viszonylatokban a gőzös Triest és éri.

Képtelenül szolgálat. Fiume-Malta-Szicília-Marsello-vonal. FÜMÉBŐL: „Andrássy 6-án, „Tisza” 18-án, „Árpád 20-án, „Szepari” 27-én, Marselléből indul „Árpád” 2-án, „Rákóczy 8-án, „Adria” 16-án, „Andrássy” 23-án, „Tisza” 30-án.

Magyar kir. államvasutak. Igazgatóság.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága köz-
 hírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minis-
 ter 5 nagyméltóságának rendeletéből az óbecse-
 útvonal-titelt h. 6. vasuton fekvő „Tisza Kálmán-
 falva” megálló rakodóhely, mely eddig csak személy,
 podgyász és kocsiakomániai teherárú forgalomra
 szolgált, f. évi augusztus hó 1-én a gyors- és teher-
 darab áruforgalomra is megnyitott.

Budapest, 1900. augusztus 16-án.

Az igazgatóság.

Stern, Merkel és társai

Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. sz.

Bronz csillár-gyár

légszesz és villamvilágításhoz.

Templomcsillárok minden stílusban.

Dus raktár a LEGOLCSÓBB GYÁRI ÁRAK mellett. — Villamos világítási berendezések és villa-

mos erőátvitel.

Katalógus és költségvetés díjlan.

Pirszen-eladás.

Van szerencsénk ezennel közhírré tenni, hogy mai
 naptól kezdve további intézkedésig
 az I-ső rendű és dílszírszet 100 kilónként 3
 korona 80 fillérért,
 a II-od rendű pirszenet 100 kilónként 2 korona
 61 fillérért

adjuk el, helyt budapest-józsefvárosi, ferencvárosi és
 budai légszeszgyárunkban.

Házhoz szállítás és berakásért legalább 1500 kiló
 súlyú nyílt fuvarokban 100 kilónként 20 fillért, zákok-
 ban pedig 250 kilótól kezdve 100 kilónként 32 fillért
 számítnak.

A Duna jobb partjára (Budára) szülő oly rendelmé-
 nyeknél, melyeket a pesti gyárakból kell szállítani, vala-
 mint a kültekkekre szülő fuvaroknál a fuvardíjak két-
 szeresen fizetendők.

Budapest, 1900. augusztus 19-én.

Általános osztrák-magyar légszesztársulat
 a budapesti légszeszgyárak helyi igazgatósága.

Minden szövegszerű bejelentés
betrükköl 4 fill. Vastagabb be-
trükköl 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőre díjmentesen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések
közvetlen hirdetésben és or-
szágon kívüli hirdetésben is
betrükköl 4 fill. Vastagabb be-
trükköl 8 fill.

Breuer József
dohányüzem
Teréz-körút 64. szám alatt.
Engelmann Mór
gyógyász
IV. ker., Kálvin-utca 2. szám.
Franka Pál
könyvkereskedő
IV. ker. Grotzky-utca 12. szám.
Károlyi-utca 12. szám.
Jambrikovits
dohányüzem
Erzsébet-körút 30. (Takarékp. épület).

Keckstein Ernő
hirdetési iroda,
V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.
Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV. ker., Zsibor-utca 7. szám.
Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV. ker., Váci-utca 9. szám.
Hausenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési iroda,
VII. ker., Erzsébet-körút 14.
Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Károly-körút 9. sz.
Mézel Antal
hirdetési iroda,
V. ker., Glazier-utca (Háas-palota).
Schwarz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szerviz-utca 8. szám.
Sikray Samu
hirdetési iroda,
Budapest, Váci-körút 12.
Kernberg Rozália
dohányüzem
VIII. ker., Múzeum-körút 18. sz.
IFJ. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti
Színház hátsója).

Nemetsek A. J.
új-árus-üzem,
Petőfi-ter 5. szám.
Kohencz Hanna
dohányüzem
Andrássy-ut 4. szám.
Szántó Mór
dohányüzem
IV. ker., Kerepesi-utca 12. szám.
Sopronyi V.
dohányüzem,
VII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedő,
Andrássy-ut 4. szám alatt.
Benda József
Andrássy-ut 30.
Deutsch Miklós
Andrássy-ut 30.
Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Blockner J.
hirdetési iroda,
IV. ker., Sütő-utca 8. szám.
Goldgruber Mór
könyvkereskedő,
Budapest, Fő-utca 7. szám.
Minden apró hirdetés, melyet
itt és ott 6 óráig felfüggeszt,
már minden megjelenik a
Budapesti Naplóban.

Azok a 300 kraj-
cáros bélyegilleté-
ket megfizető nem
kell. Fehér ezüst
a címmel együtt
apró hirdetések
is befizetendők.

„Electra”
Levele nagyon megso-
morított az által, hogy
továbbra is csak tőrből
láthatjuk egymást. Leve-
leiből is annyira meglet-
szett, hogy a hírlapjával
rövid idő múlva ismeret-
ségeit költi. Sokkal dis-
kréttebb vagyok, hogy
ilyen dolgot említsek és
meg lehet győződni, hogy
egy lélek nincs a dolog-
ba beavatva. Szerelmemről
itt nem írok. Üdvözli
számtalanszor B. 7033

Fehér kalapos
szép barna hölgy, aki ked-
den délelőn a nyugati pá-
lyaudvaron mint kisérő
jelent meg, legyen szíves
válaszolni ezen lap után,
hogy lehetséges-e a meg-
ismerkedés? Szőke Ar-
amis. 7030

Olga.
Kért helyen levele van.
Szöke 20.
Szentesre levél ment.

Pipaeskám!
Most k. b. 6 óra van, de
levelet még nem kaptam.
Mi az oka? Vagy tán az
én leveletem várta? Hogy
van? Irjon mihamarabb,
minél többet. Ugye talál-
kozunk a jövő héten?
Ezereszer csókja Mák-
virág. 8146

Özvegy nő
kinek körülbelül 1000 forint
készenléte, kitűnő üzlete
és 3 szobás lakása van,
hajlandó férjhez menni
55-60 évesen, de biztos
izraeli vallású és biztos
jóvaldó férjhez. Levelet
kér. „Boldog házasság” je-
légével a lapozó kér. 3144

Jankica!
Imádok az özvegyet és a
jó tejet! Irja meg mielőbb
hol lehet szerencsem mind
a kettőhöz és én örülök.
Szíves választ! „Repülő
fecském” jellegével kerem
a lapozó. 3145

KERESLET.
Komorna
kerestetik 28-40 évesig,
jó bizonyítványokkal, ki
a felsőbb és főiskolai
tanulmányokat elvégezték,
valamint fűvel és köz-
munkákban ügyes. Cim a
kiadóhivatallal. 7032

Egy jóveldelemző
vállalkozó társ kerestetik
3-4000 forinttal, egy be-
fektetett összegből, vala-
mint legkevesebb 1000 forint
tisztizás juttatásáért éven-
ként biztosított. Bővebb
betűk Fleischmann J. faks-
kereskedésben Jász-Alsó-
Szt.-Györgyön. 7029

Okleveles
nevelő kerestetik Buda-
pestre uti családhoz két
fiánnyagyermekek melé, kik
közül az idősebb az első
elemi osztályt fogja ve-
gezni. Ajánlatok fénykép-
pel Laki Bertalanéhoz
intéződik Felszuthra. 7034

Irodához
való ügyfelek vétele
kerestetik. Szíves ajánlat-
ok „F. B.” jelleg alatt a
lap kiadóhivatallal köre-
tik. 3140

Kisasszony
iroda részére kerestetik.
Ajánlatok fizetési igé-
nyekkel „F. B.” jelleg
alatt a lap kiadóhivatala-
ba intéződik. 3139

Házulajdonosok!
Lakást keresek 2-3 szobá-
s, fűtőszobával, ár 300-
400 forint bérlet, le-
hetőleg a Köruton belül.
Ajánlatok „Lakás” címen
a kiadóba kérek. 3128

Elő szobaleány
aki szabin, varmi tud
azonnal felvételt Balon-
fűtőre, árkap szaksz-
ságos. Ertekezhetni lehet
Rombach-u. 5. l. 14. 3090

Nevelőnőkereskedő
vállalkozásból nékeli
jó polgári végzettségű
lányhoz, legalább 30 éves
legyen, zongoránál és
két európai (francia és
angol) nyelvet beszéljen.
Évi fizetése 600 korona és
teljes ellátás. Ajánlatokat
„Azar” cím alatt a kiadó-
hivatallal. 7002

Pénzbeszedő,
raktárnok, vagy más meg-
bízható állat keres egy
vagy többet. Szükség
esetén biztosítékkal is
rendelkezik. Cim. Kender-
utca 3. l. 10. 3078

Egy külföldi
4 tagból álló család 2-3
hónapra 2 elegánsan
butorozott szobát légszusz-
 vagy villamvilágítással,
fűtőszobaháználattal és
teljes ellátással keres.
Részletes ajánlat az ár
megjelölésével Sternberg
L. Sifók „Walch”-villa
küldendő.

Okleveles
polgári iskolai tanítónő
kerestetik két gyermek
melé, ki a polgári iskola
II-ik és az elemi IV. osz-
tályát volna hivatva taní-
tani. Minthogy a tanítási
idő a délutáni órákban
kivánatos, leginkább oly
tanítónőt szeretnék gyer-
mekeink melé alkalmazni,
ki a délutáni órákban
valamely budapesti polgári
iskolában oktat, délutáni
feltevéssel szabadon rendel-
kezik. A héber vallás taní-
tására feltevéssel. Ajánlatok
okleveles bizonyítványok-
kal kértetnek „H” jelleg
alatt Kispeszt, poste-resta-
nte. 7022

KINÁLAT.
Szakácsnőnek
ajánlikok szeptember 15-re
jobb úri házakhoz, esetleg
gazdaságnyak is emlen-
ne egy csinos fiatal hölgy.
Cime megadható a ki-
adóhivatallal. 3137

Kitűnő szabónő
elfogad leányokat szabin
és varmi tanításra, elvállal
munkát a legegyszerűbből
a legjobb kivitelig mérsé-
kelt árban Klein Vilmosné.
Kender-utca 3. l. 10. 3104

Két darab
alig használt 16-os kitű-
nő lövészi Lancaster
vadászgépyer és 12 sze-
mélre való china evő-
eszköz jutányosan eladó.
Krausz Mór, Ovoda-utca
22. l. 7. 3102

Intelligens
izraelita családnál teljes
ellátást kaphat 1-2 köz-
épiskolai tanuló. Kere-
pesi-ut 34. III. em. 23.
7001

Távírásszatban
alapos oktatást ad ked-
vező feltételek mellett
Téry, Ferenc-körút 24. sz.
l. 2. 6945

Szoba,
butorral vagy anélkül
azonnal kiadó. Dob-utca
50. l. 53. 3061

Eladó szőlő.
A fővárosban vasuton 2
óránnyra 5 kataszt hold
remekül beültetett a kitű-
nő fajokkal beültetett 2
éves szőlő, olcsói ki-
rűlmenyek miatt eladó.
Egy negyed hold termő
van benne. Gyönyörű fel-
vetés, levegőre és víze ki-
tűnő. Nyaralónak kiváló
szikalmas a pár év
múlva szép jövedelmét
hajt. Venni szándékozik
küldjék be címüket
„Szőlőtelep” alatt a ki-
adóhivatallal. 3034

Gyártelepnek
alkalmas, a vasut és villa-
mos vasúthoz nagyon közel
fekvő telek, lécsen eladó.
Cim a kiadóban. 3124

Szépen butorozott
utcai szoba
előszobával intelligens
gyermektelen házaspárnál
azonnal kiadó (katonatisz-
teknek szolgálva alkalmas).
Cim Klausz-utca 6. sz.
jobbra ajtó 1. 3091

Üzlethelyiség
kiadó. Kis üzlethelyiség
járték, pék vagy virág üz-
letnek nagyon alkalmas,
november 1-re kiadó.
Teréz-körút 54. a házme-
ternél. 3106

Mázlók munkákat
elővállal jutányos árban
Tamasits András, József-
körút 18. szám. 6968

Kerékpár
használt, jó karban, olcsó
en eladó. Schön Sándor
Váci-körút 74. 3119

Tápió-
Szelén — vasut állomás
helyben — kilenc hold
körüli belsőség, úri lak-
kal, melléképületekkel,
árnyas kert, mellette gyü-
mölcsös 12000 forintért el-
adó. Ertekezhetni özv.
Sárközy Simonné örnő-
vel. 7033

Badacsony bor-
vidéki valódi hegyi 6-bor
56-60 kor. hektónként.
Csomagoszölő, őzibarack 5
kilos kosaraként 4 kor.
bértment. Balogh Gyula
bortermelőnél Balaton-
Henyé u. p. Köveskália.
6950

Fővárosi
tanítónő leckeadásra
ajánlikok. Cim a kiadó-
ban. 3142

Francia
honno, 150 forint évi fizetés
és egy francia játszóter,
60 forint évi fizetés, 2 évi
szerződés és utiköltsé-
gek megtérítése Francia-
országából: továbbá német
honno és gyermekkor-
tásznok, 150-180 forint évi
fizetés, azonnali belépésre
állást keresnek, Pfeiffer
Ferenc ügynőse által.
Budapest, Hársfa-utca 42.
7034

Két írt. tanuló
teljeskörűen előfoglaltak
egy orvosnál a Lipót-
városban. Bővebbet
Schwarz József hirdetési
irodájában Marokkai-utca
7027

Gyomorbajban
vagy pántikagistában
szünetelő rendelő meg a
Schneider-fele páfrány-
tokocskákat, melyek fal-
dalom nélkül 6 perc alatt
biztosan kigyógytanak.
Doboz 8 korona. Után-
vetés küldi Schneider
József gyógyszerész Re-
sicsán 105.

Második bővített kiadás-
ban, csinos kiállításban
és tetszetős alakban
„MIRJAM”
írta: Dr. Kiss Arnold,
veszprémi főorvos. Remek
nyelvvezetői nők számára
írott magyar nyelvű zsidó
írásnyelv könyv. Ár:
Vászonkötésben 2 forint 50
kor. Bőrkötés 3 forint 50 kor.
Csonttámasztatás díszes kö-
tés 5 forint. Legfinomabb
bőrkötés 6 forint. Kapható:
„Budapesti Napló” ki-
adóhivatallal József-
körút 18.

Várkonyi Dezső
Szegény legények.
A régi betyár roman-
tikából való néhány ol-
beszélés ez. amelyet a
régiságról gárdájának
ezen tehetséges tagja
gyönyörű hamisítatlanul
magyar nyelven annyi
közvetlenséggel írt meg,
hogy igen élvezetes ol-
vasmányul szolgál. Ár 2
korona, bértmentes kül-
dés — a pénz előzetes
beküldése esetén 2 kor.
20 fillér. Kapható a „Bu-
dapesti Napló kiadóhiva-
tallal József-körút 18.

Nincs ember
ki a
KHINAI
események iránt nem
érdeklődnek! Egesz
Kínát s annak népét
ismertető gyönyörű
könyv jelent meg a
napokban Cholnoy
Jenőtől

Sarkányos ország
cim alatt 200 eredeti
keppel.
Kapható lapunk kiadó-
hivatallal füze 10, dísz-
kötésben 13 koronát
utánvét vagy az összeg
beküldése ellenében.

Az országos
magyar gyorsíró
egyesület
augusztus hóban
Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt e hóban
új magyar és német-
nyelvű gép- és gyors-
írászt
tanfolyamot nyit. Jelen-
tezők felvéss a
„YOST” írógép
részvényszerűsége
Erzsébet-körút 9-11.
New-York palota

Arany-
és ezüst eladás. Al-
kalmi nasszájandékok.
13 latos ezüst evőeszköz-
ök 12 személyre 140 forint,
6 személyre 65 forint kezdve
és följebb. Mindennemű
finom ezüstdíszek barokk
és francia stílusban. Nagy
raktár arany fűrés-
láncokból, masszív arany-
gyűrűk 6 forint 40 kor., arany
fűrés órák 12 forint, arany
női órák 9 forint kezdve,
12 darab masszív evő-
eszköz 6 forint 50 kor. Vez-
sünk zálogházai cédulákat.
Képes árjegyzéket bér-
mentve és ingyen. Grün-
berg Armin Béla örökösei
Budapestben, Városház-
ter 9. l. em. 23. u. szám
Váci-utca 30. Részletez-
tesre is.

Sütőde,
a legújabb s legjobb hir-
nevek örömdő üzlet Buda-
pestben, melyet tulajdonosa
már éveken át bír s azon
vagyont szerzett, csakis
üzlettil visszavonulása
miatt jutányosan eladó.
Komoly reflektánsok meg-
győződést szerezhetnek az
üzlet meneteléről. Bővebb
betűk Niemel Gyula üzletk
adás-vételi ügynőseknél
József-körút 22.

Emlékek,
ajándékok kiválóan alkal-
mas. Egy életnagyságu
nagyított fénykép bármily
fénykép után művészen
elkészítetik, meglepetés-
nek ajándéknak nass, név,
születésnapra legalkalma-
sabb, miután egy ily na-
gítás nemcsak pillanatra,
hanem örök időkre illő
szobadísz is, a legszebb
és örök emlék kedves ha-
lottaikról a fénykép sér-
tetlenül visszaadatik, a
hímsálatlér kereskedem,
a vidéki rendelőim
pontosan eszközölöm. Grosz
József, VI. Prófeta-utca 5.
3011

Nagyon szépen
butorozott, tisztiz, fere-
mentes világos szoba 3 ablak-
kal (akvokos szobai) külön
bájjárat szeptember 1-re
leson hölgynek vagy úrnak
(3 személyre is) kiadó Fő-
hírog Sándor-utca 30/B.
l. em. 13. sz. 6258

Egy használt
de jó karban lévő polti-
rozott szobaberendezés
oleson azonnal eladó.
Cim a kiadóban. 3113

Nevelőnőket
francia, angol és német-
honiatok, okl. magyar taní-
tonőket, minden nem-
zetiségű bennokátés gyer-
mekkertésznőket lelki-
ismeretesen ajánlok és el-
helyezek. Magyar okl. ta-
nítónőket, zene és nyelv-
ismereteket sürősen
keresek 300-600 forint évi
fizetéssel.

Szegheőné S. Lujza
BUDAPEST,
VI., Dessewffy-utca 22.

Köznevelőosztály
Forenc József-kabát 4 forint
Jaquet — — — — 3 forint
Frack — — — — 5 forint
Nadrág — — — — 2,50.
Rothberger Jakab,
Krisztó-ter 2. l-5 emelet

Nékiülzhetetlen
minden budapesti lakos va-
lamint idegenre nézve a
legújabban megjelent
Budapest székes fő-
városi képes útma-
tató, tervezte és rajzolta:
Jaurnik Nándor Budapest
legújabb kivitelű szin-
nyomatu térképze, me-
lyen minden kerület kö-
lön színnel van nyo-
tatva. A térképzen a fő-
város nevezetesei szí-
nokkal vannak jelölve és
a magyar szavakon magy-
ar, német és francia nyelven
feljuttatva. Meg vannak
jelölve az összes
villamos vasuti vonalak.
Az Utmutató el van látva
a fő- és szűkvasúts teljes
leírásával és a köve-
zőket tartalmazza: 1. Ér-
kezés a fővárosba, 2. Köz-
lekedési eszközök, 3. Szá-
lodák, 4. Vendéglők és ét-
termek, 5. Kávéházak, 6.
Kioszk kávéházak, 7.
Czúkrasztatok, 8. Színház-
ok, 9. Múlató helyek, 10.
Fűrdők, 11. Múzeumok,
képtárak és egyéb látvá-
nyosságok, 12. Közöny-
nyutak, 13. Nevezetesebb
épületek, 14. Hidak, 15.
Szobrok, 16. A nyilvános
kertek és tiltottterületek, 17.
Kiránduló helyek. Ezen-
kívül el van látva az Ut-
mutató 29 pompás szin-
nyomatu képpel, a melyek
Budapest látványosságait
ábrázolják. Ara csak 40
fillér. Pósti küldéssel 50
fillér. Ügyészten most
jelent meg: **Az utcák**
és **terek betűrendes**
névjegyzéke. A köz-
igazgatási kerület, a dűlő,
az utca kezdete és vége-
nek megjelölésével. Ara
30 fillér. Pósti küldéssel
40 fillér. Megjelent Lam-
pel R. (Wodianer F. és
Fiai) és és kir. udvari
könyvkereskedésben
Andrássy-ut 21. szám alatt
és kapható minden könyv-
kereskedésben.

Varga Pál
cimbalomgyártónál meg-
jelent Cimbalom iskolából
egy hét alatt tanító se-
gelye nélkül megtanul-
hat cimbalmozni bárki,
melyet üzletbenben vásá-
rolt cimbalmozóingyen
adok. Cimbalomoké-
pes árjegyzék ingyen.
Budapest, VIII. Róka Szá-
lád-utca 3.

Szépírási
tanfolyam.
Lelkiismeretes tanításom,
valamint 25 éven át a po-
szonyi polgári- és keresk
iskolánál alkalmazott és
kitűnőnek bizonyult mó-
dszerem alapján akármilyen
rossz írással bíró, feltűnő
szép és folyékony írást
sajátíthat el magának. A
tanfolyam kezdete minden
nap. Ertekezési órák:
10-11-ig és 4-6-ig. Adler
J. szépiro tan. V. Nagy-
korona-u. 4. III. em. 7005

Kerékpárokat
és
alkatrészeket
30%-árcsökkentéssel a
gyári áron által szállít
Láng Jakab és fia
kerékpár nagy raktára
Budapest, József-körút 41.
Árjegyzék ingyen! Javi-
tások saját műhelyünk-
ben olcsón és szakszerűen.

A Budapesti Napló apró hirdetései naponként falragaszakokon
is megjelennek a főváros egész területén.

Nyomatott a „Pénz” irodalmi és nyomdai vállalat részvényszerűsége körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.